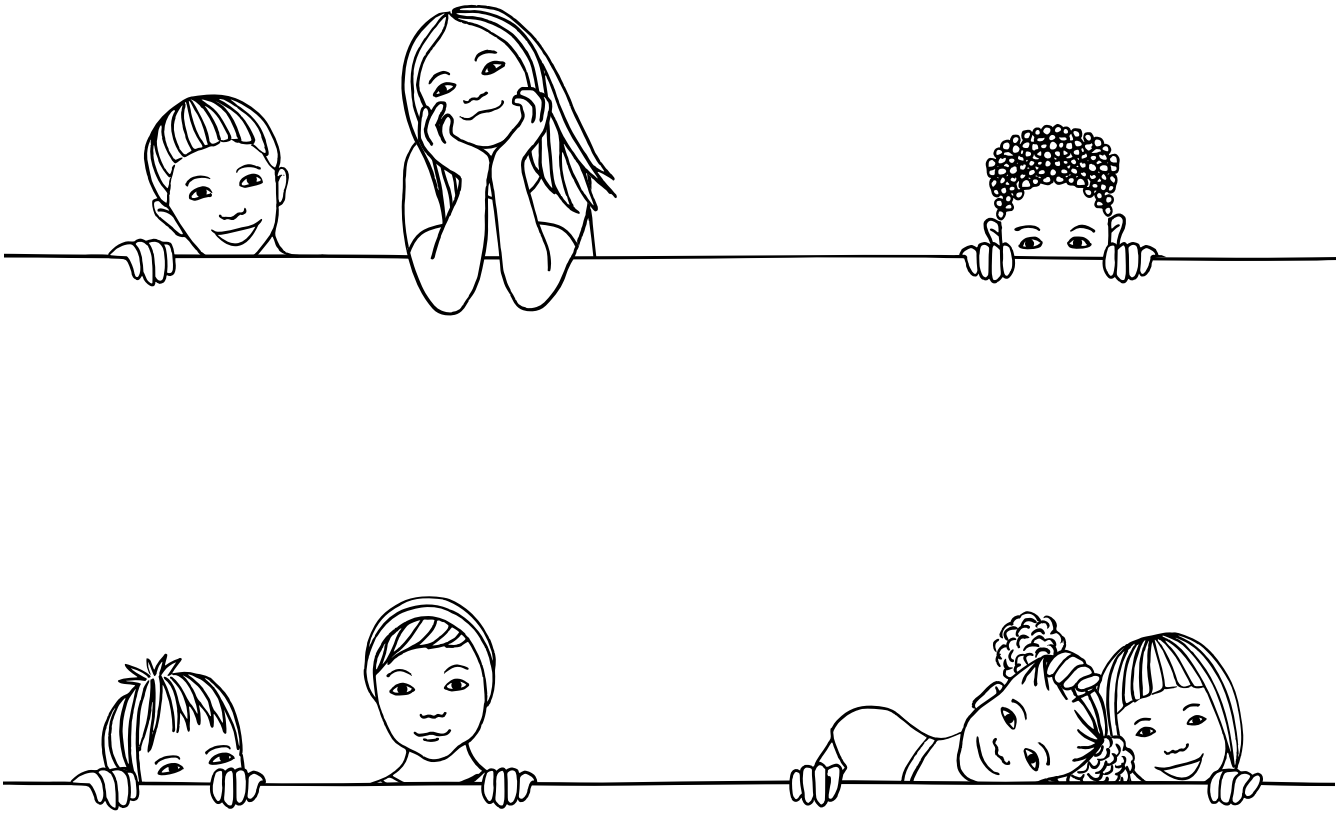
unicef
for hvert barn

UNGE I DYRTIDEN:
En rapport om familiefattigdom i Norge

UNICEF-UNDERSØKELSEN
2024

FORORD

Aller først vil vi rette en stor takk til de 845 ungdommene som har delt sine erfaringer og innspill med oss. Det er deres stemmer som legger grunnlaget for rapporten og som er det viktigste for oss i UNICEF Norge å løfte og videreformidle.

Tusen takk til UNICEF Norge sitt Ungdomspanel, bestående av Hadia, Dino, Ingrid og Selma, for nyttige innspill til spørsmålsutforming i forbindelse med undersøkelsen.

Vi vil også gjerne takke professor Henrik Daae Zachrisson, ved Senter for forskning på likhet i utdanning, Universitetet i Oslo, og forskningsleder i Forbruksforskningsinstituttet Silje Skuland for deres verdifulle kunnskapsbidrag.

Rapporten belyser dyrtidskrisens påvirkning på lavinntektsfamilier i Norge, og konsekvensene det får for barn og unge. Rapporten ser på hvordan økonomiske utfordringer påvirker unge, deres psykiske helse, og deres muligheter, ved å høre fra eksperter og ungdommen selv.

Vi håper at denne rapporten vil bidra til økt bevissthet og handling for å støtte de mest sårbare blant oss. Sammen skal vi jobbe for en bedre fremtid for alle barn i Norge.

> «Å bo i Norge en av de rikeste landene i verden å være fattig er noe av det jævligste man kan oppleve. Alle rundt deg har god råd og normal økonomi. De snakker om ferie, og gaver de får, ser på deg rart når du sier du ikke får noe. Ja dette er ikke verdens undergang, jeg er helt enig. Men i Norge er det det. Kulturen vi har vokst opp i gjør det sånn. Det er helt jævlig»
>
> Jente, 18 år, Møre og Romsdal

Aksha Arulmohan,
rådgiver for analyse og utvikling

Helle Eiborg Heiberg,
fagansvarlig barn og unges medvirkning

Uzma Sarwar,
fagansvarlig barns rettigheter

Kaspar Tjeldflaat Steudel,
politisk rådgiver

unicef

for hvert barn

INNHOLD

SAMMENDRAG 6
KAP 1. BAKGRUNN 9
1.1 Rapportens bakgrunn og metode 9
1.2 Om barns rett til en tilfredsstillende levestandard 10
KAP 2. FAMILIEFATTIGDOM 12
2.1 Resultater av spørreundersøkelsen 12
2.2 Familiefattigdom i Norge 16
2.3 En skjult fattigdomskrise? 18
2.4 Dyrere matbudsjett og matfattigdom 20
2.5 Et stadig trangere og presset leiemarked 22
2.6 Energifattigdom og kalde hjem 23
2.7 Hvordan går det med barna? 24
Unge bidrar inn til familiens økonomi 25
Økonomiske bekymringer påvirker oppveksten 26
Frafall i idrett og fritidsaktiviteter 29
Utenforskap og psykisk helse 30
KAP 3. ANBEFALINGER 31
Anbefalinger og løsningsforslag fra ungdommene i undersøkelsen 31
UNICEF Norges anbefalinger 32
KAP 4. METODE 33
KAP 5. VEDLEGG 35

SAMMENDRAG

Vi befinner oss i en fattigdomskrise, hvor over 100.000 barn i Norge vokser opp i fattigdom. Den vedvarende dyrtiden har ført til en kostnadseksplosjon som gjør at enda flere familier sier at de sliter med å få endene til å møtes. I undersøkelsen som ligger til grunn for denne rapporten, svarer 2 av 10 ungdommer mellom 15 -19 år at de opplever at andre har bedre råd enn dem selv. Ungdommene forteller om økonomisk stress, at de bidrar til økonomien hjemme og at de ikke har råd til å kjøpe tingene de trenger.

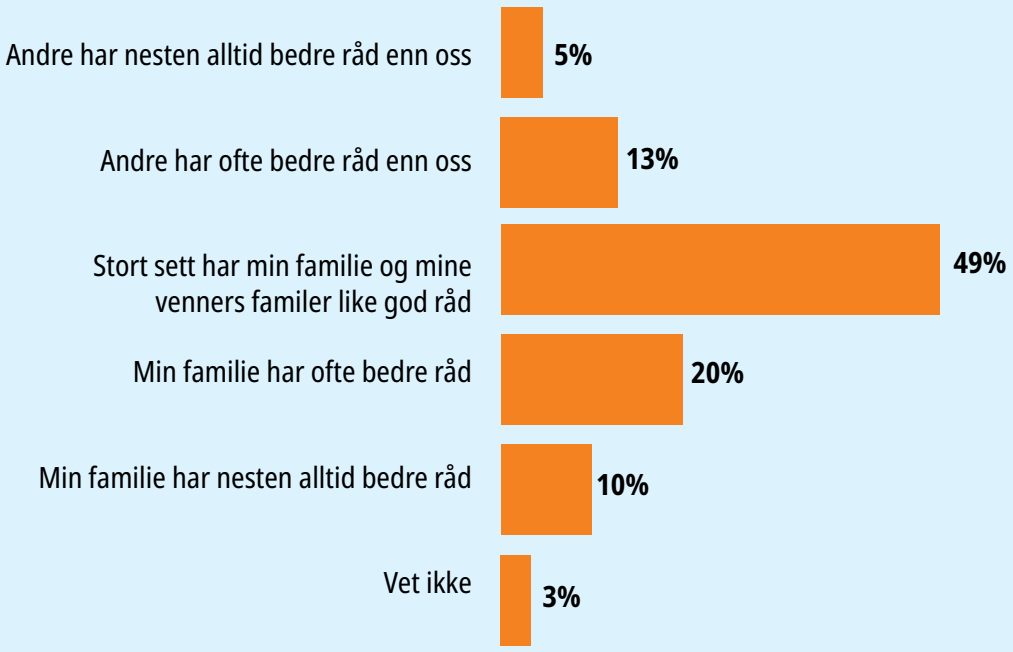
«Jeg opplever at familien min har dårlig råd på grunn av mangel på mat, dårligere psykisk helse hos hele familien og begrensinger i hverdagen»

Jente 17, Vestfold

Formålet med denne undersøkelsen har vært å kartlegge ungdommers opplevelse av sin egen families økonomiske situasjon, og hvordan det påvirker dem i hverdagen. Svarene viser at:

- Jenter er mer bekymret og mer berørt av familiens økonomi enn gutter.
- 18 % svarer at andre nesten alltid eller ofte har bedre råd enn deres egen familie. Sett opp mot befolkningsstatistikk fra SSB utgjør dette 59.000 ungdommer mellom 15 -19 år.
- Undersøkelsen viser at 30 % mener at deres familie ofte eller nesten alltid har bedre råd enn andre.

I svarene fra ungdom som opplever at deres familie har dårligere råd sammenlignet med andre familier, ser vi gjennomgående mye bekymring som tydelig preger hverdagen deres:

Base: Alle (n=845)
Spørsmål Q1. Når du sammenligner din egen familie med dine venners familier, hvor god råd har din familie?

- 48 % av denne gruppen har opplevd at de må skru ned temperaturen fordi strømmen er for dyr
- 46 % sier de ofte eller av og til ikke har råd til de tingene de trenger
- 45 % sier de må bidra med økonomien hjemme
- De opplever i større grad bekymringer rundt økonomi
- 78 % eier egen bolig til tross for at de føler at de har dårligere råd enn andre
- 43 % svarer at begge foreldrene jobber heltid. Å ha to foreldre som jobber indikerer som oftest at du har middels til høy sosioøkonomisk situasjon.

Anbefalinger fra ungdommene i undersøkelsen

I undersøkelsen har vi spurt ungdommene om hva de tror de med dårlig råd trenger for å få det bedre. Svarene kan deles inn i ni temaer:

1. Økonomisk støtte og lavere levekostnader
2. Hjelp til økonomisk styring og veiledning
3. Bedre jobbmuligheter og utdanning
4. Støtte fra staten og velferdsordninger
5. Økt sosial inkludering og mindre stigma
6. Gratis eller billigere tilbud for barn
7. Reduserte skatter og avgifter

ANBEFALINGER FRA UNICEF NORGE

- **Styrke barnetrygden**
- **Styrke de bolig-sosiale tiltakene**
- **Øke veiledende satser for sosialhjelp**
- **Styrke barneperspektivet i NAV**
- **Kommunale planer mot familiefattigdom**

(Les mer om ungdommenes og UNICEF Norges anbefalinger i kapittel 3)

KAPITTEL 1.

BAKGRUNN

1.1 Rapportens bakgrunn og metode

Barn og unge som vokser opp i fattigdom har større risiko for å få lavere utdanning, dårligere helse og færre muligheter senere i livet sammenlignet med barn med annen sosioøkonomisk status. Fattigdom kan også føre til sosial eksklusjon, hvor individer eller grupper ikke har tilgang til de samme ressursene og mulighetene som resten av samfunnet. Dette kan skape en ond sirkel hvor fattigdom går i arv fra generasjon til generasjon[1].

I denne rapporten legger UNICEF Norge frem resultatene av en landsdekkende spørreundersøkelse gjennomført av 845 ungdommer i alderen fra 15 -19 år. Ungdommene svarer på spørsmål relatert til fattigdom innenfor områder som blant annet utenforskap, økonomi, følelser, fritid og mat. Fattigdom må sees i lys av flere dimensjoner enn bare inntekt. Formålet har vært å kunne gi et fullstendig bilde av dagens fattigdomssituasjon. Dette gjør vi gjennom å kartlegge hva de siste studiene sier om feltet, og kombinerer dette en kvantitativ undersøkelse blant ungdom.

Målet med spørreundersøkelsen er å få innsikt i ungdommens erfaringer, observasjoner og løsninger. Spørreundersøkelsen er anonym, utført digitalt, og ble bredt distribuert over hele Norge. Rapporten legger også frem kunnskapsinnslag fra to fageksperter innenfor feltet:

Henrik Daae Zachrisson er professor ved Senter for forskning på likhet i utdanning, Universitetet i Oslo. I 2022- 2023 satt han i en regjeringsutnevnt ekspertgruppe som la frem forslag til tiltak for å redusere konsekvensene av fattigdom blant barn. Han har blant annet også ledet et forskningsprosjekt som så på hvordan fattigdom og lave levekår kan ha negative konsekvenser for barns utvikling.

Silje Elisabeth Skuland er forskningsleder ved Forbruksforskningsinstituttet SIFO ved OsloMet. Hun er utdannet sosiolog (PhD) ved Universitetet i Oslo, og har forsket på matvaner og økonomiske forskjeller, matfattigdom, matpakke, sunne og trygge matpraksiser, gjeldsproblemer og barndoms- og ungdomsforbruk.

Du kan lese mer om datainnsamlingsprosessen i kapittel 4.

Hvorfor er det viktig å lytte til barn og unge?

> «Alle barn har rett til å uttrykke sine synspunkter og bli hørt i alle saker som berører dem.»
>
> - Artikkel 12 FNs barnekonvensjon

Alle barn er selv eksperter på å være barn og unge og har unik kunnskap om eget liv og situasjonen de er i. I denne undersøkelsen har vi blant annet stilt spørsmål om hva barn og unge mener er det verste med å ha dårlig råd og hva som kan gjøre situasjonen bedre. Erfaringene og innspillene som løftes i denne rapporten kan ikke generaliseres, men belyser et utvalg av stemmene til barn og unge i samfunnet. Barn og unge har ikke samme påvirkningsmuligheter som voksne. Derfor er målet for UNICEF Norge at innholdet i denne rapporten skal tas på alvor av norske myndigheter. Vi jobber hele tiden for at barns rett til medvirkning skal styrkes i Norge.

1 Ekspertgruppe om barn i fattige familier (2023). En barndom for livet (10/2023 – opplag 200.). Barne- og familiedepartementet. En barndom for livet – Økt tilhørighet, mestring og læring for barn i fattige familier

I Grunnlovens § 104 tredje ledd er det slått fast at myndighetene er forpliktet til å tilrettelegge for «barnets utvikling, herunder sikre at barnet får den nødvendige økonomiske, sosiale og helsemessige trygghet, fortrinnsvis i egen familie».

1.2 Om barns rett til en tilfredsstillende levestandard

FNs konvensjon om barnets rettigheter (barnekonvensjonen) ble ratifisert i Norge i 1989 og fra 2003 gjaldt den som norsk lov.[2] Norge, som stat, har ansvar for at alle rettighetene som fremgår av barnekonvensjonen blir oppfylt for alle barn i Norge, uansett hvem de er og hvor i landet de bor. I Grunnlovens § 104 tredje ledd er det slått fast at myndighetene er forpliktet til å tilrettelegge for «barnets utvikling, herunder sikre at barnet får den nødvendige økonomiske, sosiale og helsemessige trygghet, fortrinnsvis i egen familie». Barnekonvensjonen er bygd på fire grunnleggende prinsipper og som må legges til grunn når en jobber med alle rettighetene etter konvensjonen. De fire grunnleggende prinsippene er:

- **Barnets beste (art. 3)**
- **Ikke-diskriminering (art. 2)**
- **Liv og overlevelse (art. 6)**
- **Retten til å bli hørt (art. 12)**

Artikkel 26 nr. 1 slår fast at staten skal sikre «rett til sosiale trygdeytelser», inkludert sosial trygghet.[3] Det skal staten gjøre ved å treffe «de nødvendige tiltak for at barnet oppnår fulle rettigheter i samsvar med landets lovgivning». Ytelsene skal gis under hensyn til ressursene og forhold til barnet og de personer som har ansvar for barnets levekostnader og andre forhold som kan være av betydning. Videre sier Barnekonvensjonens **artikkel 27 nr. 1** at «ethvert barn har rett til en levestandard som er tilstrekkelig for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sosiale utvikling».[4] Med dette forstås blant annet at det skal være et visst nivå av mat, klær, bolig og helse for å kunne dekke behovet for barnets utvikling.[5]

2 Lov om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettsloven) § 2.

3 FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK), artikkel 9.

4 Ansvaret for oppfyllelse av artikkel 27 er fordelt mellom foreldre og staten. Foreldrene har det primære ansvaret, mens staten har ansvaret for realiserer en levestandard etter artikkel 27, jf. nr 2.

5 Sandberg, Barnekonvensjonen 4. utgave 2019 side 273

FNs barnekomite har uttalt at oppvekst i relativ fattigdom «undergraver barns velferd, sosiale deltakelse og selvfølelse, og reduserer deres muligheter til å lære og til å utvikle seg. Å vokse opp i absolutt fattigdom har enda mer alvorlige konsekvenser, fordi det utgjør en trussel mot barns overlevelse og helse, og undergraver deres grunnleggende livskvalitet».[6] For å kunne oppfylle nevnte rettigheter skal staten blant annet «treffe egnede tiltak for å hjelpe foreldre og andre som har ansvaret for barnet til å virkeliggjøre denne rettigheten, og de skal ved behov sørge for materiell hjelp og støttetiltak, særlig med hensyn til mat, klær og bolig».[7] [8]

Med retten til tilfredsstillende mat menes det at barn har rett til at mat er tilgjengelig i både mengde og kvalitet, fritt for skadelige stoffer, og at det dekker barnets ernæringsmessige behov på en tilfredsstillende måte for å kunne utvikle seg fysisk og mentalt.[9] Dette forutsetter at maten er tilgjengelig, blant annet ved at sunn mat ikke er for dyr.[10] Med andre ord innebærer retten til mat mer enn at den skal fylle magen.

Retten til bolig innebærer at barn og unge skal bo i sikkerhet og med verdighet, med adekvat standard på boligen. Dette vil si at boligen må ha tilfredsstillende temperatur, ventilasjon, belysning, plass og skjerming av privatliv.[11] Retten til bolig er altså noe mer enn tak over hodet. Videre bør bokostnader være rimelige slik at andre grunnleggende behov ikke nedprioriteres.[12] Staten bør derfor sette inn tiltak rettet mot særlige utsatte familier som ikke har økonomiske forutsetninger for å oppfylle barns rett til bolig.

Artikkel 31 er klar på at barn har rett til hvile og fritid og til å delta i lek, fritidsaktiviteter, kunst og kulturliv. Lek og rekreasjon er grunnleggende for barns helse og trivsel og bidrar til utvikling av barnet.[13] Ulike fritidsaktiviteter bidrar til at barn og unge blir inkludert i lokalsamfunnet. Mangelen på økonomiske ressurser kan begrense barns tilgang til kulturelle opplevelser som teater, museer, konserter og andre kulturelle begivenheter som er viktige for deres utvikling og sosiale deltakelse.

Stram familieøkonomi påvirker barns rett til oppfyllelse av **artikkel 31** og kan bidra til sosial ulikhet. Familier med økonomiske utfordringer kan oppleve stress og press, som igjen kan overføres til barna. Dette kan påvirke barnas evne til å få tilstrekkelig hvile og avkobling. Hvile ogfritid er like viktig for barnas utvikling som ernæring, bolig, helsetjenester og utdanning. Uten nok hvile vil barn mangle energi, motivasjon og kapasitet for deltakelse og læring. Mangel på hvile kan ha irreversible fysiske og psykiske effekter på deres utvikling, helse og trivsel.[14]

Barn har rett til høyeste oppnåelig helsestandard etter konvensjonens **artikkel 24.**

Dette gjelder både fysisk og psykisk helse. FNs barnekomite fremhever at barns rett til helse må tilnærmes ut ifra et barneperspektiv. Barns rett til helse handler også om rett til overlevelse og til å utvikle seg til sitt fulle potensial i trygge omgivelser[15]. For å sikre denne retten må det settes i gang tiltak rettet mot de sosiale forholdene rundt et barn, og eksempelvis ikke bare tiltak rettet mot helsesektoren. Barn som vokser opp i fattigdom er mer utsatt for psykisk uhelse, blant annet på grunn av bekymringer knyttet til familieøkonomi og utenforskap. Staten er derfor pliktet til å sette inn sosiale tiltak for å hindre uheldige konsekvenser av fattigdom for barns helse.[16]

6 FNs barnekomites generelle kommentar nr. 7, avsnitt 26-27

7 Artikkel 27 bør også sees i sammenheng med ØSK artikkel 11 som anerkjenner at enhver har rett til en tilfredsstillende levestandard for seg selv og sin familie». FNs barnekomite har uttalt at veiledning som gis av ØSK gjelder tilsvarende for forståelsen av barnekonvensjonens artikkel 27. FNs barnekomites generelle kommentar nr. 5 avsnitt 5.

8 Oppramsingen er ikke ansett for å være uttømmende

9 FNs komite for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheters generelle kommentar nr. 12 avsnitt 8 og 9.

10 Ibid, avsnitt 13.

11 FNs komite for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheters generelle kommentar nr. 4, avsnitt 7

12 Ibid, avsnitt 8.

13 FNs barnekomites Generell kommentar nr. 17 (2013) om barnets rett til hvile, fritid, lek, fritidsaktiviteter, kulturliv og kunstnerisk virksomhet (art. 31), avsnitt 9.

14 Ibid, avsnitt 13

15 FNs barnekomites Generelle kommentar nr. 15 (2013), om barnets rett til å nyte godt av den høyest oppnåelige helsestandarden (art. 24)*, avsnitt 4-5

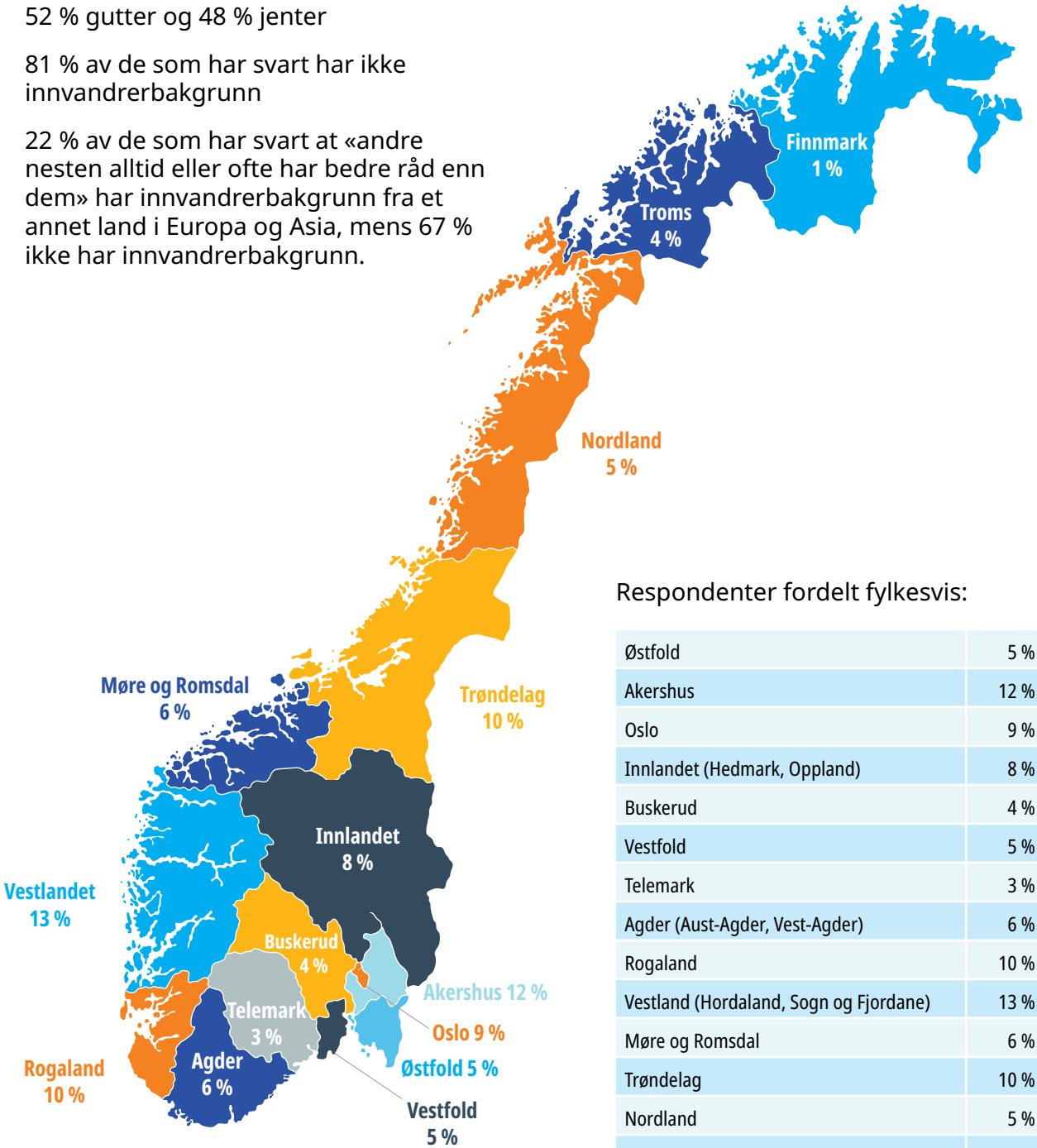
16 FNs barnekomites Generelle kommentar nr. 4 (2003), avsnitt 16

KAPITTEL 2.

FAMILIEFATTIGDOM

2.1 Resultater av spørreundersøkelsen

- 845 ungdom har deltatt i spørre-undersøkelsen
- 52 % gutter og 48 % jenter
- 81 % av de som har svart har ikke innvandrerbakgrunn
- 22 % av de som har svart at «andre nesten alltid eller ofte har bedre råd enn dem» har innvandrerbakgrunn fra et annet land i Europa og Asia, mens 67 % ikke har innvandrerbakgrunn.

Respondenter fordelt fylkesvis:

Østfold	5 %
Akershus	12 %
Oslo	9 %
Innlandet (Hedmark, Oppland)	8 %
Buskerud	4 %
Vestfold	5 %
Telemark	3 %
Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	6 %
Rogaland	10 %
Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	13 %
Møre og Romsdal	6 %
Trøndelag	10 %
Nordland	5 %
Troms	4 %
Finnmark	1 %

På spørsmålet «Når du sammenligner din egen familie med dine venners familier, hvor god råd har din familie?»

- Svarer 18 % at andre nesten alltid eller ofte har bedre råd.
- Svarer en majoritet på 49 % at «stort sett har min familie og mine venners familier like god råd».
- 20 % svarer at «min familie har ofte bedre råd», mens 10 % svarer at «min familie nesten alltid har bedre råd».

Kjønnsdifferanse:
Undersøkelsen viser at jenter er mer bekymret og mer berørt av familiens økonomi enn gutter:

- En signifikant større andel jenter (56 %) enn gutter (44 %) opplever at foreldrene bekymrer seg for økonomi.
- En signifikant større andel jenter (48 %) enn gutter (40%) opplever at de selv bekymrer seg for å ha dårlig råd.
- En signifikant større andel jenter (16 %) enn gutter (11 %) har ikke kunnet delta på fritidsaktiviteter, idrett eller i sosiale aktiviteter som bursdager, kino og lignende, på grunn av at det har kostet for mye.
- En signifikant større andel jenter (34 %) enn gutter (23 %) har opplevd at de selv eller deres familie må skru ned temperaturen fordi strømmen er for dyr.

Hva kjennetegner de som opplever å ha dårligere råd enn sine venner?

- Boligforhold

Overraskende mange eier egen bolig. 78 % av de som svarer at «andre nesten alltid eller ofte har bedre råd enn oss», oppgir også at de eier egen bolig. Å eie egen bolig indikerer som oftest at du har middels til høy sosioøkonomisk situasjon.

- Foreldrenes jobbsituasjon

Overraskende mange oppgir også at begge foreldrene jobber heltid. Hele 43 % av de som svarer at andre nesten alltid eller ofte har bedre råd enn oss, svarer at begge foreldrene jobber heltid. Å ha to foreldre som jobber indikerer som oftest at du har middels til høy sosioøkonomisk situasjon.

- Familiesammensetning

De bor oftere sammen med bare én av foreldrene. 44 % av de som svarer at «andre nesten alltid eller ofte har bedre råd enn oss», bor sammen med en forelder, mot 17 % blant de ungdommene som opplever at familien har god råd.

En signifikant større andel jenter (48 %) enn gutter (40%) opplever at de selv bekymrer seg for å ha dårlig råd.

De som opplever å ha dårligere råd enn sine venner, opplever også i større grad ulike aspekter av fattigdom

- Bekymringer rundt økonomi topper listen

86 % har opplevd at foreldrene bekymrer seg om økonomi, mens 80 % bekymrer seg selv for å ha dårlig råd.

- Spare strøm

Halvparten av denne gruppen har opplevd at de må skru ned temperaturen fordi strømmen er for dyr.

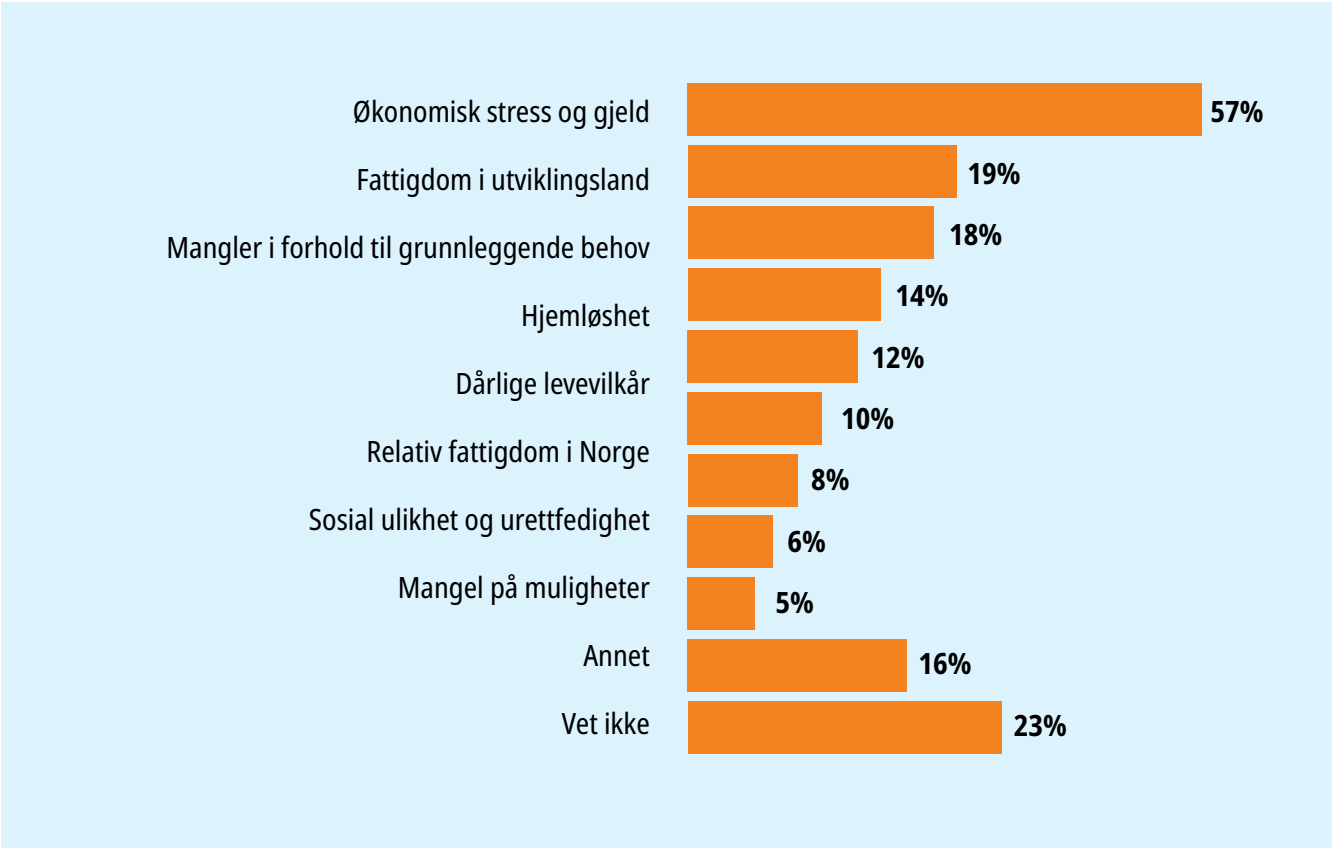
- Ikke råd til det de trenger

46 % sier de ofte eller av og til ikke har råd til de tingene de trenger.

- Bidra med økonomien hjemme

45 % sier de må bidra med økonomien hjemme.

På spørsmål om hva ungdommene assosierer med fattigdom svarer flest «økonomisk stress og gjeld»

2.2 Familiefattigdom i Norge

Det finnes ikke én måte å beregne hvordan fattigdom skal måles globalt eller nasjonalt, men generelt sett er det to hovedtilnærminger til fattigdom: relativ og absolutt.

Relativ fattigdom handler om å ha en økonomi og levekår som er dårligere enn det som anses som vanlig eller nødvendig i samfunnet man lever i, altså i forhold til andre[17]. Å måle andelen personer med lavinntekt er en av flere metoder for å vurdere relativ fattigdom. Eurostat, EUs statistikkbyrå, definerer fattigdomsgrensen som 60 % av medianinntekten i et land. For at en person skal klassifiseres som fattig, må deres inntekt være under denne grensen i tre påfølgende år[18].

Absolutt fattigdom innebærer derimot å ikke kunne dekke grunnleggende fysiske behov som mat, klær og bolig.[19]. Verdensbanken beregner fattigdomsgrensen ved å bruke en absolutt målestokk som tar hensyn til kjøpekraftsparitet (PPP)[20]. Denne grensen brukes for å identifisere ekstrem fattigdom globalt, spesielt i utviklingsland, og den tar hensyn til de grunnleggende behovene som mat, klær og bolig[21].

Lavinntekt er én av mange indikatorer for å måle relativ fattigdom, og ifølge Statistisk sentralbyrås siste tall, er det 102 600 barn under 18 år som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt i Norge.[22]

Det er verdt å nevne at selv om vi operer med en relativ fattigdomsforståelse i Norge, har forskere ved FAFO argumentert for at vi nå kan se tegn til absolutt fattigdom i befolkningen. I studien Mathjelp på dugnad (2023) kartla FAFO hvem som oppsøkte matutdelingssentralene, og fant at nye grupper, folk i arbeid og par, nå var blant brukerne. Andelen som oppsøkte tilbudet, var også i kraftig vekst. FAFO mener at det kan ha utviklet seg nye fattigdomsmønstre. Økningen i antall personer som må oppsøke mathjelp kan tolkes som at flere nå befinner seg i absolutt fattigdom, fordi de ikke har råd til grunnleggende basisvarer som mat. Det er ennå for tidlig å si om dette er en trend[23].

17 Hvor mange er fattige i Norge? – SSB

18 Fattigdom i Norge - Samfunnskunnskap - NDLA

19 Hvor mange er fattige i Norge? – SSB

20 Fact Sheet: An Adjustment to Global Poverty Lines

21 fattigdom – Store norske leksikon

22 Færre barn lever i familier med lavinntekt – SSB

23 Fafo-rapport 2023:29

Når vi spør ungdommene hva de legger i begrepet fattigdom, kan svarene deles inn i ni temaer:

1. Sparsommelighet og fokus på billige alternativer
2. Arvede klær og mangel på nye ting
3. Foreldrenes stress og bekymringer rundt økonomi
4. Foreldre med lav inntekt/uføretrygd
5. Begrenset tilgang på basisvarer og nødvendigheter
6. Begrenset feriemuligheter
7. Sammenligning med venner og følelse av utenforskap
8. Manglende deltakelse i fritidsaktiviteter og sosiale sammenkomster
9. Bidrag til familiens økonomi fra barn/ungdom

«Har ikkje de samme tingene vennene mine har, føler meg mindre verdt. Kan ikkje gjøre d samme de andre kan»

Jente 17 år, Vestlandet

2.3 En skjult fattigdomskrise?

Ifølge den siste tilgjengelige fattigdomsstatistikken (2022) tilhørte 102 600 barn, 10,6 % av alle barn under 18 år, husholdninger med vedvarende lavinntekt i Norge[24]. Andelen barn som har vokst opp i en fattig familie har blitt tredoblet siden 2001, men fra 2020 til 2022 gikk antallet barn ned for første gang på over ti år. Det ble registrert en nedgang i 247 kommuner[25]. Nedgangen i antall fattige barnefamilier er selvsagt veldig positivt, men SSBs mål på vedvarende lavinntekt måler husholdningens inntekt og tar ikke hensyn til kostnader.

> «Tallene sier lite om hvordan barnefamilier med liten inntekt har det, ikke minst hvordan familiene har håndtert dyrtiden. Dyrtid viser generelt til perioder med høy prisstigning og hvor folks inntekter ikke holder følge, hvor prisstigningen er for helt nødvendige varer og tjenester som har betydning for folks levekår»
>
> Silje Skuland, forskningsleder
> Forbruksforskningsinstituttet SIFO

UNICEF Norge er bekymret for at det skjuler seg store mørketall og at situasjonen for barn og unge er prekær. Flere barnefamilier sliter nå økonomisk, ved at flere kutter strømforbruket betraktelig, spiser færre og mindre måltider, og unngår lege- og tannlegebesøk[26]. Organisasjoner melder om sprengt kapasitet i de ulike hjelpetilbudene, og at helt nye grupper nå oppsøker tilbudene. Det er likevel noen tegn til bedring. I Frelsesarmeens fattigdomsbarometer for fjerde kvartal er det 7 % færre som svarer at det er utfordrende å få endene til å møtes, sammenlignet med samme tid i fjor. Fortsatt svarer hele 20 % at de sliter.[27]

I UNICEF Norges spørreundersøkelsen svarer 2 av 10 at de opplever at «andre nesten alltid eller ofte har bedre råd enn oss», noe som utgjør hele 59.000 ungdommer i alderen 15 -19 år. Dette er et urovekkende høyt tall, og UNICEF Norge er bekymret for at såpass mange unge mener de har dårlig råd. Ser vi på hva som kjennetegner ungdommene som har dårlig råd, er det noen svært oppsiktsvekkende funn. Flere av dem befinner seg ikke i de klassiske risikogruppene for lavinntekt, men har karakteristikker som er normalt for grupper forskning forbinder med normal sosioøkonomisk status. Da tenker man spesielt på foreldre med sterk tilknytning til arbeidslivet og familier som eier egen bolig. Dette støtter opp under funnene om at helt nye grupper nå også opplever at de sliter økonomisk.

Det mest oppsiktsvekkende funnet i denne undersøkelsen er at 43 % av de som svarer at «andre nesten alltid eller ofte har bedre råd enn oss» oppgir at begge foreldrene jobber fulltid. Vanligvis er det familier hvor en eller begge foreldre mangler tilknytning til arbeidsmarkedet som er har risiko for å havne i vedvarende lavinntekt. Ser vi på tall fra 2021 så utgjorde husholdninger der to eller flere hadde tilknytning til arbeidslivet bare litt over 20 % av familier i vedvarende lavinntekt.[28] At så mange flere unge fra familier med to personer i jobb nå oppgir at de har dårlig råd, må tolkes som at grupper som normalt ville blitt ansett som økonomisk trygge, nå kjenner på konsekvensene av dyrtiden.

Videre ser vi at hele 78 % av de som svarer at «andre nesten alltid eller ofte har bedre råd enn oss» oppgir at familien eier egen bolig. Blant barnefamilier i vedvarende lavinntekt er det bare 38 % som eier egen bolig[29]. Det høye tallet på 78 %er nært opp til hva som er normalen i befolkningen, hvor 82 % oppgir at de eier egen bolig. Igjen ser vi at unge i grupper som vi normalt ville antatt hadde god økonomi, har blitt påvirket av den økonomiske situasjonen.

En annen tydelig trend er at 44 % av de som svarer at de har dårlig råd, bor sammen med kun en forelder, sammenlignet med 17 % blant de ungdommene som opplever at familien har god råd. Vi vet at enslige forsørgere med kun en inntekt er overrepresentert i statistikken. Hele 46 %

24 Færre barn lever i familier med lavinntekt – SSB

25 Hvor mange er fattige i Norge? – SSB

26 SIFO-rapport;11-2023, Christian Poppe og Elaine Kempson (2023) Dyrtid 4: Det er ikke over ennå. Husholdenes økonomiske trygghet i august 2023

27 https://frelsesarmeen.no/aktuelt/na-star-julefeiringen-i-fare

28 Rege et al. 2023, En barndom for livet, Ekspertgruppe om Barn i fattige familier

29 Rege et al. 2023, En barndom for livet, Ekspertgruppe om Barn i fattige familier

av lavinntektshusholdningene er husholdninger med enslige forsørgere, mens tilsvarende tall for barnefamilier samlet er 17 %.[30] Her korresponderer funnene våre godt med statikken vi har om familier i lavinntekt.

Det at så mange unge mener de har dårlig råd gir god grunn til å være bekymret. Spesielt at så mange har kjennetegn som vi normalt forbinder med grupper med god økonomi. Vi frykter at vi befinner oss i en skjult fattigdomskrise, hvor dyrtiden tvinger nye grupper inn i fattigdom, og forverrer situasjonen betraktelig for dem som allerede lever i fattigdom. Det er viktig å ikke tolke nedgangen i inflasjonsraten som en nedgang i prisene. Prisene øker, bare i saktere tempo. Dette oppsummeres godt av en jente på 18 år som sier

> «Alt er bare dyrt, vet ikke engang om det er dårlig råd eller at alt er bare for dyrt».

Tallene fra undersøkelsen støttes av flere studier som har meldt om en økende trend i samfunnet; stadig flere personer enn tidligere enten opplever betydelig økonomisk stress eller omtaler seg som fattig. Tall fra SSB sin Levekårsundersøkelse for 2023 viser en kraftig økning i personer som opplever økonomiske vansker. En av ti har ikke råd til sosiale goder, 7 % har svært tyngende boutgifter, mens en av fem svarer at de ikke klarer en uforutsett utgift. Aller verst har utviklingen vært for enslige forsørgere, som kommer dårligst ut på alle parametere[31].

NØKKELTALL

Slik er situasjonen akkurat nå

- En av fem voksne sier at de **sliter med å få endene til å møtes**
- **Matvareprisene har økt med 33 %** over tre år for en familie på fire
- **Leieprisene har økt med 20 %** over tre år på landsbasis
- En av fem sliter med å **holde boligen varm** på kalde dager
- 18 % av foreldre må droppe eller **kutte ned på barnas fritidsaktiviteter.**

30 Rege et al. 2023, En barndom for livet, Ekspertgruppe om Barn i fattige familier

31 SSB 2024, Flere har økonomiske vansker

2.4 Dyrere matbudsjett og matfattigdom

Innvestering i et sunt, godt og variert kosthold er fundamentalt for barns langsiktige helse og utvikling, men å spise i tråd med kostholdsrådene koster penger. Ifølge SSB utgjør mat ca. 11 -12 % av en gjennomsnittlig husholdnings totale forbruk, mens lavinntektshusholdninger må bruke mye mer. Fattige familier er derfor svært sensitive for svingninger i matvareprisene og rammes hardt når matvareprisene øker.

I UNICEF-undersøkelsen oppgir 5,7 % av ungdommene at familien ikke har råd til nødvendig mat. Dette viser en svært alvorlig situasjon. Dyrere mat er også et tema vi ser igjen i svarene fra ungdommene. Jente (18) fra Vestlandet beskriver her en situasjon i absolutt fattigdom, der økonomien ikke strekker til:

> «Vi har hatt god råd frem til etter sommeren, da sliter hele familien med å få ting til å gå rundt og jeg er ofte sulten fordi jeg ikke tørr å spørre om penger til mat eller vi har ikke råd til noen andre måltider en middag.»

Et teoretisk eksempel fra SIFO viser at en lavinntektshusholdninger måtte bruke 39 % av inntekten sin for å spise mat i tråd med kostholdsrådene.[32] Matbudsjettet blir derfor et av de første stedene en familie med dårlig råd kan eller må kutte når økonomien blir enda strammere. Det er derfor dessverre ikke overraskende at så mange som 5,7 % oppgir at de ikke har råd til mat. Mat er det området hvor prisene har økt mest som følge av dyrtiden.

En utregning gjort av SIFO viste en økning på 33 % på matvarer i perioden juli 2021 til samme måned i 2024. Eksempelfamilie på to voksne og to barn må bruke 44.000 kroner mer på mat nå, enn for tre år siden.[33] Når lønninger og ytelser ikke har fulgt eller følger prisutviklingen, er dessverre konsekvensen kutt i matbudsjettet.

Jente (17) fra Vestlandet beskriver også hvordan hun må kutte i både mengde og kvalitet på matvarene:

> «Vi har noen ganger nesten ingen mat, bind og annet må jeg kjøpe selv, ofte har vi ikke noe frukt eller grønnsaker vi kan spise. Grønnsakene er ofte bare brukt til middag, så brød er det egentlig det eneste vi har å spise utenom musli. Av og til må jeg kjøpe min egen mat fordi vi ikke har nesten ikke noe hjemme.»

Svarene fra de unge viser en ekstremt alvorlig situasjon og at barn og unge i dag opplever brudd på den grunnleggende retten på næringsrik mat som bidrar til en god fysisk og psykisk utvikling. Alvoret i svarene fra de unge kan ikke understrekes nok.

32 SIFO 2023, Utredning av kunnskapsgrunnlaget for sosialhjelpssatser

33 https://www.nationen.no/matutgiftene-til-en-familie-med-to-barn-okte-med-33-prosent-de-siste-tre-arene-ifolge-sifo-det-er-godt-over-dobbelt-sa-mye-som-prisveksten-pa-andre-varer/s/5-148-623156

2.5 Et stadig trangere og presset leiemarked

Boligpriser er en sentral indikator for hvordan dyrtiden påvirker den økonomiske situasjonen til barnefamilier. En lavinntektshusholdning bruker i gjennomsnitt ca. 43 % av forbruket til bolig, og fattige barnefamilier er overrepresentert blant barnefamilier som leier.[34] Ifølge tall fra Eiendom Norge har de gjennomsnittlige leieprisene steget med 20 % siden midten av 2022, mens i Oslo har leieprisen økt med hele 30 % i samme periode. [35] Dette får alvorlige konsekvenser for fattige barnefamilier. Bolig er en stor utgiftspost som ikke kan kuttes, derfor gjør en økning i boligprisene et stort innhogg i privatøkonomien. Dette fører til at familiene har mindre råd til å dekke andre grunnleggende behov.

I undersøkelsen peker flere på utfordringer knyttet til bolig og hvor dyrt det har blitt. Dette gjelder spesielt for aleneforsørgere. Jente (19) skriver:

> «Mamma og pappa skilte seg i fjor og bor hver for seg. Mamma skal flytte fordi hun ikke har råd til å bo der hun bor nå.»

Aleneforsørgere må i snitt betale 55.000 kr mer per person for boutgifter[36], noe som skaper naturlige fattigdomsfeller. I et stadig mer presset leiemarked, kommer derfor denne gruppen veldig dårlig ut.

Jente (17) fra Vestland beskriver også hvordan det å ha én inntekt i familien gjør at familien må ta til takke med dårligere boforhold.

> «Vi har ikke det sånn som de fleste hjem, bor i den samme leiligheten som ikke er så god plass. ... Ny sofa har ikke foreldrene råd til, den er eldre enn meg. Nå så er det bare moren min som jobber.»

Stadig økning i leieutgifter fører til at lavinntektsfamilier må ta til takke med boliger av lav kvalitet og må håndtere problemer som trangboddhet eller helseskadelige leiligheter med mugg, råte og sopp.[37]

Jente (17) fra Agder forteller oss om både dårlig standard og et utrygt nabolag. Dette kan føre til trangboddhet og påvirker det sosiale livet, den mentale helsen og skoleprestasjonen negativt.

> «Vi bor i en liten kjellerleilighet som er kald og har edderkopper og når ting har blitt stjelt har vi ikke hatt forsikring..»

34 SSB, 2023, Bolig står for nesten halvparten av forbruket til lavinntektshusholdninger

35 VårtOslo 2024, Leieprisene i Oslo har økt med nesten 30 prosent på tre år

36 Forbrukerudnersøjelsen 2023,

37 Barne- og familiedepartementet, Regjeringens samarbeidsstrategi for barn og ungdom i lavinntektsfamilier (2020–2023)

2.6 Energifattigdom og kalde hjem

Elektrisitet er for mange primærkilden til oppvarming i hjemmet. Økte strømpriser vil derfor føre til en merkbar velferdsreduksjon for lavinntektsfamilier, fordi disse allerede har et lavere forbruk og har færre muligheter til å bytte eller spare på strømmen.

Hele 8 % av ungdommene i UNICEF–undersøkelsen rapporterer at de må skru ned temperaturen hjemme fordi strømmen er for dyr. Dette er et klart tegn på at de opplever det som kalles energifattigdom. Energifattigdom beskriver en situasjon der husholdninger ikke har råd til å dekke sitt nødvendige energibehov, noe som kan føre til både fysiske og psykiske belastninger.

Spørsmål: På hvilken måte opplever du at familien har dårlig råd?

«Mas fra foreldre om å dusje fort, skru ned varmen»,
gutt, (17) fra Innlandet

«ikke kan kjøpe nok mat og strøm»,
gutt (18) fra Vestfold

«Jeg har ikke råd til å ha på strøm».
gutt (15) fra Nordland

Disse uttalelsene gir et klart inntrykk om at for mange med dårlig råd er strømregningene en betydelig byrde som er vanskelig å håndtere på en bærekraftig måte. At så mange fortsatt nevner at strøm er et problem, kan tyde på strøm fortsatt er en betydelig utgiftspost for barnefamiliene, og kostandene oppleves som store til tross for tiltak som strømstøtteordning.

2.7 Hvordan går det med barna?

> «Har ikkje de samme tingene vennene mine har, føler meg mindre verdt. Kan ikkje gjøre d samme de andre kan»
>
> Jente 17 år, Vestlandet

Barn som vokser opp i fattige familier har større risiko enn andre barn for å ha dårligere

levekår og livskvalitet. De har i gjennomsnitt dårligere fysisk og psykisk helse.

De deltar i mindre grad i fritidsaktiviteter, og oppgir i større grad å være ensomme og mindre tilfredse med livet. Færre fullfører videregående skole og høyere utdanning.

Alle disse faktorene kan gjøre det vanskelig å komme seg inn på arbeidsmarkedet senere i livet. Slik kan fattigdom gå i arv. Fattigdom har altså både umiddelbare og langsiktige konsekvenser for barna. Samtidig er det viktig å påpeke at det er stor variasjon, og det at du vokser opp i fattigdom ikke nødvendigvis betyr at du har en dårlig oppvekst eller vil oppleve dårligere levekår senere i livet.[38]

> «Målgruppen i denne undersøkelsen er i en brytningstid hvor de begynner å tenke på den tiden de skal bli selvstendige. Ungdommene kan nok også bekymre seg for hva som skal skje når de flytter ut. Noen vil kanskje tenke på at man kan komme til å overta problemene til foreldrene sine, og at det kanskje «ikke vil gå så godt for meg». Det kan være med å stresse ungdommer i denne aldersgruppen.»
>
> Professor Henrik Daae Zachrisson, Senter for forskning på likhet i utdanning, Universitetet i Oslo.

Den vedvarende dyrtiden og kostandseksplosjonen har hatt en rekke alvorlige konsekvenser for unge. UNICEF-undersøkelsen viser at de som svarer at andre «nesten alltid eller ofte har bedre råd enn oss», svarer også i signifikant høyere grad ja, ofte eller ja av og til på disse temaene:

- At du ikke har kunnet delta på fritidsaktiviteter, idrett eller i sosiale aktiviteter som bursdager, kino og lignende, på grunn av at det har kostet for mye (40 %)
- At du må bidra til økonomien hjemme (45 %)
- At foreldrene dine bekymrer seg om økonomi (86 %)
- At du bekymrer deg for å ha dårlig råd (80 %)
- At familien din ikke har råd til den maten du trenger (32 %)
- At du eller din familie må skru ned temperaturen fordi strømmen er for dyr (48 %)
- At du ikke har de tingene du trenger siden familien din ikke har råd (46 %)
- 46 % av ungdommene som oppgir at de har dårligere råd enn andre, opplyser at de ikke har de tingene de trenger på grunn av familiens økonomi. Dette kan prege ungdommer sterkt, fra sosialt press om å ha like ting, ikke kunne dekke grunnleggende behov og stress.

38 Ekspertgruppe om barn i fattige familier (2023). En barndom for livet (10/2023 – opplag 200.). Barne- og familiedepartementet. En barndom for livet – Økt tilhørighet, mestring og læring for barn i fattige familier

UNGE BIDRAR INN TIL FAMILIENS ØKONOMI

«Vi har lite penger, eg må bidra med mine penger»

Gutt, 19 år, Vestlandet

UNICEF-undersøkelsen viser at 45 % av ungdommene som oppgir at «andre nesten alltid eller ofte har bedre råd enn oss», sier at de må bidra til familiens økonomi. Dette er svært urovekkende og viser den økonomiske belastning dyrtiden har på familier og ungdom. Dette kan prege ungdommens utvikling, familiedynamikk, utdanningsmuligheter og livskvalitet.

«Mange skriver at de må bidra økonomisk hjemme, som er veldig normalt i noen samfunn, mens kanskje ikke er så vanlig i vårt samfunn.»

Professor Henrik Daae Zachrisson, Senter for forskning på likhet i utdanning, Universitetet i Oslo.

Har du opplevd noe av dette?

*andel som svarer «Ja, ofte» eller «Ja, av og til»

	«Andre har nesten alltid bedre råd enn oss» ELLER «Andre har ofte bedre råd enn oss»	«Stort sett har min familie og mine venners familier like god råd»	«Min familie har ofte bedre råd» ELLER «Min familie har nesten alltid bedre råd»
At foreldrene dine bekymrer seg om økonomi	86%	51%	28%
At du bekymrer deg for å ha dårlig råd	80%	43%	26%

Respondentene som opplever å ha dårligere råd enn sine venner, har i større grad bekymringer rundt økonomi. 80 % av disse ungdommene opplyser om at de er bekymret for å ha dårlig råd. Dette er nesten dobbelt så høyt som de ungdommene som opplyser om at de har like god råd som andre familier. Det er også veldig bekymringsvekkende at hele 43 % av ungdommer som har god råd også er bekymret for økonomien. Dette kan tyde til at det er flere enn de som lever i lavinntekt som sliter med økonomien i dyrtiden. Viser til «Figur 1»

> «Jeg får en dårlig følelse når jeg har mer penger enn noen av foreldrene mine og føler jeg bør ta ansvar og betale for noe»
>
> Jente, 17 år, Nordland

ØKONOMISKE BEKYMRINGER PÅVIRKER OPPVEKSTEN

86 % **av de som opplever å «ha dårligere råd enn sine venner»** opplever også i større grad at foreldrene bekymrer seg om økonomi. Foreldre som er stresset kan ha mindre fokus og energi til å følge opp barna godt og ta i bruk en god oppdragerstil. Uforutsigbarhet og mangel på rutiner kan forstyrre barnets følelse av mestring og lede til hjelpeløshet, lavere selvregulering og håndtering av egen adferd og følelser[39]. Siden starten av dyrtiden har vi sett en voldsom økning i andelen husholdninger med betalingsproblemer. Det var 12 % flere inkassosaker i første halvår av 2024, sammenlignet med samme tid i fjor.[40] Økonomiske vansker er mest utbredt blant enslige forsørgere og personer med lav inntekt. Andelen som hadde betalingsproblemer var henholdsvis 26 % og 19 %, sammenlignet med 6 % i befolkningen som helhet. [41] Det er derfor stor grunn til å være bekymret for hvordan dette påvirker barn.

Spørsmål: Hva vil du si er det verste med å ha dårlig råd?

> «Å ikke kunne leve samme liv som andre og å føle på mye skam og engstelighet i ung alder»
>
> Jente 19 år, Oslo

> «Stresset med å ALLTID høre at vi ikke har råd. Og føle på at det er MITT ansvar. Noe som det ikke er»
>
> Jente 18 år, Akershus

Professor Zachrisson kommenterer at mange ungdommer sier at de er bekymret og hva det gjør med barn og unge å leve i vedvarende fattigdom:

> Fattigdom går under huden og blir en kronisk tilstand av bekymring og frustrasjon. Det er der hele tiden og det slipper deg aldri fordi alle valg og alt du gjør i livet er drevet av det, så det blir en gjennomgripende tilstand. Det tenker jeg er veldig godt illustrert av at så mange sier at de er mye bekymret.
>
> Professor Henrik Daae Zachrisson, Senter for forskning på likhet i utdanning, Universitetet i Oslo.

39 Rege et al. 2023, En barndom for livet, Ekspertgruppe om barn i fattige familier

40 TV2 2024, Høyeste inkassotall på fire år

41 SSB 2024, Flere har økonomiske vansker

FRAFALL I IDRETT OG FRITIDSAKTIVITETER

På spørsmålet om hvilken måte ungdommene opplever at familien har dårlig råd er det flere som nevner deltakelse i fritidsaktiviteter og sosiale sammenkomster. Ungdommene i UNICEF-undersøkelsen trekker også frem billigere fritidsaktiviteter som tiltak for å hjelpe de som har dårlig råd.

> «Vi må gjøre fritidsaktiviteter billigere og mer tilgjengelig for barnefamilier»
>
> Gutt, 19 år, Vestlandet

Deltakelsen i fritidsaktiviteter er lavere blant barn og unge fra familier med lave inntekter [42] Flere familier må gjøre harde prioriteringer som går utover barna når økonomien stadig blir strammere. Tall fra UNGdata viser at 74 % av barn fra familier med «lav sosioøkonomisk status» deltar på organiserte fritidsaktiviteter, sammenlignet med 85 % av barn i familier med høy sosioøkonomisk status[43]. Tall fra Frelsesarmeens fattigdomsbarometer viser at andelen foreldre som må droppe eller kutte ned på barnas fritidsaktiviteter har økt fra 11 % i august 2023 til 18 % i første kvartal 2024. Flere kan heller ikke lenger kjøpe klær og utstyr som barna trenger. [44.]

> «Det verste med at man kan ha dårlig råd er vell at man ikke får oppfylt drømmene til for eksempel barna sine, at ikke alle kan være med på fritidsaktiviteter, at man kan føle seg som verdens verste forelder i enkelte tilfeller»
>
> Jente, 17 år, Østfold

Professor Zachrisson peker spesielt på ungdommene i undersøkelsen som trekker frem fritidsaktiviteter som en løsning. Han fremhever at dette er arenaer hvor opplevelsen av utenforskap blir ekstra tydelig.

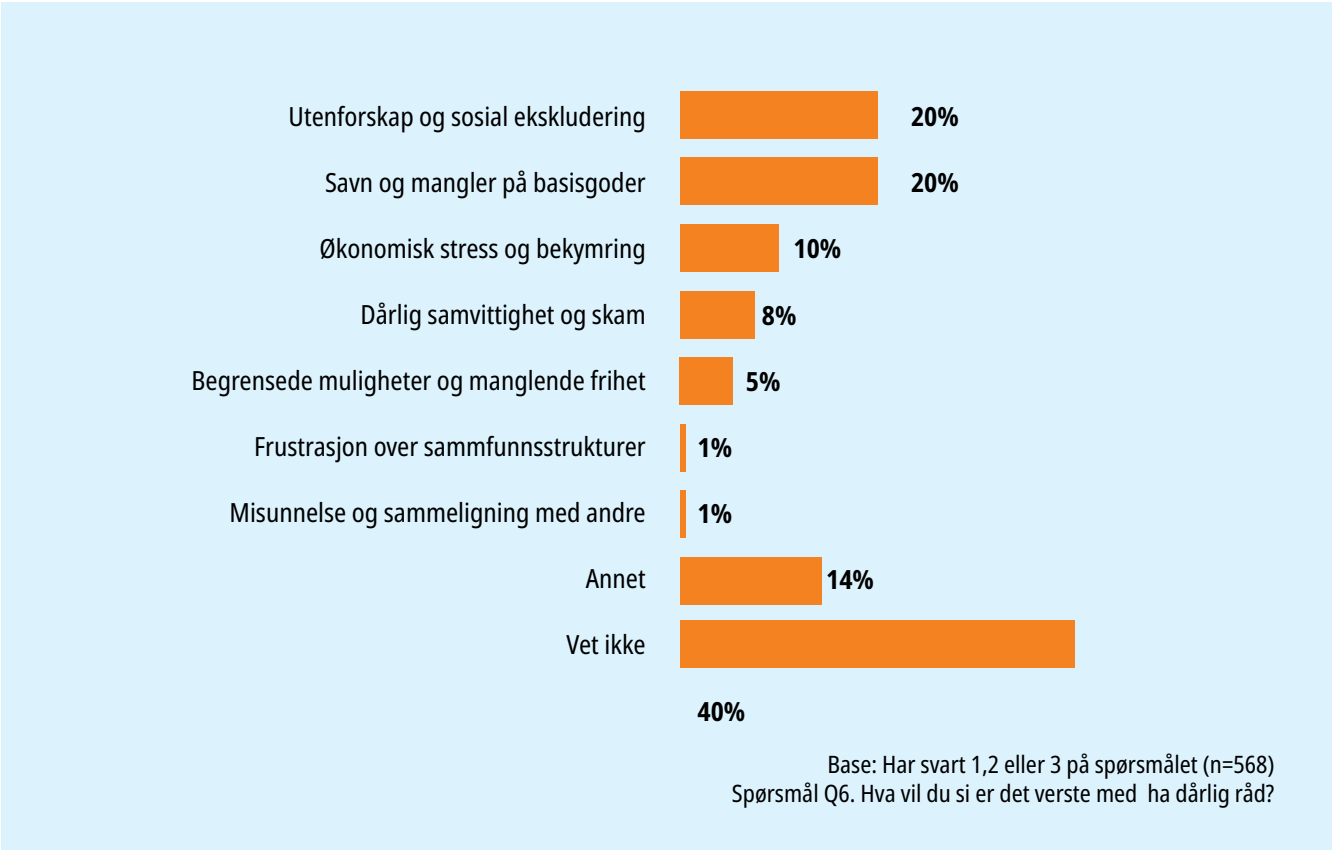
> «Det er viktig å tenke helheten i livene til barn når vi skal forsøke å utjevne forskjeller, og at det er et så stort mulighetsgap. Det vi ofte ser i øvre middelklassefamilier er at foreldre lar barna prøve seg frem i ulike aktiviteter, slik at barna får mulighet til å finne de arenaene hvor de selv får realisert seg, føler seg trygge og føler mestring. Noen barn kommer fra familier hvor de ikke får disse mulighetene til å finne sine arenaer på den måten. De ungdommene som i undersøkelsen kommenterte på dette med å gjøre fritidsaktiviteter tilgjengelige tenker jeg peker på noe viktig. Det er en av de arenaene hvor opplevelsen av utenforskap blir så tydelig.»
>
> Professor Henrik Daae Zachrisson, Senter for forskning på likhet i utdanning, Universitetet i Oslo

42 Kultur- og likestillingsdepartementet (2024). Alle inkludert! Handlingsplan for like muligheter til å delta i kultur-, idretts og friluftslivsaktiviteter, 2024 - 2026.

43 UNGdata junior 2024

44 Freselsearmeen 2024, Rekordmåling av barn som tas ut av fritidsaktiviteter

UTENFORSKAP OG PSYKISK HELSE

Base: Har svart 1,2 eller 3 på spørsmålet (n=568)
Spørsmål Q6. Hva vil du si er det verste med ha dårlig råd?

Grafen viser en oversikt over hva ungdommene mener er det verste med å ha dårlig råd. Disse temaene gjenspeiler ulike aspekter ved hva unge synes er verst med å ha dårlig råd, fra sosial ekskludering og økonomisk stress til følelser av skam og frustrasjon over samfunnet.

Mange svarer utenforskap og sosial ekskludering. Dette er svært viktig ettersom utenforskap og ekskludering kan føre til store konsekvenser på psykisk helse, sosial tilhørighet og akademisk utvikling. Barn og unge som opplever utenforskap har høyere risiko for å bli involvert i kriminalitet, ofte på grunn av mangel på positive sosiale nettverk og støtte[45].

Spørsmål: Hva vil du si er det verste med å ha dårlig råd?

> «At man bekymrer seg så mye, det går ut over ens mentale helse. Og så er det lett å bli ekskludert sosialt for at man kanskje ikke har råd til å gå ut og spise eller gjøre andre aktiviteter.»
>
> Jente 19 år, Oslo

Det er tydelige sammenhenger mellom familiens økonomiske situasjon og ungdoms psykiske helse. Utfordringene er størst i familier med dårlig råd. Ser vi på Ungdata-tallene for 2024, rapporterer 25,6 % av ungdommer i familier med lav økonomisk status at de føler seg ganske eller svært ensomme, mot 21,8 % i gjennomsnitt. Blant ungdom i familier med lav økonomisk status sier 25,2 prosent at de har følt seg ulykkelig, trist eller deprimert, mot 29,2 % av blant de med lavest sosioøkonomisk status[46].

45 Hva er utenforskap? - Samfunnskunnskap - NDLA

46 UNGdata junior 2024

KAPITTEL 3.

ANBEFALINGER

Anbefalinger og løsningsforslag fra ungdommene i undersøkelsen

På spørsmålet «Hva tror du de som har dårlig råd trenger for å få det bedre?» kan svarene deles inn i følgende temaer:

Base: Alle (n=545)
Spørsmål Q7. Hva tror du de med dårlig råd trenger for å ha det bedre?

«Billigere mat og bolig/leie priser. Helt syke priser på bolig og mat i Norge.»

Gutt 19 år, Troms

«Bedre støtte fra staten. Fritidsaktiviteter og andre sosiale ting burde ikke bli betalt for av de som ikke har penger til det. Et fint liv fullt av opplevelser og spennende hobbyer burde ikke være forbeholdt de rike.» Jente 19 år, Vestfold

«Et nettverk som kan gi like muligheter som de rundt seg. Når man har dårlig råd, har det ofte en sammenheng senere i livet for kriminalitet og alternative løsninger som ikke er bærekraftig for samfunnet» Gutt 19 år, Oslo

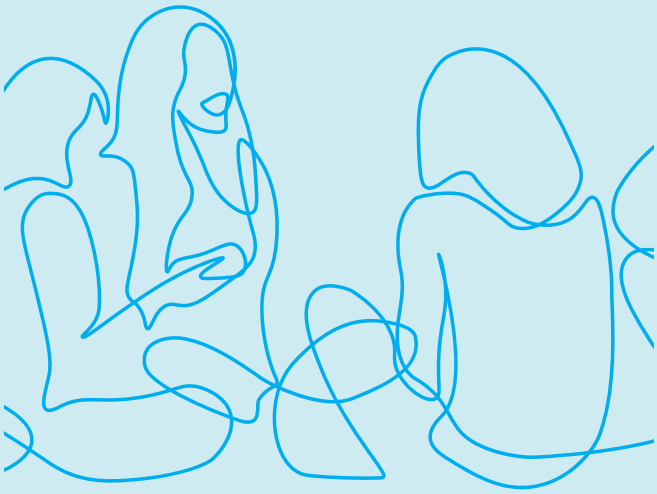
«Lavere renter, færre nye boligområder, bedre støtte av staten, både gjennom stipend for skole og andre mer vanlige ting. At fritidsaktiviteter skal være gratis, og utstyr skal være billiger får dei som trenger det.»

Jente 16 år, Vestlandet

«Større støtte fra staten. At de skal bli bedre til å kunne tilrettelegge for å unngå at spesielt barn og unge, skal grue seg og må finne på «løgner» fordi familien ikke har råd til det. Eller at barna ikke skal måtte kvie seg til å spørre om å få et nytt plagg hvis de trenger det.» Jente 19 år, Akershus

UNICEF Norges anbefalinger

Å vokse opp i en lavinntektsfamilie kan føre til at man får et dårligere utgangspunkt for voksenlivet enn andre barn fordi trang økonomi blant annet påvirker helse, kosthold, bosituasjon, skoleprestasjoner og deltakelse i fritidsaktiviteter. Godt fattigdomsforebyggende og -reduserende arbeid er avgjørende for å motvirke at det skjer og at fattigdom går i arv.

På bakgrunn av Ekspertgruppens forslag til tiltak i En barndom for livet, vil UNICEF Norge særlig oppfordre de politiske partiene til å finne sammen om følgende tiltak, som en del av et fattigdomsforlik[47]:

- **Styrke barnetrygden:** Et av de mest effektive tiltakene for å løfte barnefamilier ut av fattigdom er barnetrygden. Derfor må satsene for barn fra 0 -18 år økes. I tillegg må barnetrygden festet til grunnbeløpet i folketrygdenl G[48],så den stiger i takt med både pris- og lønnsutvikling.
- **Styrke de bolig-sosiale tiltakene:** Bostøtteordningen må styrkes. For å sikre mer forutsigbarhet, må den gis over en lengre periode av gangen, og reglene for avkortning bør gjennomgås for å sikre en mer transparent ordning.
- **Øke veiledende satser for sosialhjelp:** Dagens veiledende satser for sosialhjelp er for lave til å opprettholde et forsvarlig livsopphold. Det må gjøres mer presise og hyppigere prisjusteringer av sosialhjelpssatsene, og hvert femte år må det gjøres nye vurderinger av forbruksområdene som ytelsen omfatter.
- **Styrke barneperspektivet i NAV:** Barns behov må hensyntas bedre i NAV i dag. Flere tilsyn har avdekket omfattende svikt blant NAV-kontor[49]. Dette kan føre til at familier får utilstrekkelig med hjelp i en desperat og kritisk situasjon. Hensynet til barnets beste må derfor inn i Sosialtjenesteloven, NAV-loven og Folketrygdloven.
- **Kommunale planer mot familiefattigdom:** Kommunene har en helt sentral rolle i å bekjempe fattigdom. Alle kommuner må derfor pålegges å utvikle egne strategier mot familiefattigdom. Disse må videre forankres i kommunale planer.

47 Rege et al. 2023, En barndom for livet, Ekspertgruppe om barn i fattige familier

48 Grunnbeløpet i folketrygden benyttes som grunnlag for å beregne norske trygde- og pensjonsytelser.

49 https://www.helsetilsynet.no/publikasjoner/rapport-fra-helsetilsynet/2024/samfunnets-siste-sikkerhetsnett-maa-ogsaa-fange-opp-barna/#

KAPITTEL 4.

METODE

Feltarbeidsperioden var fra 11/10/2024-18/10/2024 og ble utført av forskningsbyrået Ipsos. Det er totalt syv spørsmål i undersøkelsen, hvorav fire er åpne spørsmål og tre er flervalgs spørsmål.

Online intervju

Datainnsamlingen ble gjennomført via Computer Assisted Web Interviews (CAWI). Alle online intervjuer skjer gjennom Ipsos proprietære paneler. Alle intervjuer skjer via en sikker lenke på et sikkert nettsted, og overholder alle ESOMAR-standarder. Alle spørreskjemaer sendes til potensielle respondenter via e-post med en personlig lenke. Dette betyr at hver respondent har en enkelt, unik inngang til spørreskjemaet og vil bare kunne fylle det ut en gang. Når spørreskjemaet er fullført, vil respondentene ikke kunne endre spørreskjemaet på noen måte. Det er sendt ut 2 påminnelser til respondenter som ikke har fylt ut spørreskjemaet.

Design

Programmering og formulering av spørsmålene er designet for å være device agnostic. Det vil si at respondentene kan besvare undersøkelsen på den plattformen de ønsker (pc, mobil nettbrett osv.), og få den samme optimale opplevelsen av skjema.

Anonymitet

Når respondenten starter undersøkelsen, oppretter systemet umiddelbart et unikt respondentnummer. Det er for å skille respondentene fra hverandre i utvalget. Det er ingen kobling mellom personidentifiserende informasjon og svarene i undersøkelsen. Besvarelsene er derfor helt anonyme.

KAPITTEL 5.

VEDLEGG

Kjønn	Alder	Fylke	Når du leser eller hører ordet fattigdom, hva tenker du da?	På hvilken måte opplever du at familien har dårlig råd?	Hva vil du si er det verste med å ha dårlig råd?	Hva tror du de som har dårlig råd trenger for å få det bedre?
Jente	15	Akershus				Penger og mer gratis tilbu
Jente	19	Akershus	Eneste/største fokus er å finne måter å forsørge familien på. Har ikke nok ressurser for å kunne gjøre ting man har lyst til, eller egentlig er bra for deg.			
Jente	16	Møre og Romsdal	USA			Penga
Gutt	19	Akershus	Folk som ikke har nok penger til å leve	Kan ikke kjøpe personlige ting iblant og må helle venter litt	Sulte og dø	Jobb som gir bedre betalt, støtte fra staten
Jente	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Tenker både på fattigdom i andre land, som mangel på rent vann, mat, nødvendigheter, afrikanske og asiatiske land. I norsk kontekst tenker jeg på matkøer, barn som ikke kan dra i bursdager/være med på fritidsaktiviteter og historier fra media om foreldre som ikke spiser for at barna skal få mat	Jeg føler ikke at familien min har dårlig råd		At staten bryr seg
Jente	17	Østfold	Folk som ikke har råd			
Jente	17	Møre og Romsdal	Partiet raudt	Ikkje kafe	Vet ikke	Penger?
Jente	19	Oslo	Ofte samme billig middag, lite kjøtt. Kjøper heller first price ting. Glemmer frokost for å spare penger. Få hobbyer. Hjemløs. Lite aktiviteter i hverdagen.	Hvis jeg ser noe som koster ganske dyrt, eller som jeg føler ikke er verdt pengene så pleier jeg å stå over. Jeg syntes det å kjøpe burger eller matretter på ulike resturanter er for dyrt for eksempel.	Stress og at man føler seg utenfor.	Hjelp til å få seg jobber, eller sosial støtte.
Gutt	18	Akershus	Folk som ikke har råd til mat		Mindre klær	Mer penger og bedre refinanseringstilbud, folk med mye gjeld
Jente	16	Vestfold	Sult			

Gutt	17	Akershus	Folk som ikke har råd til mer enn det livsnø			Bedre jobb mulighe-terog edukasjon
Gutt	19	Trøndelag				Hjelp og støtte
Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Mennesker som har lite penger, og sliter med å få alle utgifter til å gå opp	Merker ikke så veldig, men de prioriterer andre ting enn det meg og søsknene mine ønsker. Som hvor vi skal dra på ferie osv	Man kan føle seg utenfor når man hører andre med god råd, og at man ikke klarer å få tak i tin-gene man trenger fordi man ikke har råd, må være veldig kjipt	Lavere priser, og om mulighet, spare mer enn de gjør allerede. Bruke de billigeste alternati-vene og lage budsjett
Gutt	19	Oslo	Ikke frihet til å studere eller jobbe med det man ønsker. Ikke mulighet til å kjøpe mat og drikke når man ønsker. Ikke ha nok utstyr eller klær til ulike hobbyer.			Like muligheter. Arran-gementer og dugnader som er gratis. Hjelp til å se de ulike tilbudene der ute.
Gutt	18	Rogaland	Begrensede muligheter til å bruke penger på det som er unødvendig		Å være stresset for å få uventede utgifter som overstiger det man har råd til.	Lære hvordan man kan få bedre kontroll på økonomien. Mer penger (åpenbart). Muligheter for gratis fritidsaktiviteter.
Jente	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)		Foreldrene mine snakker om det		
Gutt	18	Trøndelag	Mangel på goder som penger, mat, o.l. som gjør at man ikke kan leve et fritt og trygt liv.			
Jente	17	Trøndelag	Urettferdighet, få på top-pen med mye hver			
Gutt	19	Trøndelag	Trist	De har ikke det		
Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)			Ikke dra på ting som kino eller fritidsaktivitet av og til	Arrangement gratis eller billig for unge
Gutt	19	Rogaland	Afrika	Har ikke det	Har fremdeles ikke dår-lig råd	Mer penger
Gutt	19	Rogaland	Forskjeller		Å bekymre seg	Mer penger, eller minst eskatg
Jente	19	Møre og Romsdal	Sliter med å få ting til å gå opp			Bedre lønn
Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Sult, enkelt liv og lykke-lige mennesker		Mangel utdanning og dermed muligheter	Utdanning, jobb interesser
Jente	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Synd at det må være sånn i verden	Vi har ikke dårlig råd	Og alltid føle på stress	Penger, støtte
Gutt	16	Vestfold	Sult			Penger
Jente	17	Rogaland	Lite penger	Ikke		
Jente	17	Møre og Romsdal	Folk som ikke har penger til det som er nødvendig for å leve et bra liv	Vi har ikke råd til å dra på like mye ferie som andre gjør	Å føle at man må spare hele tiden eller unngå å kjøpe eller bli me på noe	Støtte til det de trenger

Jente	18	Rogaland	Utelliggere			Bedre ordninger fra staten, sosiale aktiviteter for unge
Jente	17	Møre og Romsdal	Noen som ikke har penger eller veldi lite, ofte i ei gruppe me folk			
Jente	19	Rogaland	Lite penger til ting som er gøy			Bedre ordninger fra staten og utandelse
Gutt	16	Rogaland	Penger	Vetkje	Ting	Ikje altid
Jente	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Krig, sulter, u-land	Ingen	Har ikke	Støtte
Gutt	17	Buskerud	Ingenting spe			
Jente	16	Oslo	Dårlig råd	Nøye på all pris	mye fokus på pris, mindre muligheter	gratis alternativer, høyere lønn
Gutt	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	u-land	Føler vi har veldig god råd		flere muligheter til å være innkludert i samfunnet
Jente	18	Møre og Romsdal	Kjipt	Veit ikkje	Å ikkje ha råd til ting	Bedre råd
Jente	18	Østfold	Deprisho	Alt er bare dyrt, vet ikke engang om det er dårlig råd eller at alt er bare for dyrt	Stresse med framtiden	At ting blir billigere, høyere lønn elns spesielt for studenter
Jente	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)				Et støtteapparat som fungerer
Jente	19	Rogaland	Sliter med å få ting yil å gå rundt. Må steve ekstra mye for å få rå til hekt nødvendige ting dom slle burde ha tilgang til uansett	Min familie når jeg vokste opp hadde helt ok rå, vi hadde ikke få til mer enn det vi trenkte, ikke rå til å dra på ferier eller kjøpe myr ting. Men etter jeg flyttet ut har jeg slitt med å ha rå til helt nødvendige ting som bind og tamponger, tannkrem, mat, såpe osv. og familien min er ikke rik nokk til å kunne hjelpe meg noe sørlig	Stresset	Penger? Duh
Gutt	19	Møre og Romsdal	urettferdig og vanskelig å fårestille seg å være i samme posisjon			veileding økonomisk.|uansett vanskelig i disse dyre tider
Gutt	17	Trøndelag	fattigdom	mamma er veldig opptatt av å spare penger ved å se etter salg. utenom det bruker vi bare ikke penger på ting som ikke er nødvendig eller vi ikke har alt for lyst på	at du ikke kan ha det du trenger eller vil ha?	penger.|hjelp til å finne bedre jobber som gir nokk penger.|mindre skattepenger..
Gutt	17	Vestfold	Sterkere samhold i familien. Utestenging. Mobbing.	Ofte ferie hjemme eller på en hytte som deles med tanter og onkler. Ikke alltid råd til nye klær etc	Å ha foreldre som føler at de gjør en dårlig jobb som foreldre pga at de har dårlig råd	Høyere lønn og lavere matvare/kles priser
Gutt	17	Oslo	Lite ressurser|Dårlig råd|Sult	Jeg opplever ikke at vi har dårlig råd	Har ikke peiling, har aldri hatt svært dårlig råd	Penger

Gutt	19	Nordland	Hjemløs, lite mat	Familien har det ish helt greit, men jeg bor alene nå og jeg er fattig jeg har ikke alltid penger til mat så jeg må låne av andre og jeg er uttafor når venner kanskje drar på byen eller kjøper spill klær ting som det fordi jeg har nok problemer med å kjøpe mat mby dårlig på å priviotere men mat er jwlig dyrt	Å gå sulten	Mat og varme
Gutt	16	Oslo				Mer støtte fra staten.
Jente	19	Oslo				Laver skatt og bedere jobb muligheter
Gutt	19	Akershus	At man er fattig kanskje og folk trenger hjelp	De jobber vel da		
Gutt	17	Østfold	De som ikke har mulighet til å gjøre like ting som oss andre pga familien ikke har god nok råd. Eller bare de som bor i fattige land	Vi har bra råd	Ikke gjøre morsom ting. Og ikke kunne være med gutta	Penger
Gutt	18	Møre og Romsdal	Innvandrere, som kommer fra krigsområder.	Opplever det ikke slik.	Ikke kunne kjøpe mat, eller det man ønsker seg, eller at man ikke kan kjøpe det man trenger for å leve et bra og sunt liv.	Muligens skattelettelser? Mer hjelp fra velferdsstaten, hjelpe de å ikke ramle utfor.
Jente	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Ikke råd til fritidsaktiviteter og dyre merker på både mat og klær.	At de tenker mer på å handle kun det de trenger og ikke noe «ekstra»	Å måtte vise det fram for venner og andre som kommer på besøk	Kanskje noe pengehjelp eller at man får en pakke med basic matvarer hver uke/måned
Gutt	19	Møre og Romsdal	At det er slitsomt	Har ikkje dårlig råd	Alltid leve i usikkerheit. Om ein har råd til det ein treng.	Bedre lønn
Jente	19	Akershus	Folk som som må ta beslutninger andre mennesker ikke ville ha tenk over			Bidrag fra staten?
Gutt	19	Rogaland	lav inntekt, varierende grader	Kan ikke være med på dyre/ eksklusive ting i ung alder. Feks. gocart, arcade eller annet	Føler seg ubrukelig	Mer penger eller billigere levestandard
Gutt	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Lite penger|Utlendinger	Lite penger |DYYRE utgifter	Å være fattig å ikke kunne gjøre noe	Penger
Gutt	18	Akershus	Krig, flyktninger, jobbløs	De har god råd tror jeg, bare at jeg har ikke mye penger eller får ikke lov å bli med på tingene venner gjør pga de (foreldrene mine) sier det	Ikke klare å ha mat og vann, ikke ha et sted å bo.	Hjelp, jobb, og å bli behandlet likt som de med god råd og ikke bare ignoert
Jente	16	Oslo	Jeg tenker på folk som ikke har et tak over hodet eller mat å spise.	Mamma har ikke engang råd til å kjøpe eksemkrem til meg når huden min tørker ut og blør.	Det er ikke noe galt med det.	Felleskap og helse

Jente	17	Buskerud	Folk som ikke har råd og ressurser til å leve vanlige liv	Sjeldent på ferie	Utenforskap og misunnelse	Bedre råd og støtte
Gutt	19	Trøndelag	Eg skjønner ikkje heilt kva spørsmålet ber om.|Folk med lite pengar?	Nokonlunde naudsynte renoveringer i heimen	Eg vil ikkje seia familien min har såmåta dårleg råd	Stønad frå staten
Jente	18	Akershus	Trist			
Gutt	15	Rogaland	Folk som ikje har mye i livet, som for eksempel lite penger.	Ingen		Mer støtte fra kommunen kansje
Jente	19	Trøndelag	Tiggere			Bedre trygde ordninger
Jente	17	Vestfold	Folk som ikke har godt råd til mat hver kveld			Støtte av staten, bedre betalte jobber
Gutt	16	Vestfold			Å muligens ikke være på lik linje med andre ungdommer/barn på din alder.	Mer politisk oppmerksomhet og mulighet for å gjøre en forskjell for seg selv.
Jente	18	Rogaland	Folk som sliter økonomisk å sliter med å få økonomien til å gå rundt	Sliter med at økonomien skal gå rundt	Å ikke vita om ting kommer til å ordne seg å om økonomien går rundt	Kanskje mer økonomisk hjelp eller lønnsøkninger slik at man faktisk har råd til mat og annet mann trenger
Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Folk med lite penger som gjør at de ikke kan leve et like økonomisk fullstendig liv som andre.	Føler ikke vi har dårlig råd. Men faren min mistet jobben som førte til at vi måtte få en livstilsendring.	Føler ikke jeg har dårlig råd.	Flere muligheter i samfunnet, i alle fall sosialt. Kanskje steder som kan tilby ting de ikke har råd til som andre har.
Jente	17	Møre og Romsdal	Ikke ha råd til den nødvendige, som mat, klær og helse/hygiene produkter	Opplever det egt ikke	Ikke ha råd til det aller mest nødvendige	Støtte, som en plass å sove, gratis/billige klær, og gratis/billig næringsrik mat. Evt. mer støtte fra staten slik at de får råd til det de trenger
Jente	17	Østfold	Da tenker jeg at det innbærer mennesker som ikke har råd til det nødvendige man trenger i hverdagen sin	Det kan være at man sliter i en periode, ST man tar på seg ekstra vakter og må jobbe mer enn 100 %, for å få seg inn på bolig markedet, for å dekke strøm osv	Det verste med at man kan ha dårlig råd er vell at man ikke får oppfylt drømmene til for eksempel barna sine, at ikke alle kan være med på fritidsaktiviteter, at man kan føle seg som verdens verste forelder i enkelte tilfeller.	De som har dårlig råd trenger er jo at alt blir rimeligere igjen, prisene på mat øker, strømmen øker, boligmarkedet øker og alt blir dyrere. Det burde blitt gitt høyere lønn, det burde finnes muligheter å finne bedre jobb til dem som må jobbe mye mer enn 8-16.
Jente	18	Telemark	Barnefattigdom, mat, fritidsaktiviteter, ulikhet, utestenging		Usikkerhet	Barn trenger fellesskap, essensielle varer må koste mindre
Jente	17	Rogaland	Folk som bor i fattige land, som ikke har råd til mat og skole			At ikke alt er så dyrt
Gutt	19	Østfold	afrika, dårlig vannkvalitet kriminalitet			en greit betalt jobb og/ eller støte fra stat eller familie.

Jente	17	Rogaland	Uferdige og kalde hus		At jeg føler meg dårlig hver gang jeg får noe som jeg vet kostet foreldrene mine mye eller når jeg generelt spør om penger til skolemat og bussbillett.	Mer gratistilbud på fritidsaktiviteter? Gratis skolemat!!!
Gutt	19	Oslo	Ar verden er teit			En eller annen kapitalisme som fungerer
Gutt	15	Oslo	Et samfunnsproblem som ofte ikke blir løst eller hjulpet av politikere			Flere samfunnstiltak, som mat og hus til arbeidsledige, og fritidsaktiviterer og mat på skolen til barn og ungdom
Jente	18	Trøndelag		Andre har mulighet til å kjøpe mer ting og gjøre mer sosiale ting som koster penger	Å føle seg utenfor fordi sosiale ting er for dyre	Bli inkludert i sosiale ting, enten ev at de som har bedre råd bidrar eller ved å gjøre billigere/ gratis ting sammen
Gutt	17	Rogaland	Afrika			Penger
Jente	17	Østfold	Lite penger		Har ikke dårlig råd så vet ikke	Penger
Jente	18	Rogaland				mer støtte, gratis barnehage/sfo og tannhelse
Jente	15	Oslo	Jeg tenker på hjemløse. Og folk som ikke har nokk penger til mat	Når jeg ikke har råd til å kjøpe nye briller eller vinter tøy	At jeg føler at jeg må unnskylde meg for vennene mine fordi jeg ikke har så fine ting.	Penger
Gutt	16	Akershus	Africa bo på gata ikke rå til mat /klær			Lavere skat
Jente	17	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Afrika|Innvandrere|-Krig|Flukt			Minst alt det som er nødvendig (mat, klær og råd til fritidsaktiviteter)
Jente	19	Trøndelag	Ikke nok penger til å forsyne seg og sin familie, fattigdomsgrensen	Familien min har ikke rådlig råd, men vi er ikke søkkrike heller	Jeg har ikke veldig dårlig råd, men det verste er kanskje det at man ikke har råd til like mye sosiale aktiviteter som en vil kanskje	Bedre råd neida, bedre lønn, tilpasninger for at de som ikke har like god råd skal ha muligheten til det nødvendige
Gutt	18	Trøndelag	Folk som ikke har nok penger (til å gjøre banale ting + fritidsaktiviteter)	Jeg opplever ikke at familien min har dårlig råd	Jeg har ikke dårlig råd	Mer penger
Gutt	17	Østfold	Jeg føler synd for dem men også at de er sterke å ikke gir opp	Vi kan ikke dra på reiser og ikke har masse mat i kjøleskapet	Stresser over om vi har råd til det vi trenger	Det er litt spørs på hvilken situasjonen dems er
Jente	18	Møre og Romsdal	At de ikke har råd til noe, sliiter	Far vanlig betalt, mor ufør, flere barn, høyt huslån og to bil lån. Eldste barn må hjelpe til med å kjøpe mat	Ikkje råd til mat, eller få økonomisk hjelp fra foreldre	Hjelp fra staten
Jente	16	Trøndelag	Lite penger, sult, slitte klær			Penger, jobb evt bedre jobb(eller jobbmuligheter)

Gutt	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Fattigfolk	Vet ikke knappen fungerte ikke.		Bedre råd.
Jente	19	Møre og Romsdal	Synd og ukomfortabelt	Vet ikke	Man føler seg utenfor og restrikv	Penger
Gutt	19	Møre og Romsdal	Tenker i stor grad på andre land, men om jeg tenker meg godt kan jeg tenke mer rundt fattigdom i Norge			Mat, mindre skatt, mindre rente og mindre strømregninger
Jente	19	Akershus	Barn i Afrika		Å se at mamma blir beskymret over å ikke kunne strekke til nok økonomisk for familien vår	
Jente	17	Trøndelag	Utviklingsland, sosiale forskjeller, fabrikker, undertrykkelse, klasseforskjeller.	Må velge «billigere» matvareprodusenter og billigere alternativ generelt. Forskjeller mellom min families budsjett og råd sammenlignet med bekjente	Begrensede muligheter	Lavere skatt for de med lavest inntekt i samfunnet. Større tilgang til utdanning, og oppfordring til utdanning.
Jente	17	Telemark	folk som ikke har lite ellee ingen penger			humør
Gutt	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	*mangel på penger*(??)			Bedre vaner og «økonomisk kunnskap»
Jente	19	Telemark	fattige mennesker som ikke har et hus, eller som ikke har råd til å betale for husleie	at vi må tenke på penger, selv om vi har råd har vi ikke råd til å sløse	det sosiale, når jeg vet at foreldrene mine vil at jeg skal bli med på sosiale ting men at de egt ikke har så god råd	
Gutt	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Uten utdannelse og/eller uten tilfredsstillende jobb karrie			Skattelettelser og hjelp til å overleve i arbeidsma
Jente	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Ikke rå til å leve sunt og godt		Ikke leve som man ønsker	Mulighet til å bidra i samfunnet og få bedre lønn for jobben de gjør
Jente	17	Trøndelag	skitten folk på gaten.	føler ikke det	har ikke det	penger
Jente	15	Trøndelag	Folk som har lite penger, kanskje lite hus og ikke de dyreste matproduktene eller klærne			
Jente	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Folk som ikke har råd til å betale for alle nødvendige utgifter			Mindre renter, mer penger, lavere strømpris
Jente	16	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	At det er veldig langt unna min hverdag, og klarer ikke sette meg inn i det. Tenker også at det er i Afrika liksom, og at d ikke er så mange som det faktisk er i Norge som lever under fattigdomsgrensa			Penger. Åpenbart? |Men kanskje også at det blir ett åpent samtaleemne at ikke alle har drit god råd. Og at det ikke blir noe press i sosiale samenhenger
Jente	19	Oslo	Minoriteter, distrikt, østkant	Innvistering i eiendom , derav dårlige overskudd	Utenforskap	Gode kommunale tjenester

Jente	18	Akershus	Relativ fattigdom i Norge. De fattige i Norge har det relativt bra i forhold til fattige i verden			
Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Folk som sliter med å ha nok penger til å oppfylle de mest grunnleggende behov. Forskjell på fattigdom i Norge og andre rikere land, og fattigdom i land som er fattige			Bedre jobbmuligheter, hjelp til å komme i arbeid eller få utdanning, offentlig støtteapparat som fungerer. Gratis skolegang osv
Gutt	17	Trøndelag	Trist at så mange lever under det	Familien min har mer en grei nokk lønn, såpass at det aldri har skapt noen problemer finansielt	Det verste for barn i familier med dårlig råd kan muligens være en følelse av utenforskap	Mange faktorer spiller inn her, men mer gunstige forhandlinger i fagforeningene, eller en satt minstelønn innad i lavtbetalende jobber kunne utgjort noe
Jente	18	Trøndelag	Folk som har lite penger		Stress	Penger
Gutt	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Fattige land og hvordan de har det i forhold til norge	Jeg vil ikke si at familien min har dårlig råd	Å ikke ha råd til å tilfredsstille livskriteriene man trenger	Flere arbeidsplasser der utdanning ikke er nødvendig
Gutt	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Lite penger			Penger
Gutt	18	Oslo	Kjipt			Økonomisk støtte
Gutt	19	Troms	For høye skatter, avgifter å priser generelt			Muligens regjeringsskifte
Jente	19	Rogaland	Mangel på penger		Man må leve et mer begrenset liv	
Gutt	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Ikkje råd til grunnleggende behov		Utenforskap|Ikkje ete nok|Aktiviteter	
Jente	18	Rogaland	Lite penger, mangel på nødvendigheter osv			Støtte, lavere priser
Gutt	16	Trøndelag				Nok mat å klær, og et varmt hus
Jente	18	Akershus	Min venn	Sier konstant at de ikke har penger, men tror det er mest fordi de ikke greier å fordele pengene sine så godt utover mnd. Så på slutten av mnd så sier de ALLTID at de ikke har penger fordi de bruker opp alt på starten av mnd	Stresset med å ALLTID høre at vi ikke har råd. Og føle på at det er MITT ansvar. Noe som det ikke er	Støtte fra staten. Like muligheter
Jente	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Først og fremt andre eller fattige land, men også mindre velstående i Norge	Mange ting begrenset	Å si nei til å finne på tung/dra ut med venner	Penger.

Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Jeg tenker på de fattigere enn oss, men vi får ikke like god råd som de fleste, meste av lønningen går til mat	vi har ikke det sånn som de fleste hjem, bor i den samme leiligheten som ikke er så god plass+katter. vi hadde ikke helt råd til nye katte greier før. vi har det meste vi trenger og det dyre vi har er gave fra venner av foreldrene som tv, og mobil foreldrene mine har. Ny sofa har ikke foreldrene råd til, den er eldre enn meg. Nå så er det bare moren min som jobber.	Når kjøleskapet går tom i flere dager. Det har vert være før. Kan ikke ha det som fleste ungdommer har. Bruke opp pengene mine jeg ville spare til noe andre kanskje ikke bruker opp pengene sine på. ikke kunne gjøre så særlig i feriene	
Jente	18	Trøndelag	Uteliggere, USA, arbeidsledige,flyktninger, dårlig råd, slitte klær, lite tid	Mamma og pappa stresser med penger, mye utgifter, pappa har hatt halvtidstilling en stund og nå akkurat starta med ny jobb	At mat kjennerelt er dyrt	At inflasjonen slutter eller blir lavere
Jente	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Sånne folk som ikke har hus i afrika			Støtte fra andre
Gutt	18	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)				Staten bør hjelpe til med sysselsetting
Jente	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	At det må være vanskelig og skummelt			
Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)			At du ikke kan ha det gøy	Penger
Gutt	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)				Mindre rente
Gutt	19	Nordland	asiatiske land som har hatt dårlige styrer		andre venner som forventer at du har råd	først bedre med seg selv også bedre innrekt eller økonomi
Jente	19	Østfold	Når du ikke har penger til mat, og ting man trenger for å leve	Opplever ikke det	Føle seg utenfor	
Gutt	17	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Folk som ikke har råd til mat. Bor i slummen	Sparsommelige	Har ikke spesielt dårlig råd	Gratis fritidstilbud og gratis skolemat.
Gutt	18	Nordland	Sult	Jeg vet familien min har råd, jeg bare sammenligmer meg med de som har ekstra god råd	Ikke klare å ta vare på familien	Penger og kommunikasjon
Jente	18	Østfold	lite mat og penger			mer penger
Jente	19	Østfold	Ikke råd til å kunne leve et normalt liv, der det inngår mat, bosted, fritidsaktiviteter m.m.	I form av å skru ned temperaturen, heller fyre i ovn. Kjøpe billigere matprodukter, eks. Xtra eller First Price	Har ikke dårlig råd, men for å spare penger er det verste å måtte fyre i ovn fremfor å skru på varmepumpe	Bedre alternativer som kan erstatte de dyrere, f.eks. matprodukter
Jente	17	Telemark	at man ikke får nok mat, varme eller andre ting man TRENGER.			bedre råd?

Jente	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Folk som sulter			
Gutt	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)				Peng
Jente	19	Akershus	Tenker både på de som ikke har nok til det aller viktigste, men også på de som ikke har nok til å føle at de kan delta i samfunnet på samme måte som andre			Penger? Billigere levekostnader?
Gutt	17	Nordland	Afrika			Arbeidsplasser
Jente	19	Troms	At det er mange som sikkert er det men vi ser det ikke			
Jente	18	Oslo	hjemløse		ikke få delta på diversse	mer penger
Gutt	19	Akershus	Dårlig kosthold, lite hjem, ikke penger til å være med på bursdager og sosiale arrangement, men et sterkt ønske som å late som at alt er bra	Jeg føler ikke at familien min har dårlig råd, men det er lett å merke kontrastene til resten av nabolaget som har veldig mye bedre råd enn gjennomsnittet.	Har ikke dårlig råd	Selvsagt penger, men også avlastning fra bekymringer rundt økonomi, slik at man kan fokusere på å ha det greit noen ganger også
Jente	18	Finnmark				Bedre jobb/ utdanning eller kurs slik at man kan få det
Jente	17	Nordland	Når noen ikke har råd til å finansiere for de mest grunnleggende behovene for de som skal forsørges for.			Litt økonomisk hjelp, og hjelp fra fagfolk til sparing, økonomiske valg og budsjett
Jente	19	Oslo	At det er urettferdig		Å bli sjalu og ikke kunne bli med på ting	Mer støtte
Jente	19	Møre og Romsdal	Lite penger. Afrika. Folk som sulter			Gode jobber og at de som har mest deler med de som har minst
Jente	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	hjemløs, dårlig råd			omsorg, ned med steømpr
Gutt	18	Rogaland	Lite penger for mat, stress med regninger, gjeld, ingen ferier, ingen penger til å gå ut, kjøper sjeldent klær, foreldre som gir penger til barna sine som dem egentlig ikke har og barn som må bistå med økonomisk støtte til foreldrene sine fra ung alder	Samme som det jeg noterte istad	stresset	tilrettelegging for passende jobber. f eks en med prolaps i ryggen kan ikke bli plassert på butikkjobb eller lignende, men heller noe ikke fysisk. sånt burde bli tatt til hensyn.
Jente	19	Oslo	Sult			Penger

Jente	17	Buskerud	Små barn familier, drammen og ulike klisjer	Når det gjelder å åg ut med venner eller kino osv så må jeg av og til si nei fordi jeg vil ikke byrde familien min med flere ting å dekke		Kultur kort og gratis tilbud
Gutt	18	Akershus	Oslo øst			Mindre skatter
Jente	18	Oslo	Ikke råd til det nødvendige			
Jente	18	Trøndelag				Støtte
Jente	19	Østfold			Utenforskap	bedre sosiale programmer tilgjengelig for folk med mindre råd
Gutt	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Afrika		Å føle seg utestengt grunnet det	Penger
Gutt	17	Rogaland	Fattige folk	Ingen		Penger
Jente	15	Nordland	Folk som har lite penger.	På ingen måte.	Det verste vil jeg si er hvis vennene dine skal noe også har ikke familien din råd til det, det kan ikke være gøy.	Å ikke betale like mye skatt som alle andre.
Jente	18	Akershus	Jeg tenker ofte på u-land og spesielt barn som lever under grensen for ekstrem fattigdom			Mer støtte fra staten
Jente	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Noen som ikkje har så god råd og ikkje har råd til ting som normale mennesker har	Har kun ein foreldre	Ikkje ha råd til airpods	Støtte fra samfunnet og at folk støtter dei gjennom vansklige tider
Gutt	19	Akershus	Lite penger			Null inntektsskatt for de som er kvalifisert som fattige og generelt lavere skatter og avgifter. Kanskje et tilbud om økonomisk rådgivning.
Jente	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	lite penger		ikke ha mulighet til å finne på noe eller være med på ting	betale mindre skatt
Gutt	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Lite pengar			
Jente	15	Rogaland	hjemløse, fattige land			økonomisk hjelp fra staten eller andre steder
Gutt	16	Akershus	Folk som har lite penger	Ingen	Bekymring	Biligere ting
Gutt	18	Akershus	Urettferdig verden			Mindre skatt
Gutt	19	Vestfold	Lættis greie			Mer penger brah
Jente	19	Møre og Romsdal	sult			ber tilrettelegging
Gutt	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Mennesker som ikke har nok økonomiske midler til gode som kan brukes på ting som de ønsker	Jeg mener at vi ikke har noen problemer med råd		Flere og bedre arbeidsmu

Gutt	18	Buskerud	Afrika	Alene morr, hadde dårlig jobb	Tenke om penger hele tiden.	
Gutt	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Når du ikkje har råd til det som trengs for og leve eit bra liv	Ingen måte	Ikkje ha råd til mat	Mat
Jente	19	Rogaland	De som ikke har råd til det nødvendige			Utdanning og mer støtte fra staten
Gutt	16	Nordland	Trist		Vet ikke	Penger
Jente	18	Akershus	Å ikke ha råd til hverdagslige ting, som fritidsaktiviteter, samt å slite med å betale regninger, mat osv.	Når foreldrene mine må jobbe over 100 % for å få hjemmet til å gå rundt.		Støtte fra staten, tilbud om gratis fritidsaktiviteter, skolelunsj osv.
Gutt	15	Oslo				Mer penger
Jente	19	Oslo			Å ikke kunne leve samme liv som andre og å føle på mye skam og engstelighet i ung alder	Penger
Gutt	16	Rogaland			Lite mat	Mer penger
Jente	17	Østfold	Jeg kjenner egentlig ingen som lever i fattigdom, så tenker mest på fattigere land med krig ogsånn	Har ikke opplevd det	Har ikke det	Aner ikke, flere muligheter kanskje
Jente	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Personer som ikke har tak over hodet, ikke mat på bordet osv.	passe på strømprisene, kjøpe mat på salg, planlegge pengebruken		billigere mat og strøm.
Jente	17	Akershus	Lite mat, slitte klær, uren, sult	Vi er i gjeld for huset		Støtte fra staten, bedre jobbmuligheter
Jente	17	Nordland	De som ikke kan delta på aktiviteter en gjennomsnittlig familie kan pga penger	Vi bruker ikke å dra utenlands på ferie men det er nok fordi vi prioriterer penger på andre ting	Har ikke dærlig råd	Vet ikke
Gutt	17	Nordland	Noe som ingen burde oppleve	Jeg opplever ikke det	Vi har ikke dårlig råd	
Jente	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Uteliggere, dårlig lønn, og sørligere land			Bedre steder å bo, billigere mat og helsetilbud
Gutt	15	Møre og Romsdal	Barn i afrika	Har ikke dårlig råd	Ikke kunne være med på tinger andre kan	Penger
Jente	15	Vestfold	Lite penger		Ikke kunne kjøpe viktige ting som mat eller annet	Tak over hodet, penger, mat og omsorg
Gutt	17	Telemark			Har ikke dårlig råd	
Gutt	16	Oslo	Kvega i samfunnet, Lars Pedersen			Ikkje vær sløve og ein skikkelig jobb. Mot opp
Gutt	15	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Fattigdom			Peeng
Jente	17	Trøndelag	Lite penger	Lite hus	Føle seg dårlig ift. andre	Mer penger

Jente	17	Østfold		Når jeg var mindre hadde vi dårligere råd	Man føler seg utenfor, blir ofte flau, mister kanskje litt av det sosialet da man ikke tør å ha med venner hjem	
Jente	17	Vestfold	tenker på alle de i afrika som har dårlig råd og ikke alltid har rent drikke vann og de som har veldig dårlig råd her i norge hvor voksene må si nei til barna sine når de spør for eksempel om nye klær			bedre muligheter for å kunne få en jobb
Jente	19	Østfold	Tenker på de som ikke er så heldige som har takk over hodet, eller nok mat til å Mette familien	Vil si at familen min har råd til alt vi trenger. Er bare her å der vi pleier å se etter de mer biligere alternativer	Er vell nok å føle seg utafor, siden det er så stort press på ungdommer å ha spesiefikk tinga	Vil si det er å slippe det presset , kansje vis det var skoleuniformer. Så slipper man å bruke en del penger på klær
Jente	15	Oslo	Folk som ikke har råd til mat og andre klær|Jeg tenker at dette kan både være folk i Norge men mest folk i andre land			Mer penger, bedre hus, finere klær, mer penger til mat osc
Jente	19	Møre og Romsdal	Ikke har penger til mat og generelle ting man trenger for å leve et godt liv		Ikke ha penger til mat	Mer støtte fra staten
Gutt	16	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Man har lite penger	Vi har ikke dårlig råd	Har ikke	Penger
Gutt	18	Vestfold	At det ikke er det samme som å ha ingenting, men at man har relativt dårlig råd og dermed har ikke penger til alt	Vi har ikke det	Å ikke kunne kjøpe nok mat og strøm	Enten søke om hjelp fra staten altså NAV, eller lete etter en jobb for å tjene litt mer penger:)
Gutt	17	Vestfold	Mangel på å kunne ha råd til daglig normale varer eller mangel på råd til god hygenisk utstyr	Får ofte beskjed fra mamma at det er nestn tomt på kortet og det at moren min har problem om jobben som ikke er hennes feil	At jeg ender opp me å måtte droppe ofte ting F.eks aktiviteter/hygiene som plutselig koster mer enn 200kr siden vi ender opp å ha dårlig råd	Enten litt støtte økonomisk eller hjelp me akademiske problemer
Gutt	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Individer som tjener mye mindre enn gjenerelle befolkningen			Få en jobb som er tjener nok penger og er stabilt nok for å kunne leve normalt. Itillegg prioritering av økonomi er viktig også, hva pengene blir brukt til.
Jente	17	Møre og Romsdal	Ikke bra, det burde gjøres noe med			

Jente	17	Vestfold	Får litt sjokk kanskje, pga at vi bor i norge"verdens beste land å leve i" så føler jeg der kan virke litt som en løgn når vi ser dolk ute på gaten og tigger å sånt liksom. Det er jo trist å se at andre lider så mye som de gjør uten at du egentlig trenger å se det.			En jobb, nok næring, tak over hodet, vann og sånne ring, men mest av alt hjelp, om du fjor folk ute på gaten i Norge penger er det ikke sikkert de bruker det på noe godt, de kan bruke det til rus og andre dårlige ting som fører ril at de fortsette og måtte leve slik de gjør. Hvis vi for eksempel kjøper mat til dem eller hjelper dem ved p få dem med på rehabilitering p sånt eller til p få en jobb, så kan der påvirke hvordan de lever livets dem videre på en positiv måte.
Gutt	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Stakkars folk	Dei har ikkje dårleg rådt	Eg har ikkje dårleg rådt	Pengar
Gutt	19	Rogaland	Føler synd på folk. Harde kår, vanskelig. Dårlige leveforhold			Penger
Jente	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Utfordringer med økonomi			Enklere tilgang til bedre jobber, eller billigere priser av produkter
Jente	19	Trøndelag	Ikke nok penger til hverdagsbehov.	Må ofte begrense hva som kan kjøpes og hva pengene kan gå til	Bekymring	
Gutt	17	Trøndelag	Afrika	Litt lite råd here å der pga av regninger	Å ikke være som de andre å må forklare at man ikke har penger	Nav for de som trenger
Gutt	19	Akershus	Hjemmeløs, skitne klær, mange barn, hunger, nød			Velferdsstat med gratis utdanning, helsetjeneste, hjelp osv.
Gutt	15	Møre og Romsdal	All som jobbe vanlige jobba for regjeringen		Regjeringen tar alt du eier og gjør alt dyrere av grådighet	Mindre press av staten, matvarer blir mye billigere og (ingen skatt)
Gutt	16	Akershus	Folk som ikke har så god råd til ting	Kan ikke gjøre så mye greier som koster mye penger	At du må passe på hva du ønsker deg for du kan ikke få for mye	Gode venner som kan finne på ting som ikke krever mye penger
Gutt	16	Trøndelag	Ne**r			Arbeidskraft fra afrika.
Jente	18	Akershus	Foreldre med lav lønn			
Jente	19	Trøndelag	Fattigdomsgrensen			Oppfølging og økonomisk verge
Jente	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Tankene mine går raskest over på barn i Afrika. Visst man tar gjennomsnittlig rikdom blant barn i Norge og barn i Afrika er forskjellen ganske stor.			Lettare og enklare tilgjengelig jobb og passe godt betalt. Og at flere har muligheit til å søke økonomisk hjelp fra ekspertar.

Gutt	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Dårlig bil, dårlig klær, dårlig råd, dårlig bo situasjon	Lite penger, eg må bidra med mine penger	Ikkje kunne kjøpe ting som andre familier kjøper seg, ikke kunne ha venner siden ein har dårlig råd	Få meir penger, mindre skatte frådrag
Gutt	18	Nordland	Fattige folk			Penger
Gutt	15	Akershus	Folk som ikke har det bra			Mere penger
Jente	17	Akershus	Lite utdanning	Dyre sydenturer, hytte i høst og vinterferien		Få veiledning
Jente	16	Rogaland	Jeg tenker på mennesker uten mat, drikk og uten det essensielle et menneske trenger.			
Jente	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Gjeld, mennesker i nød, klima krisen, min familie og meg selv	Det er alltid snakk om penger, at man ikkje kan kjøpe type mat eller neste regning.	At du ønsker deg mye, men får det skjeldnere en dei fleste. At det er eit press om å være bedre så du ikkje havner i samme position selv, og være smarter med pengen og ønskene sine.	Lavere renter, fere nye bolig områder, bedre støte av staten, både gjennom stipend får skole og andre mer vanlige ting. At fritidsaktiviteter skal være gartis, og utstyr skal være billiger får dei som trenger det.
Jente	15	Telemark	Lite penger	Må tenke veldig over hva vi bruker penger på	Utenforskap	Mer muligheter
Gutt	19	Rogaland	Hjemløse, og de som sliter andre plasser i verden			Beder arbeidsstillinger, mer motivasjon til å arbeide, færre utgifter
Gutt	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Ikkje mat eller hus			En utdanning og hus
Gutt	16	Rogaland	Mennesker som ikke har nok penger til nødvendige ting.	Opplever ikke dårlig råd		
Jente	16	Trøndelag	Hjemløse, flyktninger, arbeidsløs.	Ulik kvalitet på klær	Urettferdigheten og utenforskapet som kommer med det.	Mat, drikke, trygt sted å bo, inntekt, et bra sosialt liv
Jente	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Eg tenker at ein ikkje har råd til grunnleggende livsting.		Å ikkje ha penger til nok mat,drikke og klær. Å ikkje kunne reise på ferie.	Ein jobb viss det går.
Jente	19	Rogaland	Sulten			
Gutt	15	Nordland	Ikke penger			Penger
Jente	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Uteliggere, ingen mat, ingen penger.			
Gutt	18	Vestfold	Afrika|Ingenfattigdominorge|utlandet|urettferdighet|slitsomhet		Å ikke kunne kjøpe essensielle ting man trenger for å leve	Bedre jobb, bedre utdanning
Gutt	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Lite inntekt	De har ikke dårlig råd	Du kan ikke gå på aktiviteter, spise det du vil og få noen ting du ønsker	Jobbe hardere
Gutt	16	Oslo	Trist	Gå på reiser hver feire		Støtte på skolen sosial
Jente	16	Trøndelag	Lite penger			PENGER

Gutt	15	Oslo	Ett sammfunnsproblem for et land. Det er en av de viktigste tingene som man vurderer ett land på			Billigere kostnader.
Gutt	15	Buskerud	Lite penger		Ikke få det man vil ha	Mer lønn
Jente	15	Møre og Romsdal	Mindre råd, og ulikheter	Deler av min lønn går til regninger på slutten av måneden	At mine egenkjente penger blir brukt	Mat, og penger
Jente	16	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Vanskelig rå til mat, hus og diverse			Bedre tilbud med sted og bo og mat
Gutt	15	Buskerud	Folk som sulter og ikke har noe sted å være			Mindre skatt og frp som leder partiet. Sylvi Listhaug som statsminister
Gutt	18	Troms	I norge tenker jeg folk som tjener mindre enn 30k i månen. I verden vil jeg si de som ikke har mulighet til rent drikkevann, mat tak over hodet, varme osv	De har råd til det meste, men når jeg var yngre var det flere ting jeg hadde lyst på som foreldrene til vennene mine skaffet dem. Slik som dyrere klær eller dyrere telefon. Men jeg har alltid hatt muligheten til å få det jeg trenger	Det er kjedeligere	Mer støtte fra staten
Gutt	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Penger			Budsjett skjema, utdanning til bedre jobb. Ikke være på narkotika eller lignende.
Jente	15	Trøndelag	Folk som ikke har råd til det de ønsker, eller det man trenger		At man ikke kan være med på aktiviteter eller andre sosiale ting med f.ek venner	
Jente	17	Nordland	Mennesker uten jobb eller penger, et stort problem i Norge selv om vi er verdens rikeste land.	Pappa er sykemeldt pgr av at han plutselig fikk eplepsi, så mamma som tjener minst av foreldrene mine blir nå den som jobber hjemme. Pappa hadde god råd men må nå tilpasse seg mindre lønn, han har heller aldri vært flink til å spare penger og bruker som oftes pengene opp fort. Husker at jeg følte at venninne mine hadde merke klær som ikke jeg hadde eller ikke trodde vi hadde rå til. Mamma er veldig opptatt av å spare penger og å kutte ned for å handle mat.	Kan ikke si at jeg kan fortelle om det personlig, har bare følt på presset av økonomien hjemme men ikke stress over lån eller noen andre økonomiske problemer. Men har venner som har verre råd en oss og merker at hun ikke tørr å spørre om penger til mat for å finne på noe med oss.	De trenger at noen ser til barna fordi ofte de som har dårlig råd har lån som stresser de mye. Jeg tror at noen må hjelpe barna til de som har dårlige råd og foreldrene burde få hjelp hvordan de skal omhandle det økonomiske.
Jente	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Trist, burde kunne gjøres mer med problemet, men i Norge er vi veldig heldige i forhold til de fleste andre land	Foreldre nevner at det er dry strøm, drar ikke så ofte til utlandet lenger	Bekymring	Penger
Gutt	15	Telemark	Ikke råd til ordentlige klær			Mer penger og jobb

Gutt	18	Oslo	Jeg tenker på folk som ikke har råd til det grunnleggende som tak over hodet eller mat for seg selv			Tak over hodet og mat på bordet for den personen og evt de barna de kanskje har, og få muligheten for og få jobb
Gutt	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Folk som ikke har nok penger/mat til å leve et trygt liv.	Vi må prøve å spare det vi kan for å ta igjen underskuddet. Hvis vi går på reise så blir det i bil i Norge, ikke båt/fly til andre land.	Mindre frihet til å være med på aktiviteter som koster penger med venner	Tilbud fra samfunnet.
Gutt	19	Akershus	Tenker lavere inntekt, tenker at man ikke får gode levekår grunnet stress om utgifter og sånt	Tøff arbeidstid i en av mine foreldres karriere som gjør at vi må leve på kun en forelders inntekt	Det mentale, og tap av muligheter/mindre frihet til å gjøre ting utenfor hjemmet. kanskje til og med i hjemmet	kanskje lavere skatter, en lønn som kompenserer for inflasjon, og ekstra støtte fra staten hvis det trengs/ er krise
Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Folk som lever fra lønning til lønning og gjerne bare har penger å bruke på det som ar absolutt nødvendig.	Føler ikke at familien min har dårlig råd. Men vi snakker en del om økonomien.		Hjelp til å finne en måte der familien kan få flere inntektskilder på kanskje
Jente	18	Oslo	Folk med en en lavere økonomisk posisjon enn meg selv			Penger, tryggere sosiale rammer, bedre utdanning
Gutt	18	Oslo	Familien min	Vi alle søsken må hjelpe til ofte siden foreldre er på nav	Være sulten	Hjelp og veiledning og muliget til intergrering
Jente	16	Telemark	Follk som sliter med å få mat på bordet.	De har ikke dårlig råd	Jeg vet ikke har ikke dårlig råd	Støtte fra staten, og hjelp til å skaffe jobb så de kan leve uten støtte
Gutt	15	Buskerud	Lite penger eller mat			Jobb
Jente	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)	At det er synd, samtidig som det er vanskelig å vite hvordan man skal løse problemet	Når man er ute og spiser/handler/på (sjelden) ferie eller andre aktiviteter som koster penger. Må alltid tenke over økonomien.	Føle seg utenfor, ikke ha frihet til å gjøre det man vil	Penger
Jente	18	Buskerud	Mennesker som ikke har ressursene og godene de trenger for å dekke behov.	Opplever ikke dette		
Jente	19	Møre og Romsdal	Mennesker som ikkje har god nok økonomi til å ha ein god plass å bu og lite penger til mat og andre viktige ting som kle, ute kle osv.			
Jente	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Tenker mest på ekstrem fattigdom i andre land, der de sulter i hjel osv. Må si at jeg tenker ikke så mye på fattigdom i norge selv om jeg vet det er et ganske stort og reelt problem for mange.	Familien min har ikke dårlig råd så har ikke følt på det noe særlig	Ikke være med på det sosiale på samme måte	Flere gratis aktivitetstilbud for unge. Et lite «leke» stipend for å ha råd til å være med på ting. Gratis mat på skolen. Leksehjelp da folk som ikke har så god råd ofte ikke har så mye tid til å hjelpe barna sine
Gutt	16	Rogaland	Mangel	.	Uaktuelt	Penger....

Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Afrika, Pakistan. 3. world countries			Vet ikke
Jente	19	Oslo	Da tenker jeg på ekstrem områder i U-Land.	Moren min er alenemor, og min far ikke bistått noe økonomisk. Så alt min mor tjener går til meg og min bror, hun går ofte minus hver måned. Hun overlever kun for at hun får penger i bursdagsgave fra mine besteforeldre. Jeg og min bror er oppvokst på Oslo vest, og er vant til at våre venner har mer ressurser enn oss.	At man beskymrer seg så mye, det går ut over ens mentale helse. Og så er det lett å bli ekskludert sosialt for at man kanskje ikke har råd til å gå ut og spise eller gjøre andre aktiviteter.	Jeg tror man bør ha et obligatorisk fag på skolen om privat økonomi. For å forebygge at mange unge ender opp med store lån. Blant annet også for å forstå verdien av penger, og hvordan man kan handle smart. Ta gode valg i hverdagen.
Gutt	19	Oslo	Trang økomoni	Nei		Subsidier
Jente	17	Buskerud	At noen har dårlig økonomi og at det går ut over livskvaliteten	Vi har råd til å dekke de grunnleggende behovene, samtidig som vi driver med en dyr hobby. Jeg har bare ikke muligheten til å kjøpe like mye klær som de jeg går på skole med	Å føle seg utenfor og ha dårlig livskvalitet	På alderen 15-19 tror jeg at de som har dårlig råd trenger penger for å handle det en trenger. Man kan bli sett ned på om man har en litt gammel iPhone, billige klær, osv
Jente	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Lite penger			Mer penger
Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)		ingen		
Jente	18	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Det er trist	De hadde mye regninger og hadde kjeldent råd til og kjøpe nye ting	At du føler deg utenfor og ensom	Bedre råd
Gutt	16	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Uteliggere.	Iblant klager de på priser og vi har ikke alltid råd til kose ting	Og ikke ha det alle andre har	Vet ikke. Ofte foreldrene og ikke dem. Og foreldrene spørs det veldig på
Gutt	16	Akershus	Folk som har dårlig rå			Jeg vet ikke helt egt., men det hender at jeg innimellom spanderer for venner som ikke har penga far og da, så bare betaler di tilbake senere. Eller motsat.
Jente	18	Rogaland	Lite penger	Har ikke dårlig råd	Har ikke dårlig råd	Vet ikke
Jente	16	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Fattige folk			Penger da
Jente	19	Akershus	Mennesker som ikke har råd til noe mer enn absolutte nødvendigheter			Felleskap, føle at du ikke er de eneste som sliter

Jente	19	Oslo	Individer som ikke har grunnleggende behov oppfylt, grunnet mangel på penger og dårlig økonomi.			
Jente	19	Trøndelag	Sult		Stresset mor	
Jente	16	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Ikke råd til å betale ting man trenger		Ikke ha fine klær	Penger
Jente	19	Østfold	Å ikke ha råd til å leve med god livskvalitet	I form av å ikke bruke elektrisitet for å varme, heller fyre i ovnen	Å måtte være i stand til å fyre i peis	Bedre alternativer som kan erstatte de dyre tingene
Jente	18	Akershus	Et tema preget av stigmatisering, og som derfor ikke snakkes om ofte nok.	Opplever ikke at de har dårlig råd, men det handler nok om at mange i mitt område har veldig god råd.	Opplever ikke å ha dårlig råd	At de sosiale forskjellene blir mindre i samfunnet, slik at de ikke føler seg utenfor.
Gutt	17	Møre og Romsdal	Afrika, uteliggere, veldig lavt lønner jobber, de som bruker opp formuen sin på tull, mennesker som ser ut som bomser			Lavere utgifter eller bedre lønn. Eller opplæring i pengebruk og sparing
Gutt	17	Oslo	Ikke mat ikke tak over hodet			Finne seg jobb i ung alder
Gutt	15	Oslo	Afrikanske og asiatiske land. Folk på gaten			Statshjelp
Jente	17	Akershus	Tenker ofte på fattige strøk i Afrika eller land med krig	Ikke dårlig råd, men med skilte foreldre blir det annerledes enn hos andre	Stress	At mat og strøm blir billigere
Jente	15	Akershus	Folk som ikke har mye penger og lite tilgang til mat, drikke og tak over hodet			Bra utdannelse og komme seg unna de fattige landene
Jente	17	Østfold	Synes synd på de, men tenker ikke så mye på det			For ungdommer så billigere eller gratis fritidsaktiviteter
Gutt	17	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Sult og hjemløse	Føler egentlig ikke at de har dårlig råd	Har ikke dårlig råd	Penger
Jente	18	Troms		Må benytte egen lønn til å bidra	Ikke kunne spare like mye til egen fremtid	Tilrettelegging, e.eks mat tilbud på restauranter og butikkerp
Jente	19	Akershus	Familier med for lite penger, som burde ha hatt mer enn de har			En system som gjør at de får mer at staten feks
Gutt	18	Møre og Romsdal	Innvandring	Ingen måte	Vet ikke	
Gutt	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Godt voksne mennesker med under 500k i lønn for full familie (minst 3 pers)	Gjør ikke dette	Alt	At økonomien i verden stabiliserer seg, og rentene blir satt ned
Gutt	16	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Ne***e			Slutt på narkotika

Jente	18	Buskerud	Triste barn|Uten mat|-Noen som kanskje prøver å skjule det	Bare på småting som feks standard på hus og bil men det går helt fint foe mwg		
Gutt	15	Østfold	Personer og familier som ikke har det så lett og får støtte fra nav			Den trenger støtte og en større mulighet for bedre utdanning og jobbmu
Jente	15	Akershus		Vet ikke	Vet ikke	
Jente	16	Østfold	Afrika		At man må beskymre seg om fremtiden	Jeg tenker kanskje en enklere mulighet til jobb og mer støtte.
Gutt	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Uteliggere			Bedre lønn
Jente	16	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Krig|Konflikt|Storbyer			Mat|Fred|Jobb
Gutt	19	Oslo	Mennesket der alle hverdagslige handlinger må ta utgangspunkt i penger, og penger spiller en avgjørende rolle i hverdagen			Et nettverk som kan gi dem like muligheter som de rundt seg. Når man har dårlig råd, har det ofte en sammenheng senere i livet for kriminalitet og alternative løsninger som ikke er bærekraftig for samfunnet
Jente	18	Østfold	mindre goder, dårligere livsstil			tilbud som er billigere/ gratis
Jente	16	Telemark	Når du ikke har råd til noen av de tingene som er viktige som mat, og klær og tak over hode	Jeg opplever ikke at vi har veldig dårlig rå	Har ikke dårlig rå	Hjelp og støtte fra menneskene rundt og får penger støtte fra kommune elr fylke
Jente	18	Nordland	ikke råd til å nyte livet		at man må tenke over hva man kan og ikke kan kjøpe, og at man mest sannsynlig vil leve sånn resten av livet	mere pengerrrrr
Jente	18	Trøndelag	peronselig: lite penger, men nok til å komme seg|verdensbasis: mange land sliten av fattigdom hvor barn og unge ikke får gå på skole, har ikke nok mat osv	vi har mindre mat i kjøleskapet, mindre bilkjøring, men ikke noe kritisk	ikke penger til drivstoff eller ikke kunne kjøpe litt ekstra godt til kjøleskapet	de trenger at staten setter ned drivstoff-, strøm- og matprisen
Jente	17	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	At man lever på ingenting rett før ny lønning, og ofte må låne penger av andre.	At vi må tenke over hva vi kjøper av mat feks, må kjøpe billig mat og lignende	Hvordan det påvirker min mor	Mindre kostnadder
Gutt	15	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Folk som lever under fattigdoms grens. Eller mennesker som ikke har penger til å forsørge sin egen familie.	De har ikke dårlig råd, så jeg har aldri opplevd det	Jeg har ikke, har ikke det problemet. Tror jeg har svart feil på et spørsmål siden jeg får dette spørsmålet.	Lavere strøm, mat og drivstoff priser
Jente	18	Vestfold	Ikke råd til nødvendige ting i hverdagen	Må passe litt på hva pengene går til		

Jente	16	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Mennesker som ikke har råd til vi skal kunne ha.			Bedre råd
Jente	17	Østfold	Fattige folk og et miserabelt liv	De må jobbe flere jobber	Å ikke kunne ha de samme tingene folk rundt meg har	Mere penger
Jente	19	Rogaland	Ikke like muligheter og utenforskap	Har ikke dårlig råd	Det er sikkert å føle seg utenfor pga andre kan gjøre ting du ikke kan	Litt ekstra støtte eller andre lignende tilbud
Jente	15	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Fattige folk, folk på gatene, folk uten hus/ jobb			
Gutt	15	Buskerud	En som sliter økonomisk		Å ikke ha de samma tilbudene som de andre	Økonomisk støtte
Gutt	16	Østfold	Trist			Jobbe
Jente	16	Rogaland	mangel på penger og ressurser. Ikke nok mat, hus eller utdanning.	økonomi, ting blir veldig fort dyrt	at jeg får dårlig samvittighet når jeg spør om noe jeg trenger.	penger og støtte
Gutt	17	Oslo	Folk som ikke har ting de trenger til hverdag	Når venner går ut noen ganger så kan ikke jeg ut på grunn av penger	Ikke kunne gå med venner	
Jente	16	Nordland	Tenker på familier som ikke alltid har råd til mat eller klær	De har ikke det	Æ VEIT IKKE	
Gutt	15	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Jeg tenker på barn i andre land	Noen ganger så kan jeg ikke dra ut med venner fordi vi ikke har råd til det	Jeg har ikke så veldig dårlig råd men det er nok at jeg ikke har en sykkel jeg kan sykle med til skolen eller at jeg ikke kan få lomme penger	De trenger hjelp fra mennesker rundt de som er glad i de
Gutt	15	Nordland	Jeg twnker på en person med bare en forel	Ikke råd til å ha på strøm, klarer ikke jobbe eller at min far ikke er tilsted	Ikke kunne kjøpe masse av det man vil.	
Jente	18	Rogaland	Lite mat|Vanskelig å betale livsviktige utgifter (leie, strøm, osv.)|Kriminalitet|Dårlig klær|Barn i fattigdom kan gjerne ikke gjøre sosiale fritidsaktiviteter som idrett eller feks. Kino	Har ikke dårlig råd, foreldre er litt sparsomme når strømmen er dyr		Mer støtte|Mer gratistilbud
Jente	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	dårlig råd til det nødvendige	føler ikke dårlig råd		billigere mat strøm og bensin, alt billigere
Gutt	18	Troms	Ingen penger eller lite ting	Føler ikke det	Du har lyst på mye men kan ikke kjøpe det	Få bedre lønn, kmme seg ut av dårlige miljø, få kontroll over økonomien
Gutt	19	Telemark	Hvor mye penger en har eller en familie har	Føler ikke noe dårlig råd	Kanskje ikke kunnet reise ofte	Flinke til å spare, bruke penger på riktige og vintige ting (ikke sløse)
Jente	18	Vestfold	Veldig dårlig råd, hjemløshet			Lavere skatt, lavere priser på mat og strøm, lavere renter
Jente	19	Vestfold	Null penger	At vi ikke bare kan kjøpe noe nytt når noe blir ødelagt	Å se slle andre rundt ha god råd	Bedre støtte av staten

Jente	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Da tenker jeg på noen som ikke har rå til matt eller et trykk sted å bo	Mamma spørre mye om å få lønne penger av meg og det sier litt når jeg tener bedre en hun gjør og jeg er bare 1 år i lære så tener jo ikke mye og tener bedre en hun	Å måtte tenke vist jeg skal ut med venner og tenke på unnskyldninger om forfjor jeg ikke kjøper matt ute eller sier nei til ting som koster mye	Mer penger
Gutt	17	Akershus	bo på gata	har ikke det men kjøper mye first price	tomt kjøleskap	penger
Jente	19	Troms	Ikke råd til mat		Å se andre ha ting du bare kan drømme om	Bedre råd
Jente	18	Trøndelag	At man ikke har råd til de mest nødvendige tingene som, mat, plass og bo, strøm, helsetjenester			At ting som strøm, mat, barnehage osv blir biligere
Jente	19	Vestfold	Lite mat|Barn i nød|Sliter i samfunnet	Snakker mye om økonomi hjemme i familien.	Det å ikke kunne for eksempel ha nokk penger til mat, varme, strøm, et sted å bo osv	Tilgang til tjenester i samfunnet som kan hjelpe dem. Feks mat stasjoner, strøm pris hjelp osv
Jente	16	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Når jeg leser ordet fattigdom, tenker jeg på de som ikke har nokk penger til den maten de trenger eller det vanlige utstyret som de fleste hjem har.		Kanskje det å ikke få de tingene man trenger og at andre ser at du har billigere alternativer enn de	De trenger at folk ikke er så dømmende og at vi normaliserer å ikke ha de dyreste jakkene og de dyreste klærne
Jente	19	Akershus				Penger
Gutt	19	Østfold	Folk som ikke har råd til og dekke nødvendige behov eller sliter veldig med pengesitu	Føler ikke at vi har dårlig råd. Lever komfortabel	Og ikke kunne føle seg fri og gjøre vanlig ting eller delta på ak	Billigere strøm, mat og bolig
Jente	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)			Har ikke dårlig råd	
Jente	16	Rogaland	Noen som ikke har så mye penger			
Gutt	18	Akershus	Mennesker som ikke har det så bra og bor i et rom hus som er dårlig			Få veiledning om god økonomi og sjekke hvor man har brukt penger
Gutt	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Afrika			Penger
Gutt	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)			Ikke kunne kjøpe det man vil hele tiden	Mindre skatt, billigere priser
Gutt	19	Buskerud	Ulikhet og urettferdighet.			Bedre tilbud og mer hjelp.
Gutt	19	Troms	stakkars			penger

Jente	19	Akershus	Sult, stress, vanskelig, kulde, tungt	Jeg er student og bor for meg selv. Familien min klarer seg bra, med meg er det litt verre. Mye mat jeg ikke kan kjøpe, må planlegge mye, bekymrer meg over kollektivprisene og kan ikke kjøpe joggesko eks	For andre som ikke er studenter ville jeg tenkt det var at det er kronisk, går gjerne i arv, vanskelig å kjøpe bolig og sitter med konstante høye priser, om prisene på leien øker så er det vanskelig, og det vil være en utgift man alltid må betale. Usikkerhet er vel stikkordet. For meg nå, som er i en midlertidig situasjon, er det verste å hele tiden tenke på hvor mye jeg bruker, og måtte si nei til å kjøpe eks kakao eller te fordi det er dyrt. Det er slitsomt og det gjør at jeg får et litt dårlig kosthold.	Mer sikkerhet ang bolig, høyere stipend for studenter, mer sikkerhet ang strømutgifter, hjelp ang jobb om det er relevant
Jente	17	Østfold	Relativ fattigdom.	Den har ikke det.	Færre muligheter.	
Gutt	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Då tenker eg at nesten ingen i norge er faktisk fattige, folk klarer berre å sjå at andre tener og har bedre råd enn de, så då setter de seg sjølv bed for ingen grunn, selv om du ikkje treng så mykje materiellistiske ting for å leve eit bra liv. Selvfølgelig så kan du gjøre mer med penger, men det er ikkje det viktigaste i livet når du bur i norge	Sjølv jar eg ein dyr hobby «ski» så då er det ikkje alltid me har penger til sånnt. Ganske ofte må vi spare penger på mat, for det er rett og slett for dyrt. Nesten kvar månad no i de siste 2/3 prene har husholden gått i 0kr på brukskonto.	Å ikkje få ha/gjere det andre får.	De trenger eit bedre syn på økonomi, litt mer kunnskap om økonomi, og meir penger selvøfleglig, men det funker ikkje
Gutt	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)		Vi har råd	Ikke passe in på skole eller samfunnet rundt deg.	Ikke tenke på hva andre tenker
Jente	15	Østfold	Fattige land og ingen penger	De er veldig opptatt av å spare, så det er ikke alltid jeg har alt som vennene mine har	Føle du bruker opp pengene dine hvis du kjøper noe	Penger
Gutt	15	Møre og Romsdal	Må gjøres noe med	Jeg opplever ikke noe sånt		Hjelp
Jente	19	Vestfold	Ikke penger til å delta i samfunnet som andre			Bedre støtte fra staten. Flere arbeidsplasser.
Jente	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Lite penger	Lite mat	Ikke ha råd til å finne på noenting	Mere penger
Gutt	16	Rogaland	Utenlandske familier			Penger muligens
Jente	15	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Ikke bra			
Jente	19	Oslo	Da tenker jeg på mennesker som stresser rundt dette med økonomi og ikke klarer å betale regningene sine			Bedre reallønnsvekst

Jente	19	Akershus	Når penger går utover livskvalitet, når man alltid bekymrer seg for å ha råd. Når man må takke nei til ting man har lyst til på grunn av penger.			Nok penger til å slippe å bekymre seg over økonomien sin. Nok penger til å ha råd til nødvendige ting og fortsatt ha litt igjen. Økonomisk og sosial støtte
Gutt	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Folk som lever med lite penger	Ingen måte	Å ikke ha nok penger	Penger
Gutt	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)				Penger
Gutt	18	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Noen som ikke har nok penger til å leve slik de vil uten å være veldig forsiktig med hvordan de bruker de.			Bedre støtte systemer. Måter å ha mulighet til å være med på ting/kjøpe ting, selv om de koster penger.
Jente	18	Akershus	Når økonomien til mennesker påvirker livsstilen og livskvaliteten			Bedre støtte fra velferdsstaten
Gutt	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Meg selv		Ligger bak de andre på din alder	Mer penger
Jente	18	Rogaland	Barn i afrika			Penger
Jente	18	Vestfold	Noen som ikke har nok penger til å dekke behovenes sine	Det gjør j		Ja
Gutt	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Dårlige forhold og afrika	Jeg opplever ikke at vi har dårlig råd	Utenforskap og eventuelt sult	Eventuelt støtte
Jente	15	Nordland	Folk som ikke har råd til ressurser som de trenger for å leve	De har ikke dårlig råd!	Du vil ikke ha råd til mat eller andre resurser som du trenger i hverdagen	Penger
Jente	16	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Mennesker som ikke har det grunnleggende som f.eks. Mat, tilgang på rent drikkevann og et tak over hodet			At det ikke snakkes så mye om penger og status i dagens samfunn (i Norge)
Jente	15	Trøndelag	Mennesker som ikke har råd til å kjøpe hus, mat, klær ect. Folk som må bo på gaten.	Venner har ting som jeg/ familien ikke har råd til.	Man vil ikke passe ordentlig inn siden vi ikke har ting sndre kanskje har.	Vet ikke
Jente	18	Oslo	Først og fremst fattige familier i utlandet, som lever i dårlige kår, gjerne slum, så fattigdomsgrensa og så videre på flere og flere fattige norske familier (ofte hvordan forskjellene blir mer tydelig rundt juletider)	Ikke hatt bil i perioder, og ikke dratt på ferie	At man konstant går rundt bekymra og engstelig	Mer penger, rent samfunnsmessig har spesielle ordninger og tilbud til barn fra fattige familier
Gutt	19	Oslo	Land utenfor skandinavia	Bare mange barn og ta hånd om men alle har det som trengs	Personlig økonomi er vanskelig jaffal når man er ung og ha penger til uforvetede utgifter	De trenger bare og bli lært hvordan man er økonomisk ansvalig

Gutt	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Fattig			Jobbe mere, ække værre enn det,mesteparten av folk sitter på nav og later seg
Gutt	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Folk med lite penger, typ ikke råd til en skikkelig bil(bil til over ca 15k), skikkelig sted og bo, sunn og god mat	Må være veldig sparsomme, blir «dårligere» ferie enn før, og mas fra foreldre om og dusje fort, skru ned varmen, kjøre så lite og s0 økonomisk som mulig	Ikke få drivet med hobby(har veldig dyr hobby og har hatt mye uflaks som har gjort att jeg har tapt rundt 60k(mine egene penger, ikke foreldre sine))	Bedre gratis fritidstilbud, bedre kollektiv transport(noen sliter med og få jobb, pga mangel på penger til bil og førerkort). Bedre stipend og bidragsordninger, (gi mer til fattige og mindre til rike)
Gutt	19	Troms	Lite penger, lite mat, lite venner, lite av det man trenger			Bedre støtte av staten og de andre som faktisk kan hjelpe og følge dem GRUNDIG opp
Gutt	17	Oslo	Dårlig råd|Sult|Afrika	Har ikke		Penger|Stabile jobber
Jente	18	Nordland	Det er trist og urettferdig		at man føler seg utenfor og stress	penger
Gutt	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Barn i Afrika, folk som blir utnyttet av andre med bedre råd, folk som sliter med sykdommer eller rusavhengighet	Familien har ikke dårlig råd, kanskje litt under middels		Høyere lønn enn prisveksten, hjelp med psykiske plager eller rusavhengighet, bedre tilretteleggelse for arbeid for folk som sliter med helsen
Jente	19	Møre og Romsdal	studenter	vanskelig å si	miste muligheter	mer støtte
Gutt	19	Finnmark	Hjemløse i gata			At myndighetene sparker alle som jobber på stortinget, og få bedre folk fordi vi må ha lavere skatt og høyere verdi på norske kroner
Jente	17	Vestfold	*familien min|*naivitet |*funksjonshemmede|*afrika	Jeg opplever at familien min har dårlig rå pågrunn av mangel på mat, dårligere psykisk helse hos hele familien og begrensinger i hverdagen.	Mangel på mat	Mer penger
Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	People being poor and not being able to afford simple things			Save more, multiple jobs, more education
Jente	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)		Opplever ikke det.		
Gutt	15	Trøndelag	Bilder fra Afrika, folk uten noen ting som lever fra dag til dag	Familien har ikke dårlig råd, men tar ikke alltid råd til unødvendige ting	Redd for å be om ting man trenger, eller at man ødelegger for økonomien ved å be om noe.	Kanskje de som er skilt trenger bedre lønn fordi det er mye som er like dyrt selv om det bare er en som bor der med inntekt
Jente	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Folk uten penger			Mere penger
Gutt	17	Akershus	Folk med dårlig økonomi			Penger

Jente	19	Oslo	Mangel på støtte fra NAV / staten.	Kan ikke dra på ferie, dårlig med mat på slutten av måneden.	Å ikke kunne reise. Usikkerhet om fremtiden, studier og sånt.	Støtte og stønader
Gutt	16	Rogaland	Kan skje med hvem som helst. Det er uansett aldri barnas feil.	Mamma og pappa er skilt for ikke så lenge siden, og det har vært litt kaotisk i det siste. Det er gjerne mer stress på økonomi når det er mye annet å tenke på.	Å innse at jeg egentlig ikke har det så dårlig. I forhold til mange andre er jeg heldig.	Ikke bare økonomisk hjelp, men mange kunne også trengt psykisk støtte. Spesielt blant ungdom hvor det finnes stort sosialt press til å passe inn, og dermed kjøpe alt som vennene dine kjøper.
Gutt	15	Møre og Romsdal	Folk som ikke har råd til mat		At det kan være vanskelig å overleve	Mer penger
Jente	19	Møre og Romsdal	Folk som sliter med å skaffe det mest nødvendige			Støtte fra staten, gratis tilbud for fritidsaktiviteter, transport o.l.
Jente	16	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Afrika, barn med mindre muligheter			Støtte fra staten, rettferdig lønn
Gutt	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Noe som ikke bør finnes i norge.			Vi må få flere ut i arbeid og gjøre fritidsaktiviteter billigere og mer tilgjengelig for barnefamilier. Kutte moms på frukt og grønt samt fisk for å gjøre det billigere å handle sunt.
Jente	16	Møre og Romsdal	Ordet fattigdom kan jeg assosiere med noen som ikke har råd til fritidsaktiviteter for deres barn eller nok mat	Når mamma og pappa klager på dårlig råd, eller sier «nei» til å kjøpe noe på daglivare butikk og sier at vi må vente til en av de får lønn.	Føler egentlig ikke at vi har dårlig råd i vår familie. Men at andre ikke har råd til mat og fritidsaktiviteter.	Hjelp på økonomien
Gutt	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Trist			Mer hjelp fra staten og mer hjelp til selvhjelp
Jente	16	Oslo	Folk som ikke har nok penger til for eksempel tilstrekkelig med mat, klær, tilbud osv.		Kanskje at man går glipp av ting andre kan gjøre fordi de har nok penger, som å kjøpe noe nytt de har ønsket seg	Kanskje pengestøtte i noen tilfeller eller bare støtte fra andre rundt seg. Jeg tror mange synes det er flaut å ha dårlig råd og tør derfor ikke å spørre om hjelp, så kanskje det blir bedre hvis de rundt prøver å legge merke til dette og hjelpe

Gutt	19	Trøndelag	Ap regjering i	Litt mindre innkjøp av kvalitets mat og ingen reising i ferie eller noe slikt. Har ikke dårlig råd men har desidert blitt innskrenket de siste årene	Sjalusi	Kutt moms på mat, kutt avgifter på drivstoff og stopp å selg strøm til utlandet slikt at nordmenn må blø enda mer for strømmen. Rentekutt kunne også vert innabords vis ikke kronen hadde vert så svak. Svakheten skyldes politisk risiko og at ingen vil investere i Norge pga skattetrykket. Alle disse ekspertene burde spurt hvorfor forex tradere selger kronen, da får de nok svaret jeg er inne på. Fakta er at staten har aldri hatt så mye skattepenger som de har akkurat nå, men likevell har folk det verre. Tenk på den du.
Jente	16	Møre og Romsdal	Ikke nokk penger til alt man trenger i livet. Mat, hus, transport, osv	Vi har ikke de	Stresse med å passe på at man har nokk penger til å betale alt og nedprioritere det man ønsker fordi det er for dyrt	
Gutt	15	Vestfold	Jeg tenker|Ikke mye penger til å gi til barne sitt|Lite inntekter	Jeg tenker ikke så mye på|Det	Ikke bli med på deg venna dine gjør eller skal	Di trener et jobb di kan få inntekter fra
Gutt	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Kjipt	Kommer ikke på noe konkret svar	At jeg må tenke meg skikkelig om før jeg kjøper noe som koster litt	Lavere priser i hverdagen (Matvarer, strøm, hygge osv
Gutt	19	Rogaland	Ikke råd til å leve kom			Mer stabil jobb/inntekt
Gutt	16	Trøndelag	Veldig lite penger	Jeg opplever ikke at familien har dårlig råd	Vet ikke	De trenger mer penger/lønn
Gutt	15	Akershus	Lite penger	Har ikke dårlig råd		Penger
Jente	17	Vestfold	Barn som ikke har det bra, som ikke får nokk mat og som ikke har råd til alt de trenger til skole og av klær.	Innimellom på vintren hvor vi skrur ned varmen litt, men ikke så mye at det blir iskaldt i huset. Og når vi må kjøpe billigere middager		Nokk penger til å klare seg fint, så de ikke legger seg sultene og kalde og får være med på aktiviteter eller ut med venner

Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Tenker litt på at man ikke har råd til veldig mye. Men det kan bety litt forskjellig, fordi fattigdom i Norge og i andre land er forskjellig, synes jeg. I Norge får man støtte fra Nav for eksempel, men det betyr ikke at man har råd til hva som helst. Jeg tenker at fattigdom er noe man enten er født i, eller som man kan bli. Men fattigdom kan man komme seg ut av. Noen klarer det, mens andre ikke. Forhåpentligvis blir det mindre fattigdom som årene går.	Vi har noen ganger nesten ingen mat, bin og annet må jeg kjøpe selv, ofte har vi ikke noe frukt eller grønnsaker vi kan spise. Grønnsakene er ofte bare brukt til middag, så brød er det egentlig det eneste vi har å spise utenom musli. Jeg må kjøpe klær, sko og annet selv siden jeg var 16. Jeg opplever at vi har dårlig råd til litt mye enn vi burde. Av og til må jeg kjøpe min egen mat fordi vi ikke har nesten ikke noe hjemme.	Det værste med å dårlig råd er at jeg ikke får blitt med på aktiviteter som krever betaling. Lillesøsteren min går på ridning, og det er dyrt. Jeg er glad for at hun få lov til å gå på det, men jeg har også lyst til å ha noe å gjøre etter skolen som jeg selv ikke må betale for.	
Jente	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Charles Dickens bøker om fattigdom	familien min har ikke dorlig rå (min mor er litt gjerrig)	Vi har ikke dårlig rå	
Gutt	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Hva som er forskjellen mellom flestfolk i Norge versus et fattig land			Jobber som betaler nok til å tilfrettstille levevilkår etter skatt
Jente	16	Troms	Ikke ha råd til å gjøre det du selv vil eller ikke ha rå til å klare å gjøre det man trenger			Mere penger. Billigere husleie, kvalitet på produkter de kjøper sånn at man ikke må kjøpe ny hele tiden, bedre gjennbruksbutikker etc..
Jente	16	Rogaland	Jeg tenker på hjemløse folk og familier som ikke har nok penger til å betale for mat. De som ikke kan ha med seg matpakke til skolen f.eks.	Mine foreldre har ikke de aller beste betalende jobbene, og jeg ipplever at mange på min skole har foresatte som er ingeniører, advokater eller leger og kjønner at de kanskje har litt penere hus, men vi strever som regel ikke økonomisk i min familie.	Min slekt er spredt veldig rundt omkring. Jeg har noen som bor i USA og synes det er trist at vi ikke kan reise dit og treffe dem fordi vi rett og slett ikke har råd til det.	Vel, jeg tror åpenbart at det de trenger mest er kok mer penger. Men kanskje hvis dårlig økonomisk også negativt påvirker helsen deres bør de kanskje søke etter støtte fra psykolog eller venner.
Gutt	17	Rogaland	Ikkje penger			
Gutt	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)				Penger
Jente	17	Telemark	Jeg tenker både på fattige som nesten ikke har noen ting fra utviklingsland, men også folk i Norge hvor barna ikke kan være med på fritidsaktiviteter og andre Rong som koster penger			De trenger støtte, noen trenger tilrettelegging for å kunne få seg en utdanning, mindre skatt. Barn av fattige familier er spessielt viktig for de samme mulighetene som andre barn for å kunne få det enklere når de skal bosette seg
Jente	16	Trøndelag	fattigere land eller noe sånt	hva		

Jente	15	Rogaland	Arbeidsløs	Vi har ikkje det	Vi har ikkje dårleg råd	Kanskje litt støtte til og komme seg opp på beina igjen
Jente	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Barn og voksne uten mat og klær	Gjør ikke	Ikke få mat	Mat og drikke
Gutt	17	Oslo	Trist			Trygd
Gutt	16	Troms	Synd på dem	Vanelig jobb	Ikke så god mat	Lønn
Gutt	19	Oslo	Fattig			Mer penger
Jente	18	Nordland	Trist			
Jente	18	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Afrika			
Jente	19	Vestfold	Dårlig økonomi			Billigere priser på mat og husstand/mulighet til å få det enklere økonomisk
Gutt	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Sliter med regninger og betaling	Ingen	Ikke kunne nyte livet	Mindre skatt og qvgifter pp mqt og drivstoff
Gutt	17	Telemark	En med lite råd til fritids utgifter	Vi har ikke dårlig råd	Ikke kjøpe monster på butikken	Penger
Jente	15	Østfold	Jeg tenker folk som har mindre enn andre og barn som ikke får være med på fritidsaktiviteter og ofte får nei til å være med på forskjellige sosiale ting der penger er en nødvendighet.	Når rente prosenten stiger og alt blir litt dyrere enn normalt. Også når skatteprosenten er høyere.	Jeg tror det verste med å ha dårlig råd når man er ungdom er at man går glipp av mye sosialt der penger er nødvendig og derfor bli utestengt å slite med å få venner.	Jeg tror de som har dårlig råd trenger for å få det bedere er at foreldre må betale litt mindre skatt enn de som ikke har dårlig råd. Også tror jeg de trenger tilbud om gratis fritidsaktiviteter.
Gutt	17	Rogaland				Høyere lønn. Lavere priser. Rettferdig fordeling av landets rikdom
Jente	19	Trøndelag	Tenker mer på fattigdom i områder med krig og dårlige sanitære forhold og ting som det, altså land mer som ikke er ressurs-sterke.	Jeg opplever ikke dårlig råd, men samtidig så er det ikke rom for en utenlandsferie alltid, og det føler man at andre familier kanskje har.	Det kan ligge en viss skam rundt det, men kan også gå utover livskvalitet og helse. Hvis man ikke har råd til sunn og næringsrik mat for eksempel	Nok penger til mat og aktiviteter, noe som øker den hverdagslige livskvaliteten
Jente	17	Rogaland	Folk så ikkje har så mykje penger	Ingen måte		
Jente	18	Trøndelag				God støtte fra samfu
Gutt	18	Rogaland	Når jeg tenker fattigdom i Norge så tenker jeg familier som ikke har råd til utstyr til ungene sånn at de kan dra på fritidsaktiviteter. Men ellers i verden så er det hjemløshet, matmangel og sånt	Familien min har ikke dårlig råd	Diskriminerende oppførsel pga fattigdom	Støtte til fritidsaktiviteter sånn at de kan også være med å være sosiale.
Gutt	18	Rogaland	Vedum	Vedum	Vedum tar alt	Vedum ut
Jente	17	Akershus	Lite penger, ikke nødvendige goder			Penger, arbeid, støtte

Jente	16	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Tenker at folk ikke har god råd til ting eller kankskje ingenting, uansett så er det trist.			Er litt usikker, men dette er enklere enn gjort, men kanskje få seg en jobb å spare opp og ikke bruke penger på ting man ikke trenger, og eventuelt å se etter panteflasker ute rundt om kring å pante de og få noen ekstra kroner der.
Gutt	19	Akershus	Tapte muligheter og landssvikt	Jeg har måtte i blant låne alenemor penger der hun enda ikke hadde fått lønn	Konstant bekymring og skam	Fjerne skatt for de under fattigdommsgrensen
Gutt	17	Buskerud	Stakkarslig			
Jente	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Lite penger, lite mat	På ingen måte	Vet ikke	Penger
Jente	18	Trøndelag	mennesker som ikke har muligjeten til å delta på det de ønsker. Spesseilt barn i familier som er fattige som ikke får muligheten tim å delta på fritidsaktiviteter og barnebursdager. Når vi snakker om fattigdom i Norge tenker jeg ikke på stor fattighdom og ikke tilgang til mat, men heller det jeg nevte øverst			samfunnsstøtte. gratisarangementer for barn.
Jente	18	Møre og Romsdal	D suge ass	Ingen	Å ikkje ha råd	Penga
Jente	18	Troms	Når jeg hører ordet fattigdom tenker jeg på de menneskene som ikke har tilgang til ressurser som holder de varm, mett, trygg, og friske.			Hjelp fra alle i samfunnet, og politikere som prioriterer dem. Bedre tilrettelegging for utdanning og å komme seg inn i arbeidslivet.
Jente	15	Møre og Romsdal	Noen som kanskje må gå uten en måltid eller ikke har mulighet til å kjøpe seg nye ting litt gjemt. Og de som kanskje strever med å betale regningen	Vi har ikke det	Har ikke dårlig råd	Penga
Jente	17	Akershus	Tenker på mennesker med lite penger og sliter			
Jente	19	Akershus	Lav inntekt, lav utdanning utdanning, sosiale og helsemessige problemer		Ustabiliteten	Bedre støtteordninger, lavterskeltilbud fra stat og kommune, lave kostnader på fritidsaktiviteter
Gutt	18	Telemark	Fattigdom, slik som lite penger, dårlig råd eller sliter i samfunnet på grunn av finansproblemer	Er usikker, dårlig råd kun på den måten at vi ikke kan sløse	Livet blir veldig tøff og vanskelig, som kan ha en negativ effekt på både mental og fysisk helse	Bedre alternativer til å komme tilbake fra dårlig råd til ok råd

Jente	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Relativ fattigdom, ikke mulighet til å delta på fritidsaktiviteter, barn		Utenforskap, bekymringer, stress, overarbeid	Bedre velferdsordninger, høyere skatter for dem som tjener mye
Jente	19	Trøndelag	på noen som ikke kan leve til samme standard som vanlige folk kan grunnet mangel på ressurser eller grunnleggende behover	da jeg vokste opp hadde vi aldri råd til utstyr til skolen som sykkel eller skøyter. vi brukte ofte å dumpsterdive, foreldrene mine lånte kontanter fra sparegrisene til meg og søskene mine for å få råd til mat, alle klærne jeg fikk i barndommen var arvet og vi hadde aldri råd til å kjøpe nye ting eller materielle ting som for eksempel pokemon kort på barneskolen, så var mye utenfor. dro heller aldri på ferie til utlandet før jeg fylte 18, så var mye norgesferie til besteforeldre om vi skulle dra noe sted i det hele tatt.	å ikke kunne relatere til de rundt meg med bedre råd, skammen av å ikke kunne ha råd til ting andre tar for gitt og utenforskapet	mer støtte fra staten
Jente	16	Troms	Andre land fatide land	En gang når det var snakk om å kutte jobben til foreldrene mine	Ikke kan kjøpe det man trenger	Økonomisk støtte for å kunne kjøpe det som trengs
Jente	19	Østfold	Fattigdom er moralens fattigdom, ikke midlers fattigdom Hvor mange mennesker er fattige på midler og fulle av moral, og omvendt? Etter min mening er ikke fattigdom en skam og er veldig normalt, men dette betyr ikke at vi ikke hjelper fattige og trengende mennesker, og hvis en rik person virkelig forstår, vet han at vi alle vil dø og han tilbyr godt til andre , og sikkert dette gode vil komme tilbake til dem en dag, og mange andre ting, men det er nok			Et smart spørsmål De trenger sikkert en liten sum penger, men for de små pengene kan de spise og drikke og ha et trygt sted å sove, det vil si en naturlig menneskerett
Jente	17	Akershus	Trist			
Gutt	19	Nordland	Syria, Irak, israel, Palestina, krig, flyktninger, politikk		Stress med å betale nødvendige regninger. Ikke kunne være med på sosiale timg	Penger
Jente	19	Troms	Fattige land, urettferdighet			Bedre velferdstat
Jente	19	Troms	Utbredt, overalt			Bedre uføreordninger, bedre samfunnsordninger fra staten
Gutt	19	Trøndelag		Har ikke dårlig råd	Å ikke kunne kjøpe det nødvendige	Nok til å ikke måtte streve for å klare seg til neste måned/lønnslipp

Jente	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)	U-land, fattigdomsgrensen, krig og sult	Lite til overs, de tar penger fra sparekonto		Penger
Gutt	16	Troms	Fare, ut på gata alltid sur og tristhet			Jesus
Jente	19	Rogaland	Trist	Vil ikke svare	Varme|Mat	Penger/bedre økonomi eller jobb. Det er då forskjellig hvorfor folk/familier har dorlig rå
Gutt	18	Akershus	Dårlig råd			Bedre råd
Jente	17	Oslo	Penger			Tilgang til ressurser, og billigere daglige vare og produkter som er nødvendig som f.eks. Strøm eller mat
Jente	17	Akershus	Alle andre enn meg			Mer penger
Gutt	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Nav, trygd			Bedre jobbmuligheter og en mer fair sjangs til å vise sine styrker uavhengig av utdanningsnivå og arbeidserfaring
Jente	19	Oslo	Mennesker som har lite å rutte med i det daglige. Kan være alt fra de som lever på gata til de det ikke synes like godt på men som sliter med nok penger til å leve et bra liv			Støtte fra andre elr nav. |Samhold og hjelp|Jobber som er lett å få uten at man trenger for mye utdannelse
Gutt	19	Rogaland	Å ikke ha råd til nødvendigheter	Snakk om å ha lite penger	Du føler deg utenfor	Penger
Jente	18	Rogaland	Tenker på venninner som både har det bedre å verre enn meg	Merker med andre venninner når de sier ja bare spør moren din om å kjøpe d men jeg vet inni meg at hun ikke kan	Å late som at du ikke har d rundt venner	mer ressurser
Gutt	18	Trøndelag				Reinkarnasjon
Gutt	19	Akershus	Urettferdighet	Mangler økonomisk frihet		Å få kjenne på omsorg, kjærlighet og godhet
Jente	16	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Folk som ikke har penger til ordentlig mat hver dag osv			Penger fra staten(?)
Gutt	19	Trøndelag	Vet ikke, dams er rik			
Gutt	18	Nordland	Noen som har lite av noe. Fattidom trenger ikke være mangel på penger i mine øyne	Ingen måte, de jobber for å få mat på bordet, samtidig som de tilbringer tid med barna, og mye uten for boksen tenking når det kommer till strøm, dær har de vært flinke til å spare penger uten å måtte redusere varmen i huset. Vi spiser også mest mat som vi får tak i naturen	Kan være stressende	Jeg synes at alle burde ha det bra, men samtidig synes jeg at man bør jobbe litt for det. For eks en som jobber det hen må og kommer hjem og bare slapper av resten av dagen, tjener mindre en en som jobber på og skaper noe, og ikke gir seg før hen har fått det til. Synes jeg er HELT rettferdig!
Gutt	18	Akershus	Lei meg			Gratis Aktiviteter

Gutt	19	Vestfold	Levevilkår og samhold påvirkes av familiens økonomiske trygghet.			betale lavere skatt, flere jobbmuligheter, investere riktig i en ung alder for å sikre en fremtidig trygg økonomi. Mer veiledning
Jente	18	Nordland		Levestandard	Skam	
Jente	18	Vestfold	Når jeg hører orde fattigdom så tenker jeg på noen som ikke har det så bra økonomisk, der man ikke har tilstrekkelig med penger, ressurser, mat og andre nødvendigheter til å leve. Idag lever dagens befolkning i et samfunn der penger er status, og vis du ikke har det så får du ikke blitt inkludert. Eksempel på det er at mange familier, unge og voksene ikke har god råd. Som kan skyldes av gjeld, dårlig inntekt, og høye renter, alt for høye og drøye priser i butikk. Som utgjør en stor andel av fattigdommen, for når ungdommen skal ut så må du regne med at det sosiale koster. Inkluderingen koster, dette er trist. Men det er ikke mye annent å finne på når alt koster, og lønningen er lav. Norge må få et system der det ikke må gå utover de unge her må mat priser bli lavere, for de kan ikke bare bli dyrere, folk må få bedre råd til å kunne kjøpe mat, klær og andre tjenester. Barn må få inkludert seg i det sosiale uten å måte tenke status. For unge kan ikke være unge, klær må|Være av det dyreste. Om ikke er du ikke en del av de med status, du blir sett ned på og folk vil ikke assosieres seg med deg. Unge ligger under et press der de må ha, men de foresatte har ikke råd til å kunne inkludere dem på den måten som de ønsker grunnet dårlig økonomi og manglende evne til å håndtere det. Jeg tror det blir vanskelig for mange etter årene der ting vil bli enda dyrere og lønna enda lavere.	Opplever ikke familen min som fattig, vi har som oftest altid råd til det vi trenger. Men dette betyr ikke at andre måneder ikke kan være tøffere enn andre, det kan oppstå ved at lønna er lavere. Og da må viktigere utgifter prioriteres.	Nå er ikke dette noe som jeg har opplever til vanlig, men jeg vil nok si det er nok når man ikke kan få prioritert det sosiale og få vært med på det vennene driver med, fordi man Kansje har økonomi til det. Det er veldig trist å kjedelig. Men noen ganger oppstår det ting som man ikke ser for seg.	Trenger at priser på ulike viktige produkter blir rimeligere, få en økning på lønn og inntekt som kan være til hjelp. Flere organisasjoner som kan bidra til å redusere sult og at sosiale tjenester og aktiviteter kan være gratis for unge/voksene. Dette er for at folk skal føle seg inkludert og ikke uten for.

Gutt	16	Telemark	Mennesker som har dårlig råd?	Vet ikke	Tilgang til mat og drikke	Hjelp av NAV
Gutt	19	Oslo	Mennesker eller familier som sliter mer enn andre	Bare en følelse jeg har noen ganger når jeg spør om ting	Har ikke dårlig råd	Mer støtte fra staten
Jente	18	Møre og Romsdal			Å bo i Norge en av de rikeste landene i verden å være fattig er noe av det jævligste man kan oppleve. Alle rundt deg har god råd og normal økonomi. De snakker om ferie, og gaver de får, å ser på deg rart når du sier du ikke får noe. Ja dette er ikke verdens undergang, jeg er helt enig. Men i Norge er det det. Kulturen vi har vokst opp i gjør det sånn. Det er helt jævlig.	Mer hjelp.
Jente	18	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Urettferdig	Jeg opplever ikke det, men det er viktig for oss å tenke bærekraftig. Gjenbruk osv		Et bedre samfunn hvor man ser alle innbyggere
Jente	19	Vestfold	Under utviklede land	Vet ikke	Vet ikke	Mat og økonomisk hjelp
Gutt	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)		Ingen		
Jente	16	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Syns synd	Ikke dårlig råd, får bare ikke lov å kjøpe dyre merkeklær	Stress om å ikke ha noe igjen	
Gutt	16	Vestfold	Urettferdig og uriktig men ikke vanskelig å løse folk må bare stemme riktig under valg.	Det opplever jeg ikke jeg lever et ekstremt middelklasse liv	Mat, strøm, vann og bolig men dette er alle ting jeg mener skal være felleskostnader for hele landet sånn at alle får sinne behov møtt	Bedre råd og flere sosiale sikkerhetsnett fra staten
Gutt	18	Oslo	Trist, problematisk			Mer statlig støtte. Enten det er bedre tilrettelegging, eller om det er pengestøtte.

Jente	18	Akershus	Mennesker i andre deler av verden som ikke har nok penger til å dekke viktige økonomiske utgifter, som hus, mat osv. I Norge tenker jeg på de som ikke har råd til å la barna deres til å gå på fritidsaktiviteter feks, som sliter med å få økonomien til å gå rundt.	Jeg opplever ikke at familien har dårlig råd	Bekymringer om å ikke ha en økonomi som strekker til	Bedre ordninger
Jente	19	Buskerud	Da tenker jeg på menneskene som sitter på gata. Jeg går forbi dem når jeg skal på jobb.	Jeg opplever ikke at familien min har dårlig råd. Vi kan ikke bare bruke penger på hva som helst og vi prøver å være ansvarlige med økonomien vår.	Jeg har allerede sagt i undersøkelsen at jeg ikke har dårlig råd. Vi er bare ikke rike. Det verste med den økonomiske situasjonen vår er bare det at vi må tenke godt over hva vi bruker penger til å stå imot ønske om å kjøpe ting som kanskje ikke er nødvendige.	Bedre støtte fra staten. Fritidsaktiviteter og andre sosiale ting burde ikke bli betalt for av de som ikke har penger til det. Et fint liv fullt av opplevelser og spennende hobbyer burde ikke være forbeholdt de rike.
Jente	17	Trøndelag	Penger	Opplever det ikke, men vi da vi flyttet måtte foreldrene mine jobbe mer for å betale for to hus.	Det værste er at man får dårlig samvittighet av å bruke penger.	Tilbud som ikke koster penger.
Gutt	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Eg skal hjelpe dem			
Jente	18	Østfold	Usikkerhet og dårlige levevilkår			Hjelp
Gutt	16	Akershus	Folk som er fattig	Jeg opplever det ikke	Har ikke dårlig råd	Få styr på økonomien
Gutt	17	Trøndelag	Fattig folk			Kjørlighet
Gutt	19	Oslo	Forskjeller, urettferdighet, ulykke, flukt	Har ikke dårlig råd	Mat og leie	Muligheter, mindre skatt
Jente	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Sult, hjemmeløshet, sosial støte, u-land...	Vi har nok til det vi trenger, bor i ett hus og alle går på fritidsaktiviteter.		
Gutt	18	Trøndelag	Folk som ikke har råd til mat, klær osv			Lavere avgifter så de for beholde pengene sine selv, og ting blir litt billigere så blir det lettere og spare
Jente	17	Telemark	Dårlig råd til å dekke de behova du trenger			kanskje støtte fra staten for de som tjener under en viss sum i året
Jente	18	Møre og Romsdal	Lite mat i kjøleskapet|Lønnen strekker ikke til|Mamma|Sparepenger	Skrev tidligere	Sparepenger fremtid	Skattelette
Jente	16	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Det er kjipt, at noen har økonomiske problemer.			Økonomisk hjelp kanskje? Mat, strøm, og enkelte ting som det ett menneske trenger i livet.
Jente	18	Oslo	At man ikke har penger til å dekke grunnleggende behov som mat, hus, fritidsaktiviteter o.s.v.	Opplever ikke at min familie har dårlig råd.	Opplever ikke å ha dårlig råd.	Gratis tjenester som fritidsaktiviteter ville hjulpet de med dårlig råd, for å ikke føle seg utenfor.

Jente	17	Nordland	Lite penger, mindre muligheter	Ikke egentlig dårlig råd, bare ikke så mye penger	Føle seg flau	Bedre økonomi
Jente	19	Trøndelag	Ustabilitet, stress og slitsomt		Å ikke kunne ha muligheten til å forsørge familien sin med det de trenger, som mat, varme og en trygg plass å bo.	
Gutt	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Matmangel|U-land|-Hjemløs			Penger|Hjelp
Gutt	18	Oslo	Ikke ha råd til å dekke grunnleggende menneskerettigheter			Bedre råd
Jente	16	Oslo	Sult, nav, dårlige klæ kalde	Vi har kjøpt en hytte så vi har ikke så mye penger fordi vi måtte bygge en vegg.	Kanke kjøpe sushi og jeg må legge ut for fritids aktiviteten min	Penger
Jente	16	Rogaland	Barn som sulter, ikkje har tak over hode	Vet ikkje	Å ikkje kunne delta på alt som andre kan	Vett ikkje
Gutt	19	Møre og Romsdal	Det e trist, men når folk sei dei slite me penga so skyldast det ikkje bære ka jobb du he. Dei som jobbar mykje har ofte bedre råd enn dei so jobbar lite	Har ikkje dårlig råd	Har råd til det man vil	
Gutt	19	Trøndelag	Ikke råd til å ha et godt liv	Har ikke opplevd det		At det ting blir billigere
Gutt	15	Buskerud	Jeg tenker at ordet fattigdom er når man ikke har råd til å feks dra på butikken og kjøpe det du har lyst på og ikke har penger til overs etter månden			Mindre skatt er alltid en mulighet
Jente	17	Troms	jeg tenker på barn som lever i afrika, som sulter og ikke har vann		måtte si nei til venner	penger
Jente	17	Akershus	Har ikke tilgjengelig mat, drikke, rene klær og rent vann/ drikke vann.			Få mer hjelp fra staten.
Jente	16	Akershus				Penger
Jente	19	Møre og Romsdal	Lite penger, begrensinger i kvardagen, konflikt	På ingen måte	Å ikkje ha same moglegheiter som andre	Bedre levevikår
Gutt	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Folk som tjener for lite til og ta vare på familien sin/ deg skjølv			Mulighet til å jobbe og tjene penger for seg og samfunnet
Jente	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)			utenforskap	
Jente	15	Vestfold	uteliggere, krig, sult			Penger og trøst
Jente	19	Akershus	De som ikke har rent drikkevann og tak over hodet			Mere aktiviteter som koster mindre

Jente	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)			stress	
Gutt	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)				Hjelp til fritidsaktiviteter. Utstyr og klær
Gutt	17	Rogaland	Miste muligheter, mindre mat og utenlands			Bedre utdanning
Gutt	17	Oslo	Jeg tenker på rikdom			Tjene mer penger
Gutt	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Afrika	Neo	Ikke kjøpe det man vil	Mer penger
Gutt	17	Akershus				Lavere styringsrente
Jente	17	Vestfold	Mennesker i u land			Mer støtte
Gutt	15	Rogaland	Jeg tenker først og fremst på at jeg er heldig som bor her i norge og at nesten ingen fortjener et lit i fattigdom.		Ikke passer inn	De trenger kjærlighet.
Gutt	19	Troms	Om man er fattig i norge så gjør man noe feil selv, vi har så mange muligheter her at det og være «fattig» skal være vanskelig i min mening værtfall. Greit nokk når man er i gjeld, men da er man tilbake til at det er tiilbake på dem selv			
Gutt	16	Oslo				Bedre utdanning, billigere strøm,høyere krone kurs og mindre inflasjon
Gutt	18	Akershus		Ikke opplevd		
Gutt	18	Rogaland	Tristhet. Lathet.			De må jobbe hardere og ikke gi opp. Alt godt kommer til de som jobber for det.
Gutt	15	Nordland	Ikke råd til mat,klær eller støtte for barn		Ikke ha råd til mat	Finansiell-støtte. Ta pengene fra stortingsrepresentantene sin lønn
Gutt	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)				Penger?
Gutt	19	Troms	Leve «paycheck to paycheck»||Ikke ha nok penger nødvendige greier som mat, ly, elektrisitet etc	Opplever det når sammenlignet med venner som kan dra på ferie til feks. Syden		
Gutt	16	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Land i Afrika tenker ikke så mye på norge som om jeg vet av jeg kjenner mange som har foreldre med dårlig rå		At man kansje ikke får vært med på fritidsaktiviteter eller andre ting med venner	Penger
Gutt	18	Rogaland	Folk uteb penger			Penger
Gutt	17	Akershus				Støtte

Gutt	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Lav inntekt		Føle seg dårlig	
Gutt	17	Vestfold	At det er rart at ddt fins i ett land med så god økonomi som i Norge, og burdet hvert fult mulig og få gjorte store grep i mot dette.	Vi har ikke dårlig råd, vi er en bonde familie og det eneste jeg merker er at vi jobber veldig mye mer en andre familier men er ganske lik økonomisk		Muligheten til og få en bra jobb/ og muligheten til og få utført arbeid.
Gutt	19	Troms	Utlendinger	Har ikke 100m's	Broke shit	Flus
Gutt	16	Akershus	Afrika			
Gutt	19	Rogaland	Folk som ikke har nok penger til mat og nødvendige behov	Opplever ikke dette		Løsninger som gjør det lettere å komme seg ut av fattigdomsproblemet
Gutt	18	Rogaland	Lite eller nesten ingenting penger til sparing	Diskusjoner, alt utenom mat og klær blir jeg nødt til å fikse selv	Å høre om det	Å kutte skattene til dem som har dårlig råd
Gutt	17	Buskerud	Manglende muligheter	Dette er ikke noe jeg opplever		
Jente	16	Trøndelag			Utenforskap	Penger
Gutt	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Afrika	Ingen		Penger
Gutt	18	Oslo	Folk som sliter med økonomien og er enten hjemløse eller går på nav		Ikke kunne være med venner på aktiviteter eller ikke ha råd til like klær som venner	Hjelp med utdannelse eller komme ut i arbeidslivet
Gutt	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Lite penger og lav livskvalitet		Må lengte etter ting og fryse	Penger
Gutt	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Sult, dårlig hygene, lav leve stander	Får ikke alltid gjøre alt mulig aktiviteter pga kostnad		Begrense på unødvendige kjøp
Jente	19	Møre og Romsdal	De som ikke har det de trenger for grunnleggende ting som tak over hode. Og utover dette de som detter ut sosialt pga dårlig økonomi..	Opplever ikke at det er tilfelle..	Opplever ikke at det er tilfelle.	
Jente	16	Akershus				Penger
Jente	19	Rogaland	folk med litt mindre råd enn det vanlige			mer støtte
Jente	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)				Nei

Jente	19	Oslo	Sier man internasjonalt tenker jeg jo ekstrem fattigdom, men i Norge tenker jeg det er noe som ofte ikke er så synlig. Noe som ikke er iøyenfallende, men som preger mange familier bak fasaden. Ting som ferier, fritidsaktiviteter, lommepenger osv. som blir enda tøffere for tenåringer.	Gjør ikke det	Tenker meg at det jo i de værste tilfellene er å ikke ha det mest grunnleggende, men I Norge tenker jeg de fleste i fattigdom har det værst i det å ikke passe inn, ikke føle at man kan være fri som de andre	Tenker det er opplagt - penger er absolutt ikke det viktigste i livet, men likevel - penger er frihet
Jente	16	Nordland				Hjelpetilbud fra staten
Jente	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Lite penger			Mer støtte, eller lavere priser
Gutt	18	Østfold	Ikke nok penger til mat			
Jente	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Da tenker jeg folk som ikke har så god råd.			Mer penger
Gutt	16	Telemark	Ikke har penger	Har ikke dårlig råd	Jeg har ikke dårlig råd	Jobbe
Gutt	18	Akershus	Lite penger			Penger, økonomisk hjelp, mer betalt
Jente	18	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Barn i Afrika eller barn i krig osv			Mer penger?
Jente	18	Østfold	Trist			
Gutt	16	Nordland		Aldri		
Gutt	16	Nordland	Fattige folk i afrika			Jobb
Jente	17	Akershus		Må prioritere bort ting jeg ønsker å gjøre med venner på fritid for å måtte jobbe til å tjene penger til familien	Alle mine venner har det så gøy også er jeg hjemme eller på jobb. Får heller ikke kjøpt noe fint til meg selv heller	
Gutt	15	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Personer som ikke har hus og bor på gata uten penger til mat og drikke			Penger
Jente	19	Akershus	Barn i Afrika			Støtte
Jente	19	Rogaland	Barn i afrika			Mer økonomisk støtte
Jente	16	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	lite penger	har ikke dårlig råd	har ikke dårlig råd	mer penger
Jente	19	Oslo	Utenforskap, tristhet, stress	Noen ganher føler jeg meg skyldig hvis jeg bruker for mye penger		Støtte, muligheten til å delta på sosiale aktiviteter uten at det skal koste så mye, spesielt barn
Jente	16	Trøndelag	folk som sliter økonomisk og ikke har råd til generelle ting			mer støtte fot å finne måter å tjene penger på
Jente	15	Nordland	folk som lever under fattigdoms grensen		når man ikke kan delta på ting som f.eks. bursdag	penger
Gutt	15	Østfold	Personer som sulter, uteliggere og slummer	På ingen måte		Ja

Gutt	16	Østfold	Jeg tenker på hvor mye det kapitalistiske systemet vi lever i suger for alle bortsett fra noen få folk	Det snakkes mye om det, hver gang vi skal kjøpe noe dyrt, snakker vi om hvordan i all verden vi skal finansiere det	At det sitter noen få folk med MILLIARDER av kroner, så ufattelig mye penger at de ikke fysisk kan Burke det en gang, og istedenfor at staten tar litt av de pengene for å hjelpe folk, sitter alle disse menneskehatende høyre rasshølene (høyre som i konservative, ikke partiet spesifikt) og sier ‹åå, nei, vi må ta enda litt mer skatt på de fattige, og de rike de skal få beholde penga enda litt til. Kanskje vi skal fikse klimavandelen ved å kaste ut utlendinger, det er god idee, ikke sant folkens?'	Penger! Hjelp fra staten!
Jente	18	Rogaland	Tenker først å fremst på andre land som får endel oppmerksomhet for sin fattigdom i nyheter, men tenker også på barn, medelever, lagspillere og venner som ikke har får være med på aktiviteter som koster penger. Noen må slutte på fotballen eller håndballen, noen kommer ikke i selskap fordi de ikke har råd til gave, noen blir ikke med på kino fordi de ikke har råd, skjedde noen få ganger med beskjente men det var mer når man var i 10-13 års alderen før man kunne jobbe og tjene egne penger.			Det er vanskelig å si for en person som har fått alt som jeg trengte gjennom hele livet, men skulle jeg sette meg inn i hvordan det ville vert å vokse opp uten det privilegiumet, tror jeg at det å gripe inn så tidlig som mulig i familier som reknes som fattige hadde hjulpet, altså før situasjoner som det å ikke kunne gå eller værme på ting pga mangel på penger oppstår. Barn kan være dømmende og desverre er det lett å bli utstøtt visse plasser om man ikke kan værmed. Folk tenker kanskje at personen ikke vil værmed, og slutter å invitere. Barnet kan bli utstøtt noe som kan være svært helsefarlig. Barn trenger å være sosiale og føle at de hører til. Ved å støtte dem til dette vil de kunne føle seg som en del av noe og ikke bruke ekstra energi og stress på å tenke på om det er nok penger til det.
Jente	15	Nordland	at noen ikke har vært like heldige som andre	Får ikke den maten jeg vil og vi fer aldri på ferie	At man aldri får det man har lyst på	Et beboelig hus med mat og drikke spesielt frukt og grønt og ha en plass man kan være i fysikk aktivitet på ellers kan du kjøpe den billigste maten altså all den usuneste maten og lige og se på tv og bli feit
Gutt	19	Troms	Meg	Økonomisk	Usikerhet for framtid	Meir penga

Jente	16	Akershus	Trist			Bedre lønn
Gutt	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Utlandet			Utdanning og jobb
Jente	15	Rogaland	Jeg tenker at det er veldig urettferdig at det er så mange i verden og til og med i Norge som har det så vondt og ikke har råd til vanlige verdags ting som nokk mat, strøm, nokk klær, reise på ferie, feire bursdag og fritidsaktiviteter.			penger, gratis strøm
Gutt	18	Østfold		Familien har ikke så dårlig rå, mer enn nok å leve på		Penger fra skatte systemet
Jente	17	Akershus				Penger
Gutt	19	Buskerud	At folk ikkje har råd til hus, mat og klede	Lån på hus og gard som tek tid å betale ned.		Skattelette for folk med dårlegare råd.
Jente	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Jeg synest synd på de som er fattig, og har litt lyst å undersøke mer om det.			
Gutt	15	Oslo	Megselv+kinobiletter	Jeg får ikke en bil og de gir meg ikke 10 tusen kroner vær dag	Og ikke hå råd til robux	Meg
Gutt	18	Oslo	Lite cash |Uteliggere |Nav			En bedre jobb|Penger
Gutt	18	Rogaland	Liten mulighet til å bedre situasjonen, sitter fast, enten det er i et fattig samfunn eller et rikt.			Økonomiske råd, mer penger, mulighet for gratis ordninger for å minske stresset av dårlig økonomi (f.eks. fritidsaktiviteter)
Jente	19	Trøndelag	U-land	Har ikke opplevd det	Har ikke dårlig råd	Lavere levekostnader og støtte fra staten
Jente	19	Rogaland	Når jeg hører ordet fattigdom tenker jeg på familier som ikke har råd til alle de generelle menneske behovene. Folk som må planlegge før de går på butikken og folk som har mangel på støtte. Folk som må leve på billig mat som ikke kan ha et varmt hjem og komme hjem til siden strømmen er for dyr. Folk som må si nei til og bli med venne på kino siden de ikke har nokk penger til overs. Og de som offrer et måltid for og kunne gjøre ting med venner. Siden fattigdom hindrer folk i fra og ha et sosialt, stabilt & bra liv			Støtte, mer jobber med lavere stillinger, litt mindre skatt og betale , rettferdig lønn

Jente	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Lever under fattigdoms-grensen i Norge, folk som ikke har nok penger til mat osv	Noen ganger klager de på at ting er dyrt, men ikke krise	Har ikke nok problemer til å si at jeg har dårlig råd	Trenger mer støtte fra staten, til ting som fri-tidsaktiviteter og ekstra penger til mat siden det har blitt så dyrt
Jente	18	Oslo	At man ikke har tilstrek-kelig nok til å dekke sine grunnleggende behov.		Sosialt.	Bedre alternativer f.eks. Sosialt der ting ikke koster så mye å delta på. Mulighet for å låne ting.
Jente	19	Vestfold	Mangel av økonomiske muligheter og spillerom	Har ofte ikke råd til noe mer enn akkurat nødvendig	Følelsen av å henge etter eller ikke kunne være med på ting	Bedre muligheter til gratis aktiviteter som er i nærområde
Jente	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Fattige barn i afri-ka|Sult|Mangel på livsviktige ting som vann og trygghet	Jeg mangle mye av vanlig tøy som regntøy, utebukser, lue, gode sko.|Mamma har sagt det til meg og mine søsken at vi ikke har råd til all maten vi vanligvis hadde før.	Å føle på en ekkel følelse hver gang det er snakk om penger.|Å se mamma slite med det.	Nok råd til de vanlige tingene som for eksem-pel klær til å leve i et land med alle årstide-ne.|Nok råd til å slippe å fryse om vinteren pga dyre strømpriser.|Nokk råd til sunn og god mat, og ikke bare den billig-ste maten eller hva som helst som vi «bare har råd tid».
Jente	18	Akershus	Jeg tenker på når man gjentatte ganger ikke har mulighet til å kjøpe det man vil eller trenger grunnet økonomien. Jeg tenker også på andre fattige land, krig og håp-løsheter. I tillegg til noe mamma fortalte meg om at da jeg var liten følte hun ikke at hun kunne kjøpe det jeg ville, men andre kunne det (vi er en familie på 6), men det har forandret seg i stor grad nå og merker ikke noe til det, evt har forstå-else for det:)	Hvis jeg kjøper noe får jeg litt dårlig samvittig-het noen ganger hvis de sier de skal betale for det fordi jeg føler at jeg hører de ikke egt har penger til. Det er jo viktigere å prioritere det man må, og som nevnt tidligere er vi 6 i familien, så bare en reise koster automatisk mer eller stor handel på butikken	Å få dårlig samvittighet ovenfor hverandre	Økonomisk støtte, fak-tisk prioritere det man trenger og ikke det man vil i like stor grad, evt hjelp til å søke på jobb eller stipend
Gutt	15	Østfold	Da tenker jeg på de som ligger på gata å ikke har det bra og ds tenker jeg også at vi må gjøre noe med det for det er ikke bra i det hele tatt			Jeg tror de trenger mer penger til mat å et lite sted å bo så de ikke trenger å bo på gata foreksempel fs det reg-ner å er kalt ute
Jente	15	Oslo	Jeg blir lei meg jeg ten-ker jeg er fattigere en alle vennene mine.	Jeg vil ikke i gå i detaljer	Å føle meg utenfor eller se familie min ha det vondt	
Jente	17	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	At man har for lite penger til å leve et til-fredsstillende liv		at man kan føle på en skam	kan få støtte til akti-viteter, og delta på fritidsaktiviteter
Jente	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Mennesker i andre land.	Prioriteringer, og sparing av strøm	At det på virker barn	Flere muligheter og alternativer som kan hjelpe de ut
Gutt	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)			UtenforskP	Penger

Jente	18	Akershus	oslo øst			Penger
Jente	19	Oslo	At det er dårlig og regjeringen må gjøre noe med det			Bedre lønn, mer skatteletter
Jente	17	Rogaland			Gå glipp av sosiale ting	
Jente	17	Troms	Kan ikke være med på ting vennegjengen gjør			Støtte, åpenhet og forståelse
Jente	17	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	At man ikke har eller har så vidt nok penger til det man trenger som et sted å bo, nok mat og vann, varme klær og sånne basice ting man trenger. I Norge kan jeg føle meg litt fattig noen ganger når det eneste familien min har råd til er ting vi trenger og ikke har råd til å spare til for eksempel en ferie, også ser jeg folk på min alder dra på ferie hvert år liksom, men det er selfølgelig mye verre med fattigdom i andre land.	Vi bor i en liten kjellerleilighet som er kald og har edderkopper og når ting har blitt stjelt har vi ikke hatt forsikring. Og vi har ikke råd til ting som vi har lyst på som regel da.	At det kommer edderkopper hvis jeg glemmer å rydde og vaske rommet. Og det blir fort rotete på rommet mitt siden det er nesten like lite som et kott, men fortsatt koselig da. Det er også litt kjedelig å ikke kunne dra på ferie siden det er 5 år siden sist.	At de i det minste har råd til nok mat og drikke og klær og varme og kanskje litt ekstra til fritid eller sparing.
Jente	17	Oslo		Pappa har blitt syk så han kan kun jobbe 50 %, derfor kommer mesteparten av inntektene av mamma		
Gutt	19	Troms	En situasjon mange er i som jeg selv kan forstå selvom jeg har rike foreldre. Har flyttet ut og lever på min og kjæresten min sin inntekt, det er såvidt nokk til å leve selvom jeg tjener greit.			Billigere mat og bolig/leie priser. Helt syke priser på bolig og mat i Norge.
Jente	17	Akershus	Sosial ulikhet			Penger
Gutt	17	Akershus	Dårlig råd, få muligheter			Penger
Gutt	17	Trøndelag	Afrika			Hjelp og støtte
Jente	18	Rogaland	Hjem løse			
Jente	18	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Dårlig råd og dårlig levekår	Vi har ikke dårlig råd	Har ikke dårlig råd	
Gutt	18	Trøndelag	Vet ikke	Nei	Vet ike	
Jente	16	Rogaland	□	Jeg får ikke miku figurer	Mat	Mer gratis tilbud som ungdomsklubber og sånt for barna
Gutt	15	Rogaland	Tenker på folk sol har så dårlig råd at de ikke har nok penger til mat, strøm osv.			Støtte fra andre og staten

Jente	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Jeg tenker jo først og fremst på de som sulter og må bo på gata eller som bor i fattige land i f.eks afrika selvom jeg vet at fattigdom finnes i flere former og kan se veldig forskjellig ut	familien min har ikke dårlig råd	jeg har ikke dårlig råd sa jeg jo	be om hjelp, i norge har vi gode ordninger som f.eks nav der de kan hjelpe deg med penger og hjelpe til f.eks å finne jobber og du kan alltid begynne på en utdanning og finne ut av ting, det viktigste er å finne noe som gir deg glede og det kommer ikke nødvendigvis alltid av penger selvom samfunnet vi lever i virkelig kan få det til å føles sånn
Jente	18	Trøndelag	Ikke råd til mat, essensielle ting. Lite sosiale, kan ikke henge(har ikke penger)			Støtte
Gutt	16	Vestfold	Lite penger		Utenforskap	Mer penger
Jente	16	Akershus	Folk som ikke kan kjøpe det de vil og kanskje må hele tiden sammenligne priser	Opplever ikke det	Har ikke	Kanskje billigere mat og støtte til faste utgifter. Og kanskje mer støtte til at barna kan bli med på ting
Gutt	15	Troms	Utilstrekkelige med midler	Har ikke råd til mat mot slutten av måneden	Å bli stengt ute og føle seg uttafor av venner	Tilstrekkelige tilbud og gratis tilbud, også at noen vet om det slik at det ikke går utover f.eks maten
Jente	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Fattige barn i Afrika eller lavinntektsfamilier i Norge.	Tar penger fra kontoen min for å betale telefon regning og gaver til andre. Tar også penger fra kontoen min til å kjøpe ting til seg selv. Penger jeg har jobbet for så jeg ikke har råd til noe resten av måneden	Ikke kunne være med å spise ute eller å kjøpe ting hele tiden	Bedre støtte fra de som styrer. De gir alt for mye penger til flyktningene i Norge uten å tenke på sine egne først. De som sitter i toppen er så idiotiske og tror at en gjennomsnitts lønn i Norge er på 800 000
Gutt	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Folk som sliter med og betale regninger og i det hele tatt hva en vanlig person trenger			For folk som ikke tjener så mye har ofte de mest viktigste jobbene, for eksempel de som jobber sykepleier, lærer også videre. Og jeg føler at de fortjener bedre råd når de jobber dag og natt for at samfunnet skal gå framover
Jente	18	Telemark	Folk som har problemer til å skaffe seg penger til f.eks. Mat.	Det kan være at de må spørre meg eller søstera mi for penger for mat, men de betaler tilbake når de kan.	Å ikke kunne dra ut å kanskje gjøre noe morsomt med venner fordi du ikke har penger, jeg har blitt lærling så jeg har penger nå, men ikke masse før.	Hjelp til å få seg jobb til å tenne penger og et sted å kunne bo.
Jente	18	Rogaland	flyktninger, sove ute	Sier det..	få skyldfølelse når mamma eller pappa ikke kan kjøoe det de ønsker	mer hjelp
Gutt	17	Vestfold	Ikke ha rå til å kjøpe essensielle behov til barna sine	Jeg får ikke alt jeg vil ha	Ikke få alt man vil, og andre har klær man vil ha	Mer penger

Jente	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	At økonomi stopper deg fra å gjøre helt vanlige ting og ha mat på bordet daglig	Vi har hatt god råd frem til etter sommeren, da sliter hele familien med å få ting til å gå rundt og jeg er ofte sulten fordi jeg ikke tørr å spørre om penger til mat eller vi har ikke råd til noen andre måltider en middag	Skyldf	Lavere utgifter, mulighet til å ikke gå i - vær måned
Jente	18	Oslo	at man ikke har nok penger til å leve, er i nød for støtte eller ikke har noe støttesystem for å holde hodet over vann			støtte til nødvendigheter, slik at de kan unne seg litt nå og da
Jente	15	Nordland	Familier som ikke tjener like mue penger, eller har imitert			Penger, og tilbud som er gratis. Steder og bo som er lavt budsjett men ikke en dårlig plass og bo.
Gutt	15	Troms	folk som er fattig			mere penger
Gutt	17	Oslo	Ikke ha råd til å gjennomføre eller gjøre alt man har lyst til	Ikke i det heletatt	Ikke ha de samme mulighetene som andre	Trenger en eller flere muligheter som ikke krever at man må tenke på om man har råd eller ikke
Gutt	18	Vestfold	Kriminalitet, redsel sult osv			Noen som vil gi de økonomisk veiledning og jobb og lærer og erfare og tjene penger i ung alder
Gutt	18	Rogaland	Personer som ikke har det like bra. Eller som ikke har like god råd til bolig	har ikke		få opp minstelønnen i norge
Jente	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	ting som trenges å ta tiltake for å reduseres	ulikhet mellom meg og vennene mine, at de kan ha flere ting og bør være gla med fåtall ting i forholdet til dem	psykiske rammer om meg selv, at jeg er ikke like god som de andre	å hjelpe familer med dårlig økonomisk forhold å komme raskt i arbeidslivet
Gutt	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	At man ikke har råd til ting de andre har råd til, klær, mat osv.	Når man får et spørsmål om å være med på kino men må si nei gjentatte ganger pga dårlig råd	At andre får vite om det/	Flere tilbud, fks gratis fritidsaktiviteter
Jente	16	Trøndelag	Afrika, favela i Brasil			Penger, støtte fra staten, hjelp til å få bedre jobber
Gutt	16	Møre og Romsdal	mangel på ressurser som begrenser menneskers muligheter til å dekke grunnleggende behov som mat, bolig, utdannelse og helse.			økonomiske støtte, tilgang til utdanning og sosial inkludering
Jente	19	Oslo	Først tenker jeg på land i den tredje verden, så kommer jeg på at det finnes i Norge også.	Mamma og pappa skilte seg i fjor og bor hver for seg. Mamma skal flytte fordi hun ikke har råd til å bo der hun bor nå.	Usikkerhet og å ikke kunne bli med på det som vennene dine drar på.	Økonomisk støtte.

Gutt	19	Trøndelag	Uheldige hendelser for de som lever i det, enten gjennom dårlige valg i livet eller ren uflaks.	Har ikke hatt dårlig råd, vi har vært veldig heldige, selv gjennom covid ble ikke jobbene til foreldrene stengt ned	Ofre de små gledene, men igjen har jeg aldri vært igjennom slikt	Rettningslinjer og et nytt forsøk, altså en liten sum penger slik at de kan prøve på nytt med informasjonen de får fra rettningslinjene.
Jente	17	Akershus	Noen som ikke har penger til å kjøpe ting de trenger, som nok mat eller klær osv	Vi har egt ikke dårlig råd, men jeg har merket at foreldrene mine snakker mer om økonomi og hvordan ting blir dyrere osv	Kanskje føle at man ikke kan være med på ting med venner eller det at man alltid tenker på penger og hva man bruker penger på	Jeg tror det hjelper med kles donasjoner eller det at man kan låne utstyr ogsånt
Jente	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Spørs utifra hvordan samfunnet rundt de er, men i Norge vil jeg si at hvis du sliter med å betale ned skatter/lån og ikke har råd til mat eller må prioritere vekk andre ting enn primære behov			Mindre skatter og avgifter på feks mat og strøm.
Gutt	19	Akershus	lite penger?			penger
Gutt	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Livets sirkel			Innstilling|Disiplin
Gutt	18	Trøndelag			ikke kunne kjøpe maten man vil ha.	
Jente	15	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)				Mere penger av staten
Gutt	17	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Lite penger	Den har ikke det		Penger
Gutt	18	Østfold	Lidende			Sikkerhet
Jente	15	Oslo	De som ikke får alt de trenger her i livet, pluss minus ting de vil ha som leker til barna.			Hjelp fra for eksempel NAV og det er viktig å ha et godt syn på livet med gode mennesker rundt seg. Selvom alt kanskje ikke er på sitt beste nå betyr det ikke at det aldri vil.
Gutt	18	Nordland	Lite Penger?	Ikke ofte at jeg opplever det, eneste er at foreldrene mine klager på strømprisene av og til.	Har ikke dårlig råd.	Fremskrittspartiet
Gutt	16	Troms	Kroken. Mindre råd til å kjøpe ordentlige ting som: teknologi, hus og oppussing, bil.	Veldig liten del. Mengden å «rutte med» er blitt lavere fordi pengene er investert i verdier som: bil, hus, hytte.	Usikkerhet, men vi har ikke i nærheten av dårlig råd	Om ikke bedre råd - Gode venner. Bedre tilgang på fritidsaktiviteter
Gutt	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Barn i afrikka			Penger

Jente	19	Trøndelag	Mennesker som ikke har penger og ressurser til å leve livet på en god og trygg måte. |Det er forskjell på fattigdom og relativ fattigdom, som vi har her i Norge			Mere penger|Evt steder der man kan låne utstyr osv
Jente	18	Oslo	tenker om folk som bo i andre land og for eksempel har ikke råd til ren vann			støtte og hjelp fra andre
Gutt	19	Finnmark	Ikke råd til nødvendig ressurser som mat og kl	Vi har ganske god r	Å føle seg utenfar	Støtte
Gutt	17	Rogaland	Mørk			Penger
Gutt	15	Nordland	Lite penger	Gjør ikke det		Penger, mat
Gutt	17	Akershus	Veldig lite penger, uheldig levesituasjon	Jeg må bo litt lengre hos pappa denne månenden, fordi mamma må spare litt penger, og det er lettest ved å ikke ha meg hjemme	Jeg vil ikke si at vi har dårlig råd jeg	Hjelp, enten ved å komme seg unna en hemmende gjeld eller ved å øke inntekten
Jente	18	Oslo	Å gi mat penger klær de som er fa			Jobbe tjene penger ikke bruke mye penger bruk lite strøm
Gutt	18	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Tenker ikke kun på penger, men også folk som ikke har familie, venner osv.	Min familie har ikke dårlig råd, men de er økonomiske.	Ryktene rundt deg	
Gutt	17	Troms	Afrika	Må spare på varming for å ha råd til andre regninger		Fastpris på strøm og lavere skatt
Jente	18	Rogaland	Lite penger			
Jente	17	Akershus	Sult			
Jente	17	Buskerud	Fattigdom i afrika	Gjør ikke det	Har ikke	
Jente	17	Nordland	Noen som ikke har så god råd til eks mat, klær og kanskje sliter med p betale leie av hus eller leilighet eller andre regninger		Å ikke dra på ferie	Bedre tilbud rundt fritidsaktiviteter lavere skatt får de
Jente	18	Akershus				Mer barnetrygd
Jente	18	Oslo	Folk som lever i tilstander der de nesten ikke har råd til mat eller et sted å bo			Tilbud til jobb
Gutt	15	Nordland	Dårlig råd	Opplever ikke det	Snus	Penger selvfølgelig
Gutt	17	Nordland	Afrika	Gjør ikke det	Jeg tipper det er stress osv	Mindre avgifter eller skattekutt, billigere drivstoff og mat osv
Jente	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Synest synd på de, føler seg mindre verdt om de tenker på andre som har mer penger.	Har ikkje de samme tingene vennene mine har, føler meg mindre verdt. Kan ikkje gjøre d samme de andre kan	Bli sett ned på	Hjelp og folk som støtter de

Gutt	15	Buskerud	Da tenker jeg på fattige barn i afrika som sulter	fordi de stresser mye over det og de får ikke kjøpt nye ting hele tiden	at du ikke får det du ønsker deg og se familien din stresset	Mindre skatt og strømpris
Gutt	19	Møre og Romsdal	Fattige land			Støtte/veiledning til et stabilt liv
Jente	17	Vestfold	Ikke noe sted å bo, ikke tilgang til den maten man trenger		Ikke kunne gjøre alt det andre gjør	Støtte fra venner og familie
Jente	18	Telemark	Vet ikke	Vet ikke	Vet ikke	Vet ikke
Jente	19	Telemark	Tenker på min konto		Kan ikke bli med på ting med vennner	
Gutt	19	Akershus	Folk som faktisk vet hvordan livet fungerer	Samfunnets gang	Samfunnet	Et bedere samfunn
Jente	18	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Folk som ikkje har penger til goder utenom det nødvendige. Og kanskje til og med ikkje det nødvendige			
Gutt	19	Buskerud				Jobb
Gutt	18	Møre og Romsdal	Synes synd på dem	Opplever det ikke		Penger
Gutt	17	Akershus	Jeg synes synd på de som strever og skulle ønske der var mer jeg kunne gjort			
Gutt	17	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Lite penger			Bedre jobb
Gutt	15	Østfold		Fikk ikke helikopter av pappa til jul desverre, han sa at han ikke kunne ta opp et til huslån		Må vell jobbe mere da
Gutt	17	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Mangel på Familie, venner, eller evt penger	Vi har ikke dårlig råd.	Ikke kunne bli med på sosiale ting eller å ikke ha essensielle ting som klær og skoleutstyr	En bedre utdanning eller bedre helse
Gutt	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Ekkelt		Man kan ikke bli med eller gjøre mye som vennene dine gjør	Velferd
Gutt	16	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Hjemløse folk, U-land		Ikkeje råd til fritidsaktiveter og basic ting folk trenger som mat, nye klær osv	Peng selfølgeli
Gutt	15	Akershus	Jeg tenker sympatisk siden vi har penger mens andre har ikke det	Bare etter store renovasjoner hjemme, men aldri andre ganger	Å føle seg litt utenfor og alene siden du ikke kan ha alt de andre her	Mange gjør nok det
Gutt	17	Trøndelag				Penger
Gutt	19	Vestfold	At det er knyttet mye stress til alt av pengebruk, jo fattigere jo mer stress.	Har ikke spesielt dårlig råd, men det blir ikke brukt penger unødig	Hva det gjør med den psykiske helsa di, og i ekstreme tilfeller, den fysiske	En pause

Gutt	15	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Jeg tenker relativ fattigdom og ekstrem fattigdom. Relativ som i forhold til andre at man ikke har råd til den ene buksa,genseren osv men at man fortsatt har tak over hodet. Ekstrem fattigdom er at man lider på grunn av mangel på penger som ikke tilgang på utdanning,ikke tak over hodet og disse tingene de fleste i vesten har.			De trenger bedre lønn, billigere varer i alle butikker, klær- mat og sånne butikker, flere jobbmuligheter, tilgang på bedre utdanning. Altså for eksempel eldre innvandre i 30 årene kan ikke ta en veldig god utdanning fordi de må kunne forsørge for sin familie og seg selv, mange av dem skaffer seg til og med flere jobber fordi lønna er dårlig i sammenligning med inflasjonen, det må endres.
Gutt	19	Oslo	Urettferdig fordeling av goder i samfunnet, og store og økende forskjeller			Trygd
Gutt	19	Trøndelag	Må i stor grad tenke over hva man har råd av mat, aktiviteter og måndelig utgifter (strøm, vann)			I mange tilfeller, mere penger. Dette kan gi de mindre beskymringer og stress i hverdagen. Mer penger kan bidre til et bedre kosthold og kanskje mer tid og råd til trening.
Gutt	17	Østfold	Hjemløshet, innvandrere	Vi har ikke dårlig råd	Jeg har ikke dårlig råd	Jeg tror ikke at hvor mye penger man har definerer hvor lykkelig man er
Gutt	18	Akershus	Tenker på folk uten penger. Folk som trenger penger. Folk som ikke har familie eller noe folk som må jobbe dritt hardt for penger	De tingene Barna vil så har ikke foreldrene råd til å kjøpe dette å vis man ikke kjøper det så er det best å kjøpe de enn å gå fra dem		
Gutt	19	Trøndelag	Noen uten nok penger			Penger
Jente	18	Østfold	Mennesker som ikke har råd til mat, hus, å sånn som ikke kjøper alt di ønsker seg		Feks å gå med skittene klær å okke tørre å gå ut pågrunn sv det	Mennesker som bryr seg om dem
Gutt	19	Trøndelag	Tenker på slummer og slikt			Bedre lønn
Gutt	15	Møre og Romsdal	Eg tenker mest på land lengre sør der dei ikkje har infastruktur til å leve komfertabelt og sikkert viss det kjem flom eller storm			Vaffal i noreg så hadde det vert eit fint steg å ta kontakt med NAV eller nokre anna veier å få støtte viss du ikkje kan få ein jobb som betaler bedre

Jente	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Foreldre som ikke har god jobb			Jeg tror man kan ha det helt fint for det om man ikke har god råd. Man må sette pris på de små tingene i livet og ikke bare strebe etter hva andre har. Jeg tror det kan være smart å sette enda større søkelys på dette.
Gutt	17	Buskerud			Og ikke kunne kjøpe det man vil	At regjering bruker huet og senker avgiftene på drivstoff og strøm
Gutt	16	Trøndelag	Folk i afrika	Opplever ikke at familien min har dårlig råd	Jeg ville ikke sagt at jeg har dårlig råd	Mere penger
Gutt	19	Vestland (Hordaland, Sogn og Fjordane)	Afrika, barnearbeid, død			Penger, støtte
Gutt	18	Telemark	Afrika, sult, uteliggere	Nei?	Nei!?	Penger?
Jente	17	Vestfold	At nesten alle føler på det for tiden	Venne sammenhenger		Et mindre klasse skilt sammfunn
Gutt	16	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)				Penger
Gutt	16	Troms	Uten hjem	Får ingen ting	Yde	Sure
Gutt	19	Agder (Aust-Agder, Vest-Agder)	Att du faen ikkje har penger mest sannsynnelig fordi du er lat å ikkje jobber å står på	Har ikkje dårlig råd er ikkje bortsjemt heller kjøper mine egne ting jobber for det e har	Hadde jo ikkje kjempe god råd når e gikk på skule men tok på meg det e kunne av jobber svart for å kunne drive med de pengeslukene hobbyene mine	Arbeidsmoral
Gutt	16	Buskerud	Vet ikke			Lav skatt
Gutt	15	Nordland				Bedre arbeidsmuligheter
Gutt	15	Østfold	Afrikanske land			Penger, fint sted og bo og folk som viser dem kjæ
Gutt	16	Trøndelag	Penger og forhold med foreldre	Penger	Har ikke altid råd til nye gode klær	Hjelp
Jente	18	Akershus	Dårligere levevilkår(bosted,mat,fritidsaktiviteter osv)			Støtte fra andre, like muligheter som de med litt bedre råd
Gutt	19	Innlandet (Hedmark, Oppland)	Innvandrere			Penger?

Layout: Pion

For hvert barn,
Hvem hun enn er.
Uansett hvor han bor.
Hvert barn fortjener en barndom.
En fremtid.
En sjanse.
Det er derfor UNICEF er der.
For hvert eneste barn.
Vi jobber dag ut og dag inn.
I mer enn 190 land og territorier.
For å nå de vanskeligste å nå.
De som er lengst unna hjelp.
De mest ekskluderte.
Det er derfor vi blir til slutten.
Og gir aldri opp.

UNICEF NORGE

Postadresse: Postboks 4734 Nydalen 0421 Oslo
Besøksadresse: Sandakerveien 130, 0484 Oslo

unicef.no

unicef
for hvert barn